

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**TEKİRDAĞ İLİ 2022 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
TEKİRDAĞ ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
İL MÜDÜRLÜĞÜ**

TEKİRDAĞ- 2023

ÖNSÖZ

Sorumluluk sahibi bireyler olarak en önemli vazifemiz; tabiatımızı ve çevremizi yeni nesillere teslim edinceye kadar onu en güzel şekilde korumak ve geliştirmektir. Ancak, çevrenin tahribatı ve küresel iklim değişikliği, insanlığın geleceği için giderek daha büyük bir tehdit haline dönüşmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızca çevrenin bozulmadan korunması ve iklim değişikliği ile başarılı mücadelenin yerelden geçtiği düşüncesiyle, bölgesel ve il bazında eylem planları hazırlanarak bunlar uygulamaya konulmaktadır.

Şehirlerimiz akıllı ve çevre dostu teknolojilerle yeniden planlanmakta, Millet Bahçelerimiz ile kişi başına düşen yeşil alanlarımız artmaktadır.

Tekirdağ; verimli toprakları ile bölge sanayisine sağladığı hammadde katkısı, sahip olduğu Organize Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölge ile ulaşım ve kaliteli işgücü imkânları, hızla gelişen sınaî yatırımlarıyla bütün sektörlerde ülke ekonomisine katkı sağlamasının yanı sıra doğal ve kültürel değerleri ile de ayrıcalıklı bir ildir. Bu nedenle ilin ekonomik anlamda büyümesi sağlanırken, çevrenin korunması önem kazanmaktadır.

Çevre sorunlarıyla etkin ve verimli mücadelenin yolu; mevcut durumu sürekli bir şekilde gözden geçirmek, çözüm odaklı ve güçlü politikalar geliştirmek, tüm bunları yerel yönetimlerimiz ve vatandaşlarımızla birlikte uygulamaktır.

Bu amaçla; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından her yıl hazırlanmakta olan “Çevre Durum Raporu”, çevre ile ilgili kurumlar ve sektörler arasındaki ilişkiyi göstermesi, ilimiz düzeyinde çevre alanında yürütülen çalışmaları ve sonuçlarını ortaya koyması bakımından çok değerlidir, kıymetlidir.

Çevremiz, doğamız ve daha sağlıklı bir Tekirdağ için son derece önemli bilgiler ihtiva eden bu kaynağın hazırlanmasında emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma, katkı sağlayan tüm kurum ve kuruluş temsilcilerine teşekkür eder bu raporun, çevre duyarlılığımızı arttırmasını, vatandaşlarımızın doğru ve güvenilir bilgiye erişimine katkı vermesini temenni ederim.

Kaan Sinan TOHUMCU
Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ.....	1
A. HAVA.....	4
A.1. HAVA KALİTESİ	4
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER.....	9
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları.....	12
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	16
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	31
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	33
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	34
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	35
B. SU VE SU KAYNAKLARI	37
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	37
B.1.1. Yüzeysel Sular.....	37
B.1.1.1. Akarsular	37
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	38
B.1.2. Yeraltı Suları.....	39
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri.....	40
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	41
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	44
B.3.1. Noktasal kaynaklar.....	44
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	44
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar.....	44
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	44
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	44
B.3.2.2. Diğer.....	45
B.4. DENİZLER	45
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu	52
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu.....	53
B.4.3. Acil Müdahale Planları.....	54
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri.....	54
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri.....	55
B.4.6. Deniz Çöpleri	55
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	57
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	57
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	57
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	59
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	60
B.5.2. Sulama	60
B.5.3. Endüstriyel Su Temini.....	61
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	62
B.5.5. Rekreatyonel Su Kullanımı.....	62
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	62
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	62
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	66
B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi.....	68
B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı.....	68
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	68

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	68
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi	69
Yalboyu Organize Sanayi Bölgesi	73
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	79
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	79
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	80
C. ATIK.....	82
C.1. BELEDİYE ATIKLARI.....	82
C.2. HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI.....	84
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	85
C.3.1. Eğitimler	85
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	86
C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı	87
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	89
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	91
C.6. ATIK YAĞLAR	93
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER.....	94
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR.....	95
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	95
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	96
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	97
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	97
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	99
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül.....	100
C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	100
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	100
C.14. MADEN ATIKLARI	101
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	101
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	103
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	103
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	103
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	104
D.1. FLORA	104
D.2. FAUNA	105
D.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	106
D.3.1. Ormanlar	106
D.3.2. Millî Parklar	108
D.3.3. Tabiat Parkları	108
D.4. ÇAYIR VE MERA	112
D.5. SULAK ALANLAR.....	113
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	113
D.6.1. Tabiat Anıtları	113
D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları.....	113
D.6.3. Anıt Ağaçlar	113
D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri	118
D.6.5. Doğal Sıt Alanları.....	120
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	121

E. ARAZİ KULLANIMI	122
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	122
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	124
<i>E.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	<i>124</i>
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	126
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	127
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	127
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	129
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	130
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	131
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ.....	131
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	132
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	132
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	133
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	134
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	135

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge A.1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri	7
Çizelge A.2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	8
Çizelge A.3 - Ulusal hava kalitesi indeksi.....	8
Çizelge A.4 –2022 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	9
Çizelge A.5 – 2022 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	11
Çizelge A.6 Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı Eylemleri	12
Çizelge A.7 - Tekirdağ İlinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	17
Çizelge A.8- Tekirdağ UHKİA İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; $\text{CO}:\text{mg}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr).....	30
Çizelge A.9 - Tekirdağ Merkez-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr).....	30
Çizelge A.10 -Tekirdağ Çerkezköy-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr).....	30
Çizelge A.11 - Tekirdağ Çorlu-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	31
Çizelge A.12 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	31
Çizelge A.13 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri.....	32
Çizelge A.14- 2022 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	34
Çizelge A.15– Tamamlanan Bisiklet Yolları	34
Çizelge A.16– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları.....	34
Çizelge A.17– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak	34
Çizelge B.18 –İlin akarsuları.....	37
Çizelge B.19 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar.....	38
Çizelge B.20 – Yeraltı suyu potansiyeli	39
Çizelge B.21 - 2022 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları.....	41
Çizelge B.22 -2022 Yılı Yüzme Sezonu Deniz Suyu Analiz Sonuçları.....	46
Çizelge B.23– Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi.....	52
Çizelge B.24– Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı	54
Çizelge B.25 – Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle atık kabul tesisleri.....	54
Çizelge B.26– Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle atık kabul gemisi (İl Müdürlüğü Envanteri, 2023)	55
Çizelge B.27 – Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle toplanan atık miktarı (İl Müdürlüğü Envanteri, 2022) ..	56
Çizelge B.28 -2022 Yılı İlçelerimizde Yaşayan Yerleşik Nüfusun İçme ve Kullanma Suyunu Temin Ettiği Sistem ve Bu Sistemden Yararlanan Nüfus Yüzdesi (TESKİ, 2022).....	58
Çizelge B.29 -İçme Suyu Arıtma Tesisleri ve Hizmet Ettikleri Nüfus (TESKİ,2022)	59
Çizelge B.30 -2022 Yılı İçme Suyu Temin Edilen Kaynaklar(TESKİ,2022)	60
Çizelge B.31–2022 yılı kanalizasyon şebekesinden faydalanan nüfus yüzdesi (TESKİ, 2023)	62
Çizelge B.32 – 2022 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	64
Çizelge B.33– 2022 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu.....	67

Çizelge B.34 – 2022 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı	67
Çizelge B.35 –2022 yılı itibariyle arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu	68
Çizelge B.36 - 2022 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler	69
Çizelge C.37 - 2022 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	83
Çizelge C.38 – 2022 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	85
Çizelge C.39–2022 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/Mobil Atık Getirme Merkezleri	86
Çizelge C.40– 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı.....	87
Çizelge C.41 – 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı.....	87
Çizelge C.42 - 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	89
Çizelge C.43 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı	89
Çizelge C.44 - 2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı.....	90
Çizelge C.45 - 2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	90
Çizelge C.46 - 2020 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*	92
Çizelge C.47 – 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	94
Çizelge C.48 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	94
Çizelge C.49 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler.....	95
Çizelge C.50 – 2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	95
Çizelge C.51 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	95
Çizelge C.52 – 2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	97
Çizelge C.53 – 2021 yılı teslim alınan ÖTA sayısı	97
Çizelge C.54 – 2020 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	98
Çizelge C.55 –2020 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi	99
Çizelge C.56 – 2022 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	100
Çizelge C.57 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	100
Çizelge C.58 – 2022 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı	102
Çizelge Ç.59 – 2022 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	103
Çizelge Ç.60 – 2022 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	103
Çizelge D.61 Tekirdağ endemik florası.....	104
Çizelge D.62 Tekirdağ Endemik faunası.....	105
Çizelge D.63– İldeki orman varlığının ilçelere dağılımı (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü, 2022)	107
Çizelge D.64 - Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları.....	120
Çizelge E.65 – Arazi kullanım sınıflandırması	123
Çizelge F.66 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2022 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	127
Çizelge F.67– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2022 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı.....	128
Çizelge F.68 – 2014-2022 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	128
Çizelge F.69 – 2022 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	129
Çizelge G.70– 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	131

Çizelge G.71– 2022 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)	132
Çizelge G.72– 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	132

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A.1 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik A.2 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik A.3 -Tekirdağ UHKİA istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik A.4 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik A.5 -Tekirdağ UHKİA istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik A.6 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik A.7 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik A.8- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	21
Grafik A.9- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	22
Grafik A.10- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	22
Grafik A.11 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	23
Grafik A.12 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	23
Grafik A.13 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	24
Grafik A.14 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	24
Grafik A.15- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	25
Grafik A.16- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	25
Grafik A.17 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	26
Grafik A.18 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	26
Grafik A.19 - Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	27
Grafik A.20 - Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	27
Grafik A.21 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	28

Grafik A.22- Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	28
Grafik A.23 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	29
Grafik A.24 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)	29
Grafik A.25 – Tekirdağ ilinde 2022 yılında gürültü konusunda yapılan Şikâyetlerin dağılımı (Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2023)	32
Grafik B.26 – Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (mavibayrak.org.tr, 2023).....	53
Grafik B.27 - Tekirdağ ilinde 2022 yılı TESKİ tarafından içme ve kullanma suyu Şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (TESKİ, 2023).....	57
Grafik B.28 - 2022 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı	61
Grafik B.29 – Tekirdağ ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı.....	63
Grafik B. 30 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	63
Grafik B.31 - Tekirdağ ilinde 2022 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma	69
Grafik B.32 - 2022 Yılında Ergene-1 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	70
Grafik B.33 - 2022 Yılında Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	70
Grafik B.34- 2022 Yılında Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	71
Grafik B.35 - 2022 Yılında Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Kaynak:Çerkezköy OSB, 2023).....	71
Grafik B.36- 2022 Yılında Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	72
Grafik B.37 - 2022 Yılında Muratlı Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	73
Grafik B.38 - 2022 Yılında Yalıboyu Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak:Yalıboyu OSB, 2023).....	73
Grafik B.39 - 2022 Yılında Ergene 2 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	74
Grafik B.40 - 2022 Yılında Çorlu Deri İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	75
Grafik B.41- 2022 Yılında Kapaklı Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Kapaklı OSB, 2023).....	76
Grafik B.42 - 2022 Yılında Veliköy Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Veliköy OSB, 2023).....	77
Grafik B.43 - 2022 Yılında Malkara Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Malkara OSB, 2023)	77
Grafik B.44 - 2022 Yılında Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Hayrabolu OSB, 2023).....	78
Grafik B.45- 2022 Yılında Avrupa Serbest Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	78

Grafik C.46 – 2022 yılı itibariyle katı atık karakterizasyonu	82
Grafik C.47 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı.....	86
Grafik C.48 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı.....	88
Grafik C.49 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen Belediye bina ve yerleşkeleri sayısı	88
Grafik C.50 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	90
Grafik C.51 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	91
Grafik C.52 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi.....	91
Grafik C.53 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &	94
Grafik C.54 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl).....	96
Grafik C.55 - Yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	96
Grafik C.56 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı	97
Grafik C.57– Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi.....	98
Grafik C.58– 2022 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı	101
Grafik E.59 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	122
Grafik F.60– 2022 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	127
Grafik F.61–2022 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	128
Grafik F.62 – 2022 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	129
Grafik G.63 - ÇŞİDİM tarafından 2022 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.	131
Grafik G.64– 2022 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	132
Grafik G.65– 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	133
Grafik G.66- 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı (e-denetim yazılımı, 2022)	133

HARİTALAR DİZİNİ

	Sayfa
Harita A.1-HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl).....	5
Harita A.2- NEFES Yazılımı Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi Görseli	6
Harita A.3 –Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	16
Harita A.4–Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	16
Harita A.5 –Tekirdağ İli Kapaklı İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri	17
Harita A.6 - Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi (2022).....	53
Harita E. 7 – 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı.....	124
Harita E.8- 1/25.000 Ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı	125

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim.1 Tekirdağ İl Haritası	1
Resim.2 Tekirdağ İl Haritası	1
Resim D.3- Istranca Nakılı- <i>Silene thymifolia</i>	104
Resim D.4 Kilyos Düğmesi - <i>Centaurea kilaea</i>	105
Resim D.5 Ebülmülük - <i>Achillea multifida</i>	105
Resim D.6 Yılan balığı – <i>Anguilla Anguilla</i>	106
Resim D.7 Tabiat Parkı Görüntüleri.....	112
Resim D.8 Tescilli Anıt Ağaçlar Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>) / Şarköy -Süleymanpaşa İlçesi, (Tekirdağ Ç.Ş.İ.D.M.,2023)	117

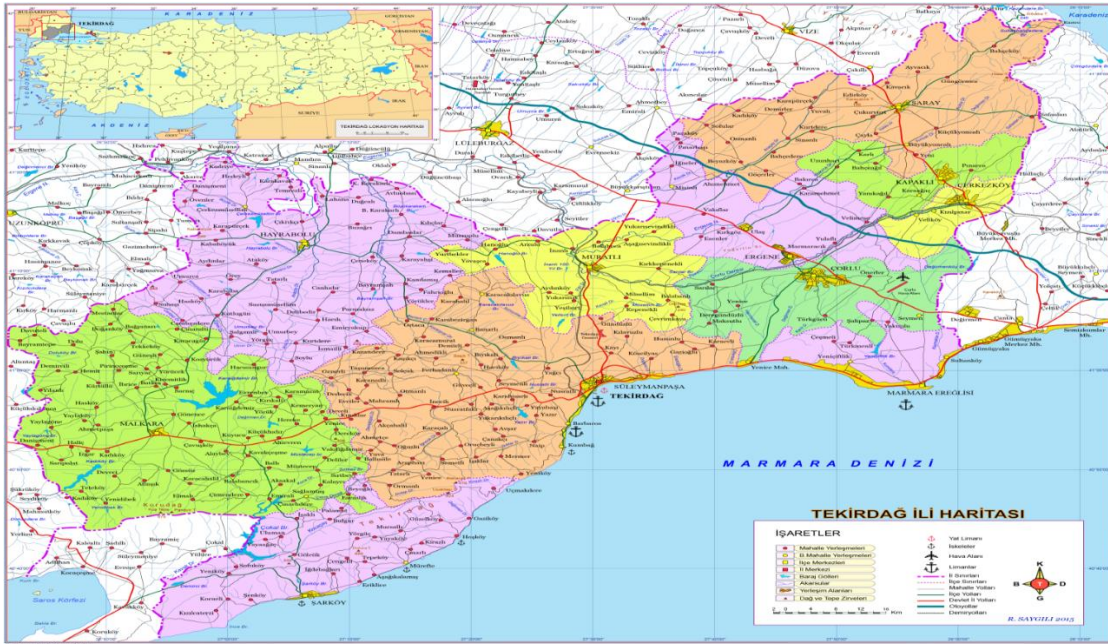
GİRİŞ

Tekirdağ Türkiye'nin Kuzeybatısında, Marmara Denizinin kuzeyinde tamamı Trakya topraklarında yer alan üç ilden biri, ayrıca Türkiye'de iki denize kıyısı olan altı ilden biridir. 6.313 km² yüzölçümüne sahip İl doğudan İstanbul, kuzeyden Kırklareli, batıdan Edirne, güney-batıdan Çanakkale, güneyden Marmara Denizi ile çevrilidir. Kuzeydoğudan Karadeniz'e 2,5 km'lik bir kıyısı vardır.

Ergene Havzasının güney kesimindeki en büyük kent olan Tekirdağ, Güney Ergene yöresinden ve kuzeyden gelen yolların Marmara denizine ulaştıkları yerde, geniş bir körfezin kıyısına kurulmuştur.

Resim.1 Tekirdağ İl Haritası

Resim.2 Tekirdağ İl Haritası

Gelişmiş bir ulaşım ağı içerisinde yer alan il, 3 önemli karayoluna sahip, büyük bir dış ticaret limanı ve İstanbul-Avrupa demiryolu hattıyla İstanbul metropolüne ve komşu Avrupa ülkelerine bağlanmış durumdadır.

Tekirdağ ili, 11 ilçe, 363 mahalleye sahiptir. Tekirdağ 2021 yılı nüfusu 1.113.400 'dür. Bu nüfus, 570.355 erkek ve 543.045 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %51,23 erkek, %48,77 kadındır. Tekirdağ nüfusu bir önceki yıla göre de 32.335 artmıştır. (<https://www.nufusu.com/il/tekirdag-nufusu>)

Sıcaklık ortalamaları ve genel nemlilik indisleri göz önüne alınırsa, Tekirdağ ili iklimi, ılıman yarı nemli olarak nitelenir. Kıyı kesiminden iç kesimlere girildikçe denizden uzaklığın ve yükseltinin etkisiyle sıcaklık ve yağış değerlerinde küçük farklılaşmalar görülür.

Tekirdağ İli nemlilik indekslerine göre bulunan hidrografik bölgelerden yarı nemli iklim tipine girmektedir. Yağış rejimi bakımından Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmaktadır. Akdeniz ikliminin etkileri görülen Tekirdağ sahil şeridinde yazlar sıcak kışlar ılıktır. Ergene havzasını içine alan kıyı şeridinde daha ziyade karasal iklim görülür.

Tekirdağ'da toprağa düşen yağış genellikle yağmurdur. İklimin ılıman oluşu tarımı kolaylaştırır. Şarköy'ün Gelibolu hududundan Marmara Ereğlisi'ne kadar uzanan sahil şeridinde yetişen bağ ve zeytin gibi bitkiler, iklimin burada daha ılıman olduğunu gösterir. Bu özelliği, kuzeyinin kıyıya paralel uzanan Tekir Dağlarıyla kaplı olmasındandır. Kışın kuzey rüzgârlarına açık olan Tekirdağ-Marmara Ereğlisi-Sultanköy arasında daha soğuk olmaktadır. İçeriler ise kara iklimin özelliğini gösterir. Kışın Kuzey Avrupa ülkelerinin iklimine benzer. Bu bakımdan kendisine ait özel bir iklim tipi yoktur. Yazlar genellikle kurak ve sıcak geçer. Yaz süresince görülen kuraklık ara sıra gök gürültüsü ile yağın yağmurlarla ortadan kalkar. Sibiryaya antisiklonu Balkanlar üzerinden buralara geldiğinden kışın kuru ve dondurucu soğuklar olur. Buralar Marmara'nın yumuşatıcı etkisinden yoksundur.

2022 yılının en sıcak ayları Temmuz-Ağustos, en soğuk ayları Ocak-Şubat aylarıdır. (<https://mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=TEKIRDAG>) Akarsular az ve yetersizdir. Başlıca akarsular Hayrabolu Deresi ve Ergene Nehri'dir. Bölgede hakim nemli iklim tipi; sahil şeridinde ılıman, iç kısımlarda karasal iklime yaklaşarak hüküm sürer. İlin toprak yapısı ve yağış rejimi kültürel tarım için oldukça elverişlidir. Tekirdağ İlinin denizden yüksekliği 10 m. ve denize olan uzaklığı merkezden 250 m'dir.

Marmara Denizi kıyısı boyunca, yaz mevsimi sıcak ve kurak, kış mevsimi ise ılık ve yağışlı geçen Akdeniz ikliminin özellikleri görülür. Ancak, Karadeniz ikliminin etkisiyle yaz kuraklığı hafiflemiştir. Kış mevsiminde kar yağışları olağandır. İç kesimlere girildikçe yaz mevsimi daha kurak, kış mevsimi daha soğuk geçen yarı karasal iklim özellikleri belirginleşir.

Tekirdağ GSYİH'sı içerisinde, sanayi sektörü % 43,5'li pay ile en fazla GSYİH oluşturan sektör konumunda iken, tarım sektörü % 12,5'lik bir pay ile ikinci, ulaştırma ve haberleşme sektörü % 12,3'lük pay ile üçüncü, ticaret sektörü % 10,7'lik pay ile dördüncü, devlet hizmetleri % 7,1'lik bir pay ile beşinci ve inşaat sektörü de % 5,9'lik bir pay ile altıncı sırada yer almaktadır.

1970 senesine kadar tarıma dayalı sanayiye sahip olan Tekirdağ ili, 1970'ten sonra hızla sanayileşmiştir. Çerkezköy, Çorlu ve Tekirdağ merkez ilçelerinde sanayi kuruluşları daha fazladır. Türkiye'nin en büyük 100 kuruluşundan 3'ü ve en büyük 500 kuruluşun 15'i bu il sınırları içindedir.

Metal eşya ve makina imalatı gelişmiştir. İstanbul'a yakınlık, ulaşım, pazarlama imkânları sanayinin gelişmesinde mühim rol oynamıştır.

Tekirdağ'da Süleymanpaşa, Malkara, Çorlu, Çerkezköy ve Hayrabolu ilçelerinde olmak üzere toplam 5 adet Ticaret ve Sanayi Odası bulunmaktadır. Ayrıca ilimizde; Süleymanpaşa, Hayrabolu, Çorlu ve Malkara ilçelerinde olmak üzere 4 adet Ticaret Borsası mevcuttur. İl genelinde bulunan 13 adet küçük sanayi sitesinin 7'si faaliyet göstermekte olup, toplam iş yeri sayısı 2.325'dir. İlimizde sektörel ağırlık itibariyle en önde gelen sektörler Makine- Metal, Gıda, İlaç, Tekstil-Hazır Giyim, Plastik Ürünler İmalatıdır.

İl genelinde 13 adet organize sanayi bölgesi ve 1 adet serbest bölge yer almakta olup, organize sanayi bölgelerinde 1081 firma faaliyet göstermektedir. İl genelindeki sanayi işletmelerinin önemli kısmı organize sanayi bölgelerinde yer almaktadır.

Tekirdağ yüzölçümüne göre ekili-dikili alanları en çok olan illerden biridir. Tarıma elverişli alanların oranı yüzde 80'dir. Tekirdağ ilinden çok çeşitli ve bol ürünler alınmakla beraber 'buğday, ayçiçeği, soğan, karpuz, kiraz ve üzüm' önceliklidir.

Tekirdağ'da 400 bin hektarlık alanda tarım yapılmaktadır. İlin Geleneksel ürünü buğday ve ayçiçeği Türkiye de üretilen buğdayın yaklaşık %5'i (185 bin 63 hektarlık alandan 998 bin 955 ton buğday), ayçiçeğinin ise %33ü (151 bin 290 hektarlık alanda 356 bin 750 ton) Tekirdağ'dan karşılanmaktadır.

Tekirdağ'da görülmeye değer sayısız eser bulunmaktadır. İlginç ziyaret noktaları arasında Macaristan'ın Avusturya'ya karşı mücadele etmiş bağımsızlık kahramanı Ferenc Rakoczi'nin 1720-1735 yılları arasında (başka bir deyişle, Osmanlı'nın Macaristan'ı kaybetmesinden sadece 35 yıl kadar sonra) Osmanlı İmparatorluğu'na sığındığı dönemde kaldığı 17. yüzyıl Türk evi sayılabilir. Ev bugün müze kimliğini taşımakta olup, Macaristan hükümetinin mülkiyetinde ve Türkiye'yi ziyaret eden Macarların vazgeçilmez uğrak yeri konumundadır.

Ayrıca Namık Kemal'in doğum yeri olup adına düzenlenmiş Namık Kemal Evi müzeleştirilmiştir. Şehir merkezinde Atatürk'ün birebir boyutlarındaki tek heykeli bulunmaktadır. Her sene Haziran ayında Tekirdağ Kiraz Festivali adı altında ortalama 1 hafta süren etkinlikler düzenlenmektedir. İlk olarak 1962'de Kiraz Cümbüşü adıyla başlayan festival, günümüzde kent merkezi için önemli bir turistik faaliyettir.

Müdürlüğümüz C tipi iller arasında yer aldığından Müdürlüğümüzün Çevre bölümü ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü, Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü olmak üzere iki adet şube müdürlüğünden oluşmaktadır. ÇED ve Çevre İzinleri Şubesinde toplam 9 personel ve Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubesinde 12 personel olmak üzere toplamda 21 personel ve 2 şube müdürü ile çalışmalarına devam etmektedir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2022 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.1'te verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan "Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı" Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirlenici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

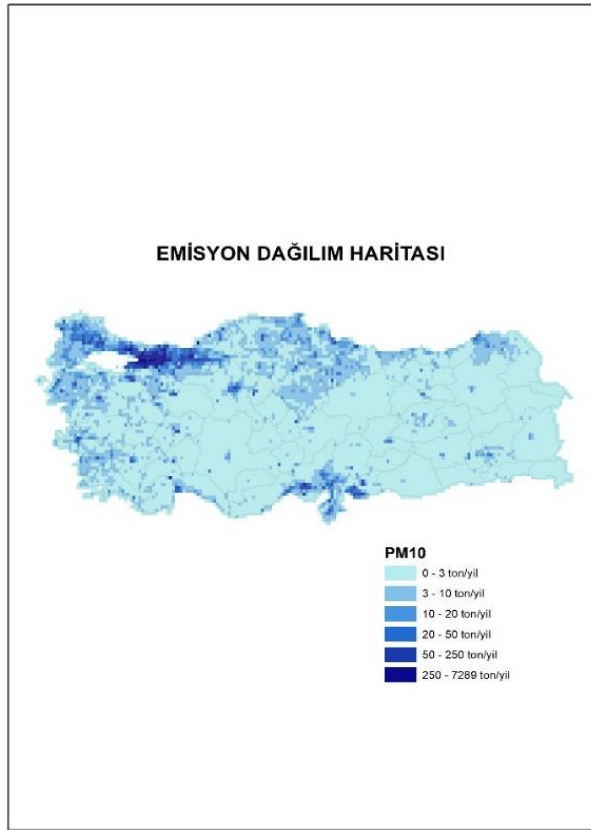
Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita A.1-HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita A.2- NEFES Yazılımı Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri hâlihazırda 37 ilimiz için ortaya konulmaktadır. Şehirlerimizde politikalar için uygulama sürecinin bu yöntemle etkinleştirilmesi planlanmış olup, kalan 44 il için çalışmalar sürdürülmektedir.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmaların 81 ilimizde yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak teknik işlemleri sürdürmektedir.

Çizelge A.1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge A.2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer
B: Bilgi Eşiği
U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

**Çizelge A.4 –2022 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri
(Tekirdağ ÇŞİDİM, 2023)**

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	2	2
Atık Yakma	3	3
Cam		
Çimento		
Enerji	3	7
Gıda	2	2
Gübre		
Kağıt	1	1
Kimya	1	1
Kireç		
Lastik		
Maden		
Metalurji	1	2
Otomotiv		
Rafineri		
Şeker		
Tekstil	7	7
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM	20	25

Bu bilgiler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimiz tarafından ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Laboratuvar, Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı'nca oluşturulan Sürekli İzleme Merkezinden – (<https://sim.csb.gov.tr/>) elde edilebilir.

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀- 10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂ + güneş ışınları = NO + O => O + O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xylene (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

**Çizelge A.5 – 2022 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(Tekirdağ ÇŞİDİM, 2023)**

		Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
		Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi	Çevrim, Enerji ve Sanayi					460.174.898,84		
		Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut					330.866.377,55			

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Tekirdağ ilinde yaşanan hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak hazırlanan "Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı (2020-2024)" 11.09.2020 tarihli ve 21 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu plan kapsamında paydaş kurum ve kuruluşlarca, Tekirdağ'da hava kirliliğinin azaltılmasına/önlenmesine yönelik toplam 26 adet eylem planı öngörülmüş olup söz konusu eylemler Çizelge A.6'de verilmektedir.

Çizelge A.6 Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı Eylemleri

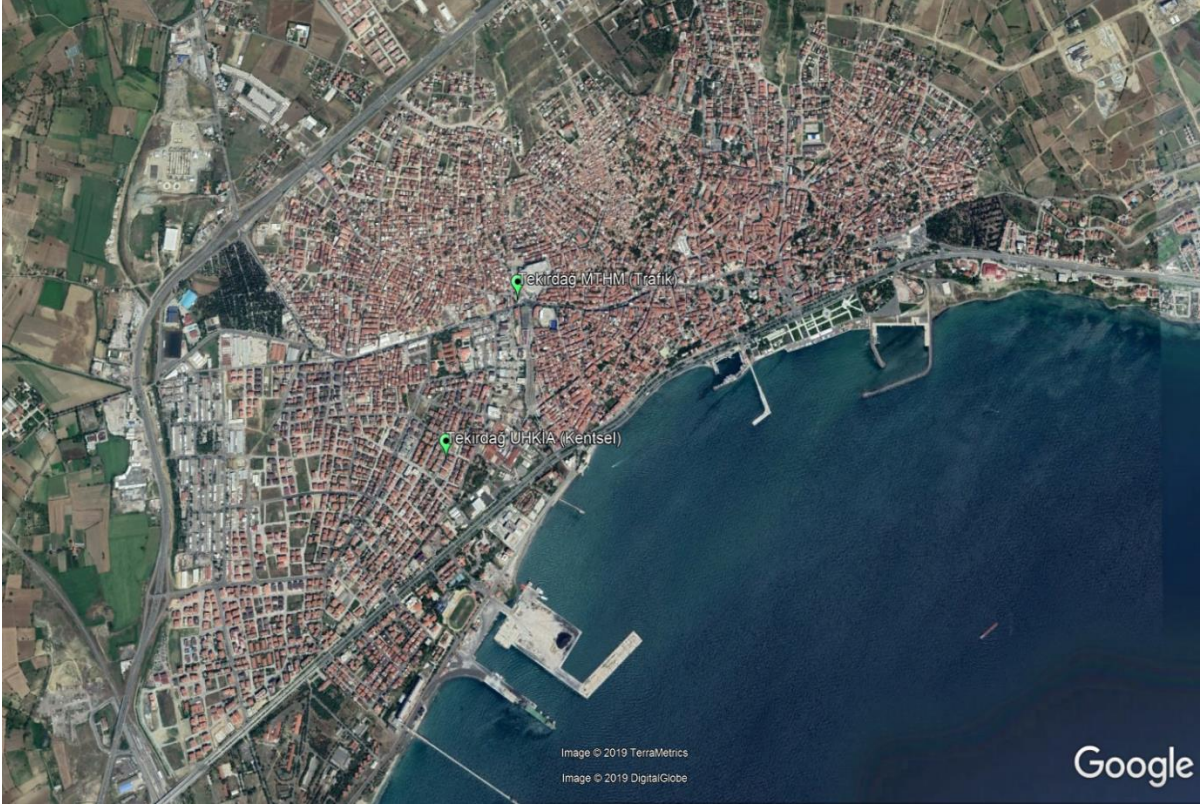
Eylem No	Eylemin Adı	Gerekçe	Hedef
H.01	Hava Kirliliğine İlişkin Eğitim Programlarının Düzenlenmesi	Hava kirliliği konusundaki bilgi eksikliği	Hava kirliliği hakkında farkındalık oluşturmak
H.02	Hava Kalitesi İzleme İstasyonları sayısının ve ölçüm parametrelerinin artırılması	Kirliliğin daha etkin ve tüm boyutları ile izlenmesi	Hava Kalitesi İzleme İstasyonu Olmayan İlçelere İlave istasyon kurulması ile mevcut istasyonda parametre ilavesi
H.03	İl ve İlçelerde Ağaçlandırma Çalışmalarının arttırılması	Hava kirliliğini azaltacak yutak alanların sayının azlığı	Hava kirliliğini azaltacak yutak alanların sayısını arttırmak
H.04	Kent merkezlerinde yer alan bölgelerde yeşil alan büyüklüğünün ve park sayısının, arttırılması, kişi başına düşen yeşil alan büyüklüğünün her yıl bir önceki yıla arttırılması	Yeşil alan sayının azlığı	Yeşil alan sayısını arttırmak
H.05	Hava Kalitesi İzleme İstasyonu bulunan İlçelerde (Çorlu, Kapaklı ve Süleymanpaşa) Hava Kalitesini gösteren panellerin İlçe merkezlerine yapılması	Hava kirliliği düzeyi ile ilgili olarak halkın bilgi eksikliği	Hava kirlilik düzeyi ile ilgili olarak halkın bilgilendirilmesi ve Tedbirlerin alınması hakkında baskı yapılması
H.06	Üniversitelerimizce Tekirdağ İli özelinde hava kirliliğinin araştırılmasına ve önlenmesine yönelik araştırma projelerine (bitirme projeleri, yüksek lisans ve doktora tezi vb.) yer verilmesi	Hava kirliliği konusunda akademik bilgi eksikliği	Hava kirliliği konusunda akademik bilgi düzeyinin arttırılması
H.07	Hava kirliliğinin zararları ve azaltılmasına yönelik alınabilecek önlemler hakkında broşür, afiş ve	Hava kirliliği ile ilgili yazılı ve görsel kaynakların eksikliği	Hava kirliliği ile ilgili yazılı ve görsel kaynakların arttırılarak

	kitapçıklar bastırılması ve kamuoyu ile paylaşılması		kamuoyunun bilinçlendirilmesi
S.01	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından sanayi tesislerine yapılan “Hava” konulu denetim sayısının her yıl bir önceki yıla göre arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması
S.02	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri tarafından, sorumluluk bölgesindeki sanayi tesislerine yapılan “Hava” konulu denetim sayısının her yıl bir önceki yıla göre arttırılması ve yapılan denetimlere ilişkin envanter kaydının Ocak ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması
S.03	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri tarafından, sorumluluk bölgesindeki tüm sanayi tesislerinin kullandıkları bütün yakıtlara ait miktar bilgisinin (kömür, doğalgaz, vb. tüm yakıtlar için) Ocak ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi	Kullanılan yakıt bilgisine ilişkin envanter kaydının oluşturulması	Kullanılan yakıt bilgisine ilişkin envanter kaydının oluşturulması
S.04	Sanayi tesislerine ait, yenilenebilir enerji (Rüzgar, Güneş, vb.) kaynaklarından üretilen enerji miktarına ait envanter bilgisinin (kaynak bazında) her yıl Ocak ay sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi ve yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapılması.	Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının arttırılması	Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının arttırılması ve envanter kaydının oluşturulması
S.05	Küçük sanayi sitelerinde bulunan ve motor yağı değişimi yapılan işletmelerde atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi amacıyla bu işletmelerin belgelendirilmesi ve toplanan atık yağ miktarına ilişkin bilgilerin takibi	Atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi	Atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi
S.06	Yakıt olarak kömür kullanan sanayi tesislerinin tamamında 2024 yılı sonuna kadar emisyon ölçümü yapılarak denetlenmesi	Sanayi tesislerinde kömür kullanımına bağlı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi tesislerinde kömür kullanımına bağlı hava kirliliğinin azaltılması
S.07	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında yer almayan restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinde kullanılan fırın, ocak, mangal vb. ünitelerin	Restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinden	Restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinden

	bacalarına uygun filtre sistemlerinin 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi ve Belediye Başkanlıklarınca İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı verilme aşamasında bu durumun dikkate alınması	kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması	kaynaklanan emisyonların azaltılması
S.08	Hava kirliliğinin önlenmesi konusunda ilave tedbir alan sanayi kuruluşlarının ödüllendirilmesi	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik teşvik
S.09	İlimiz 11 no'lu MÇK kararı ile "tekstil sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin polyester veya polyester elastanlı kumaşların fikse işleminin yapıldığı Ram makinesi bacalarında, baca arıtımı amacıyla getirilen filtre kurulması" zorunluluğunun takibinin yapılması.	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik teşvik
I.01	İl Genelinde doğalgaz altyapısı bulunan yerlerde, kamuya ait tüm hizmet binalarında ve lojmanlarda, doğalgaz dönüşümünün tamamlanarak kömür kullanımının 2024 yılına kadar sonlandırılması	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.02	Katı yakıtların ve yakma sistemlerinin etkin denetiminin sağlanması amacıyla Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, Tekirdağ Büyükşehir Belediye başkanlığına yetki devri yapılması	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.03	Kalorifer kazanlarının tekniğine uygun yakılması işlerinde çalışacaklar için Yetkili Kalorifer Ateşçisi Kurslarının Halk Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.04	Kamu binalarında enerji tasarrufunun sağlanması için ısı yalıtımının yapılması, bina aydınlatma sistemlerinin sensörlü hale getirilmesi ve tasarruflu ampul kullanımının 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.05	Yakıt olarak katı yakıt (kömür ve odun vb.) ve fuel-oil kullanılan, 100 (yüz) ve daha fazla sayıda konut ve/veya işyerinin merkezi ısıtma sistemi ile ısıtıldığı büyük sitelerde, yakma sistemi bacasında emisyon azaltımı sağlayacak uygun filtre kullanımının 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması

T.01	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından sağlanan toplu taşıma hizmetlerinin 2024 yılı sonuna kadar en az Euro 6 emisyon standardına sahip araçlarla sağlanması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.02	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından sağlanan toplu taşıma hizmetlerine ait hat sayısı ve toplu taşımadan faydalanan kişi sayısına ait envanter bilgisinin her yıl Ocak ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi ve toplu taşımanın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması ve envanter oluşturulması
T.03	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Ulaşım Master Planının 2024 yılı sonuna kadar tamamlanması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.04	İl genelinde bisiklet yollarının artırılması ve Bisiklet Kullanımının Teşvik edilmesine yönelik çalışma yapılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.05	İl genelinde trafiğin en yoğun olduğu ana arterlerdeki sinyalizasyon sistemlerinde 2024 yılına kadar Yeşil Dalga sisteminin kullanılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması

A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita A.3 –Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

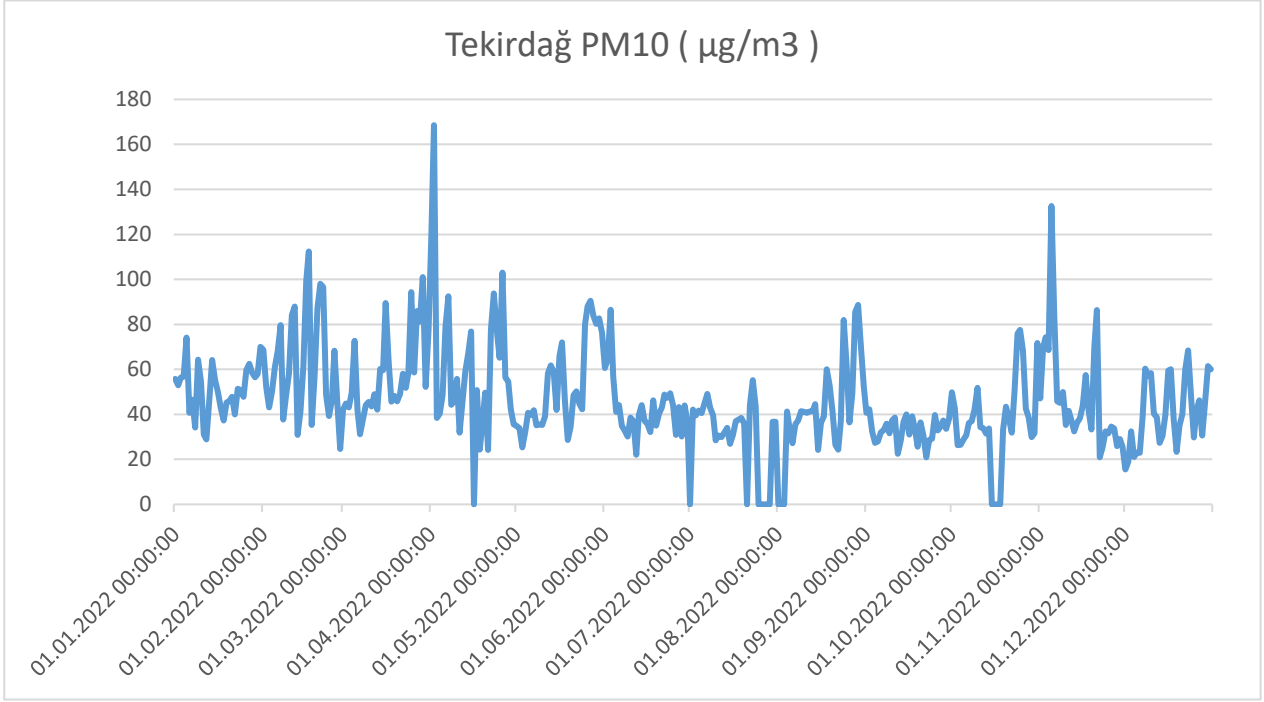
Harita A.4–Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

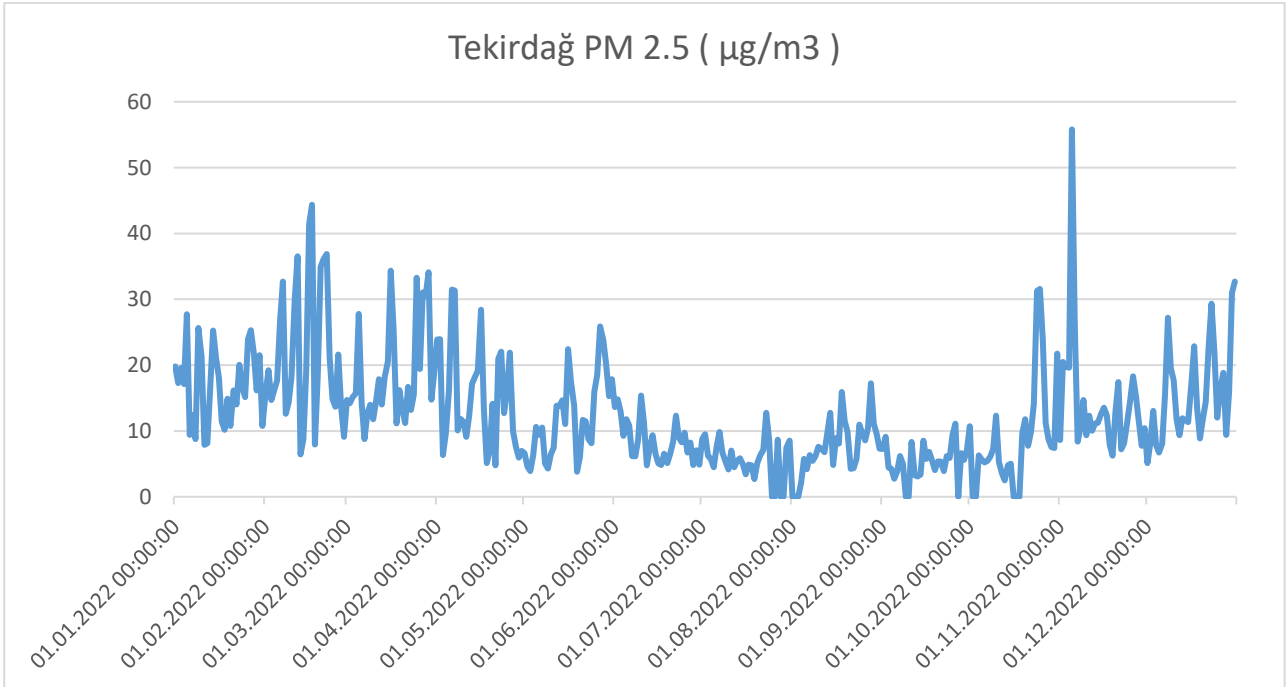
Harita A.5 –Tekirdağ İli Kapaklı İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri

Çizelge A.7 - Tekirdağ İlinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

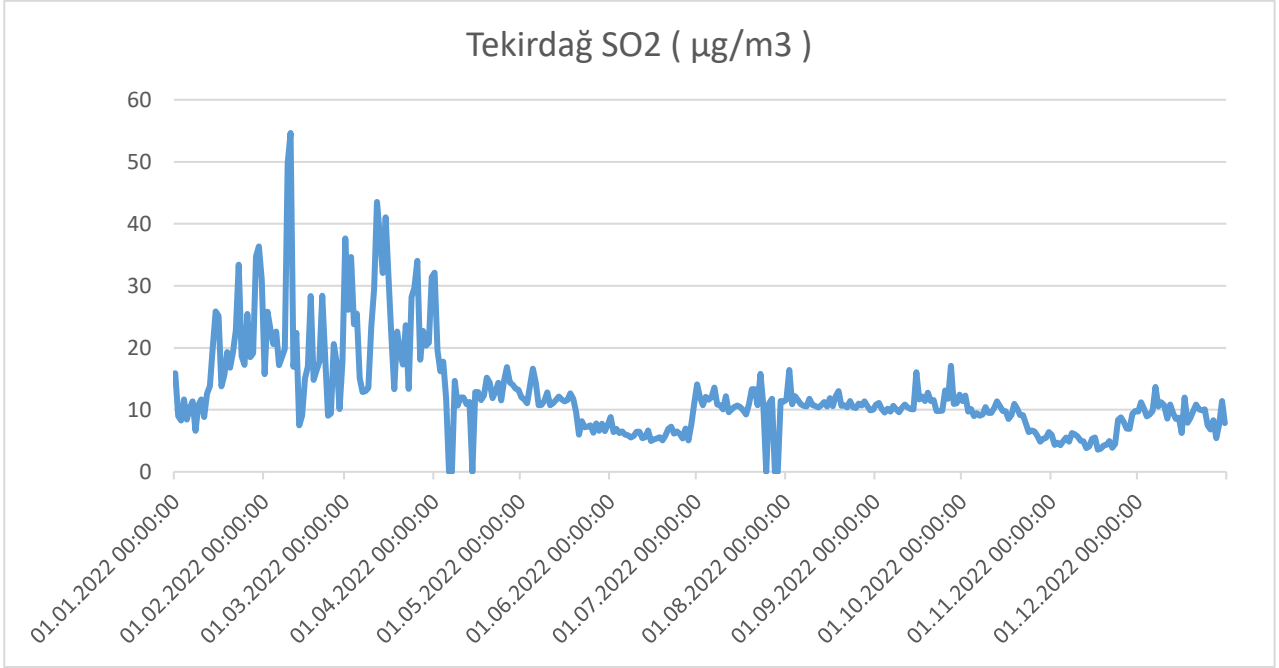
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	PM 10	PM 2.5
Tekirdağ UHKİA	40,970928° K - 27,499541° D	X	X		X	X	X
Tekirdağ Merkez MTHM	40,977276° K - 27,503138° D	X	X	X		X	
Tekirdağ Çerkezköy MTHM	41,318352° K - 27,980136° D	X	X	X	X	X	X
Çorlu MTHM	41,156332° K - 27,817595° D	X	X		X	X	
Çorlu OSB MTHM	41,180677° K - 27,815443° D	X	X		X		X

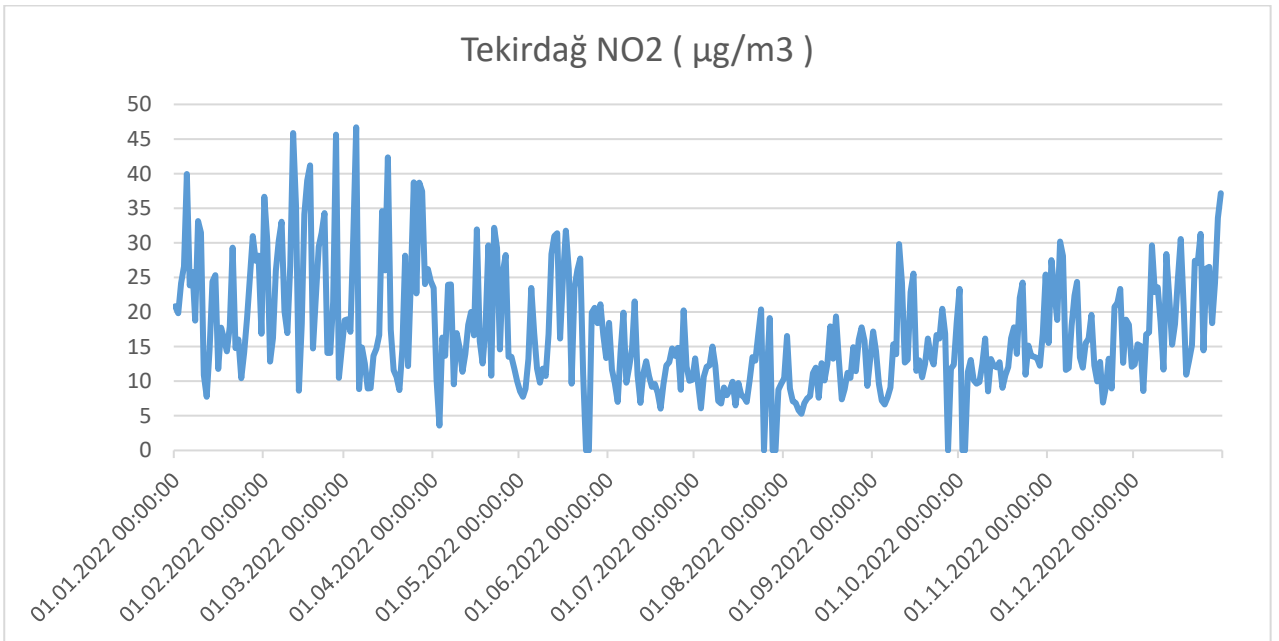
Grafik A.1 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

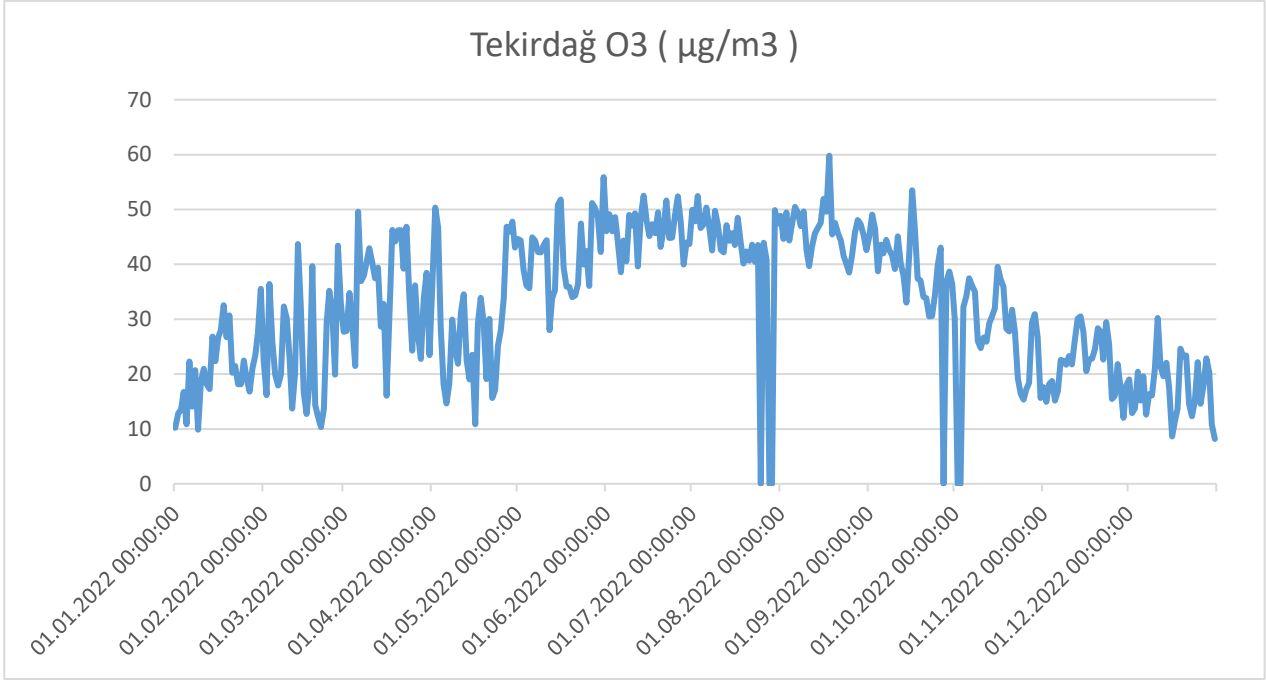
Grafik A.2 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

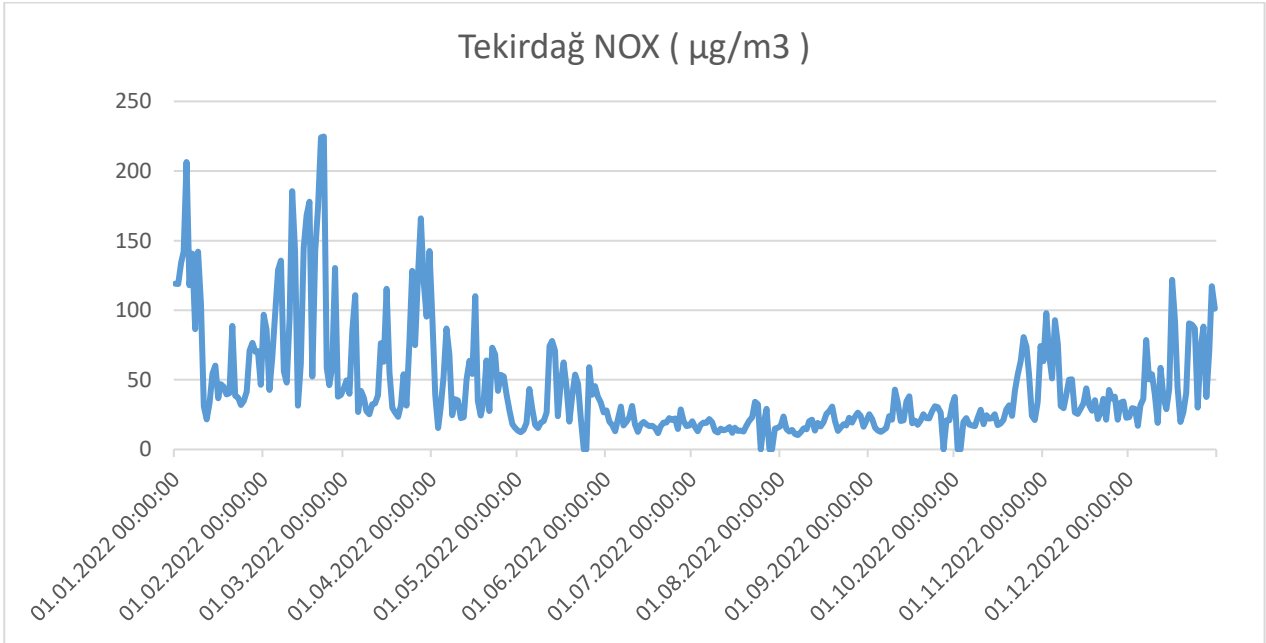
Grafik A.3 -Tekirdağ UHKİA istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

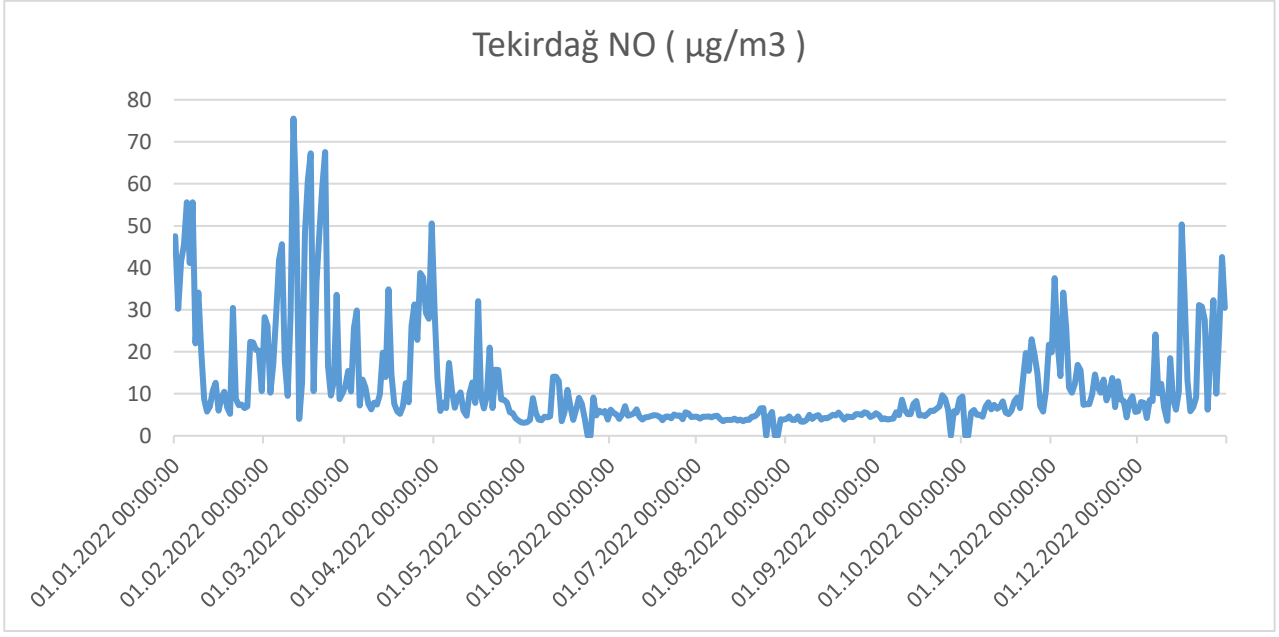
Grafik A.4 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

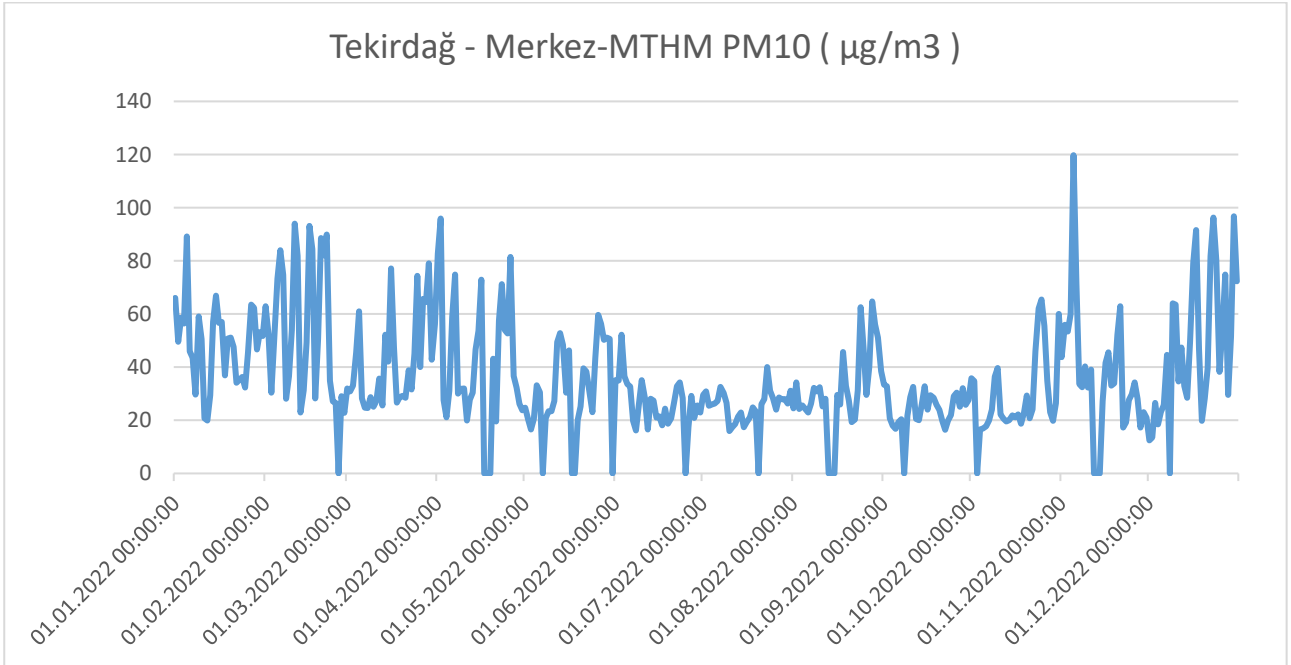
Grafik A.5 -Tekirdağ UHKİA istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

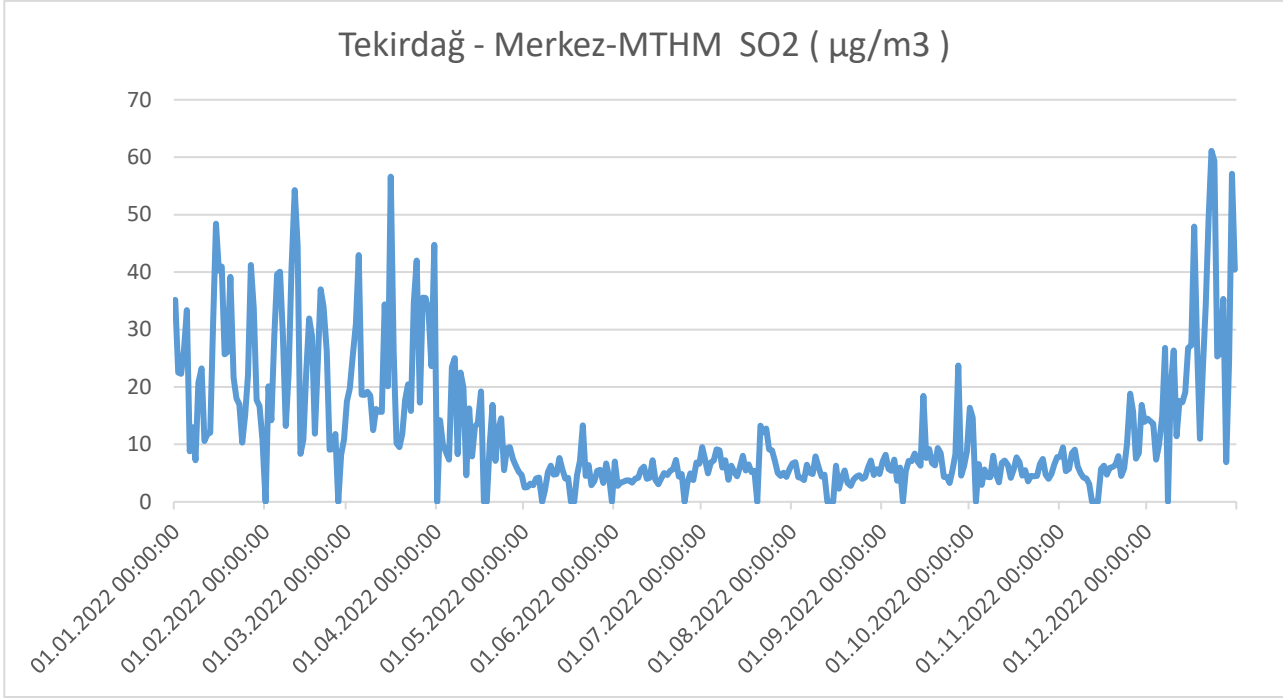
Grafik A.6 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

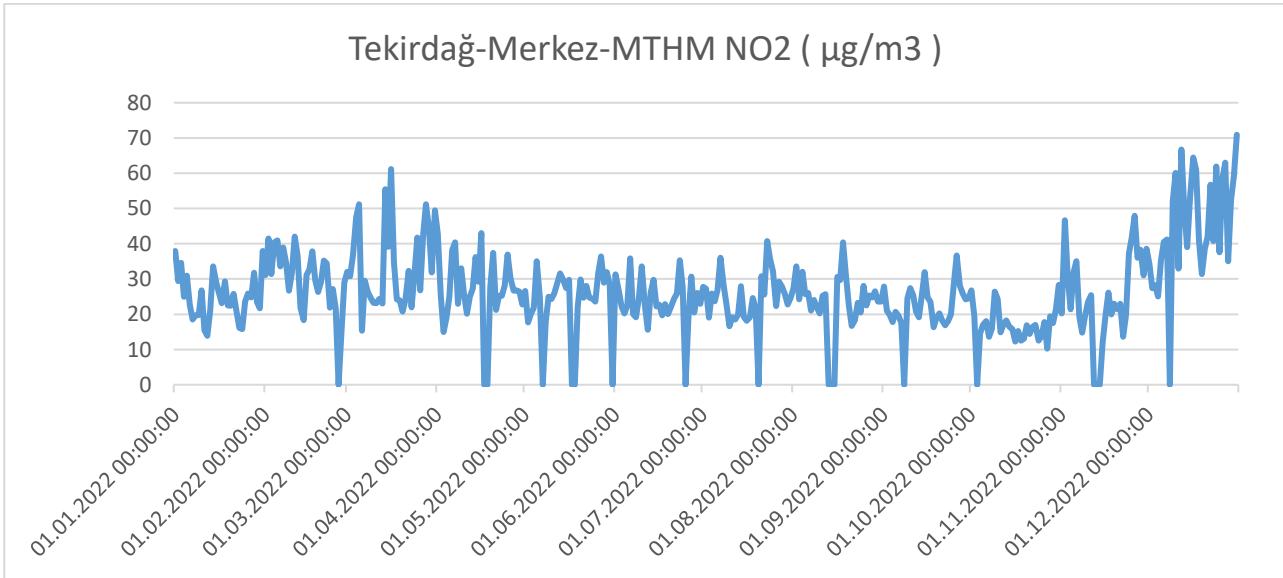
Grafik A.7 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

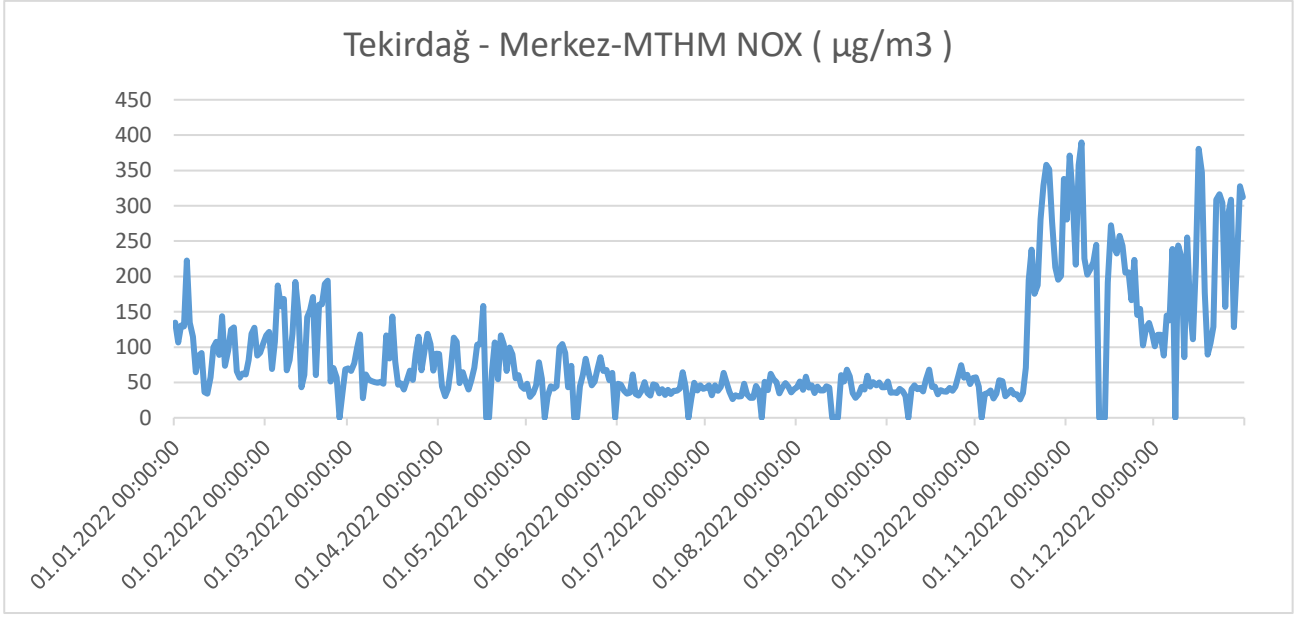
Grafik A.8- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

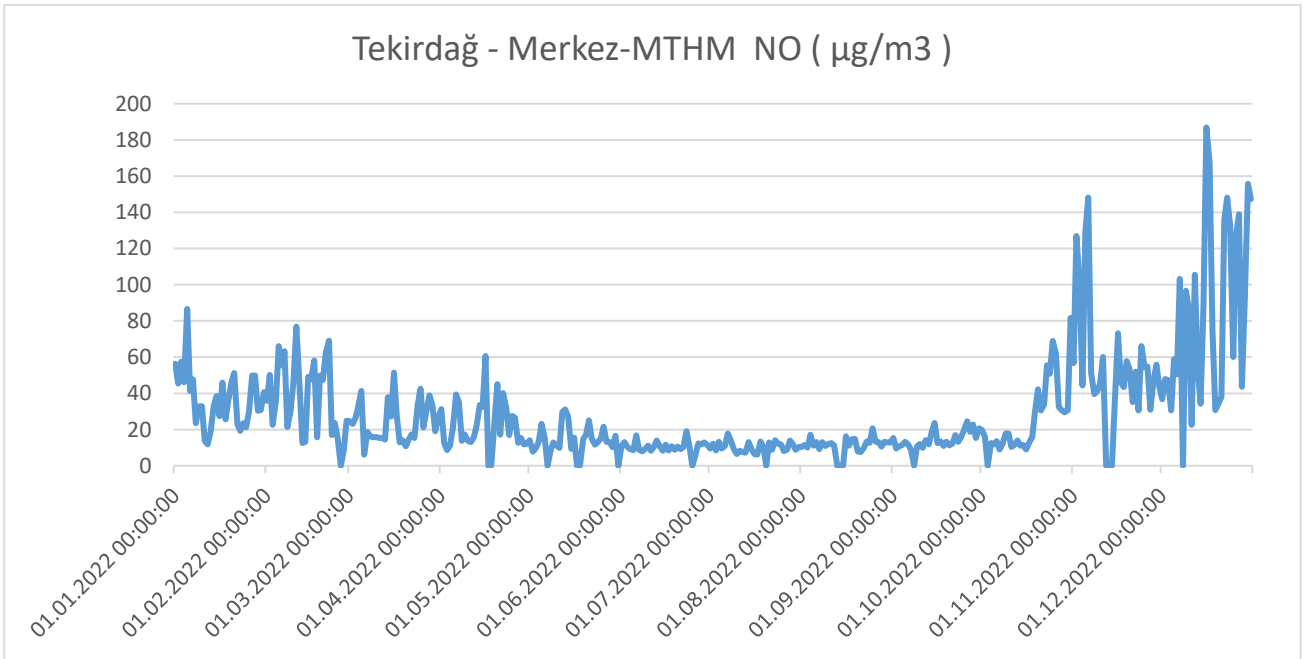
Grafik A.9- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

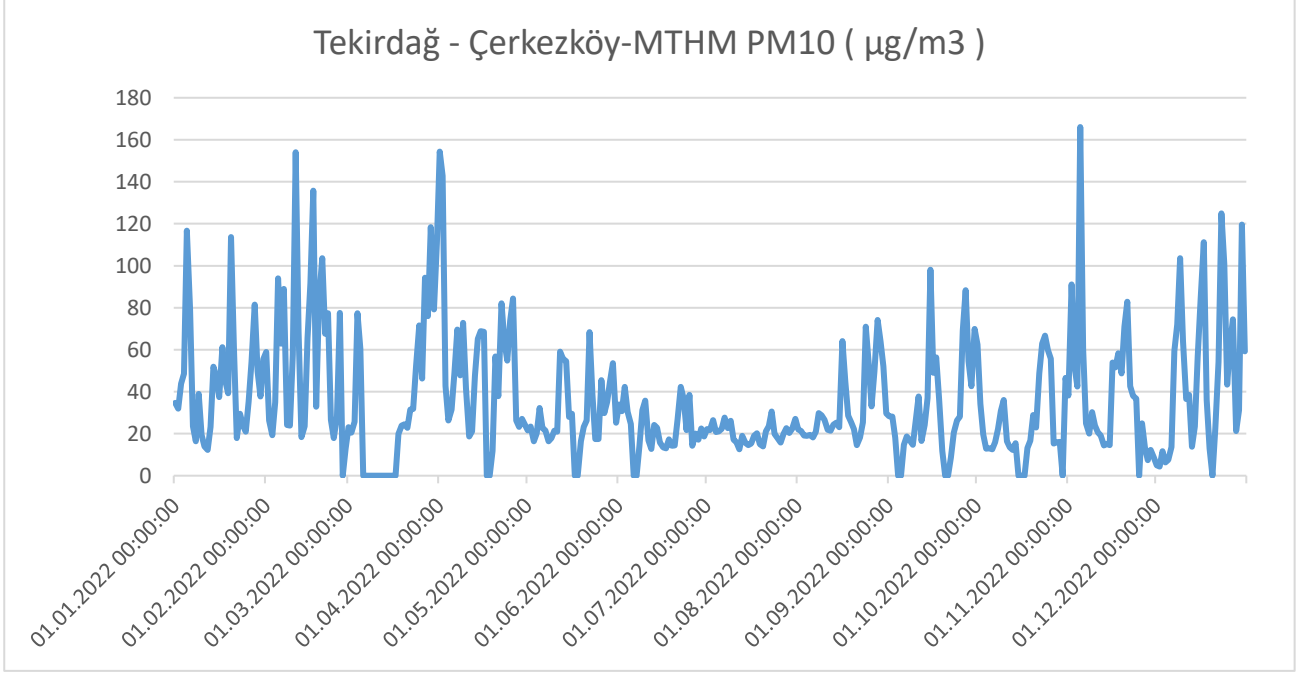
Grafik A.10- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

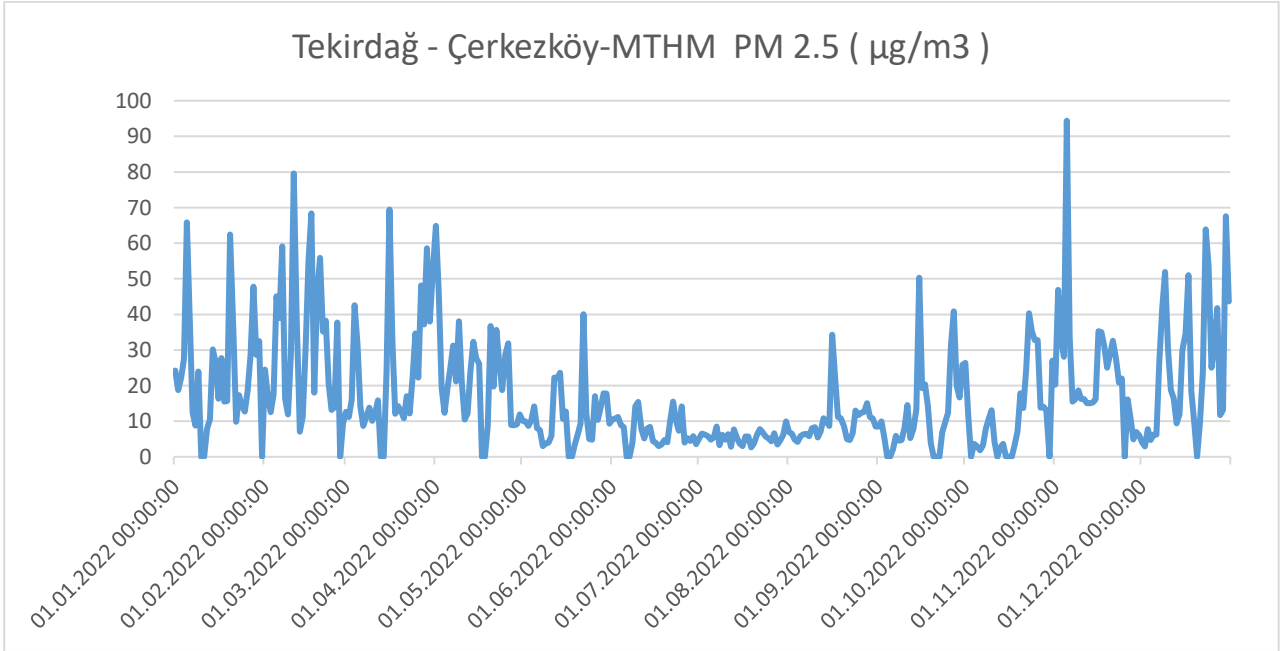
Grafik A.11 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

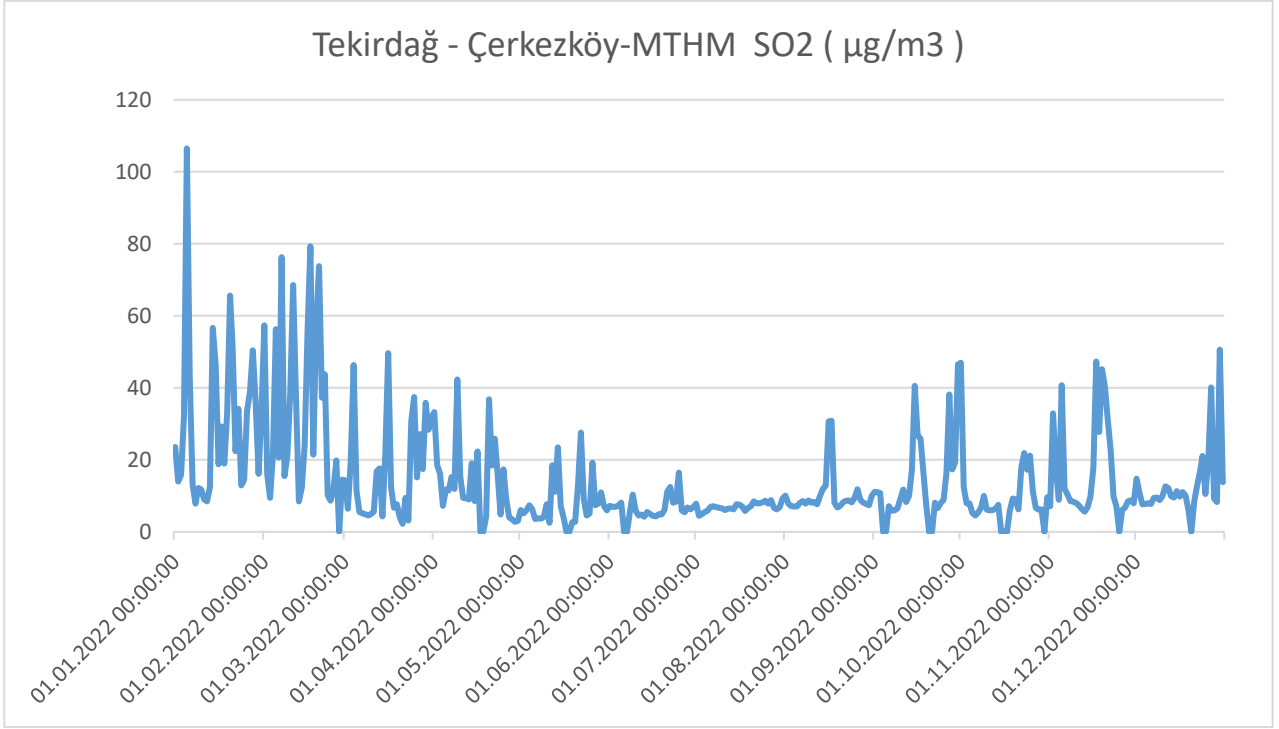
Grafik A.12 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

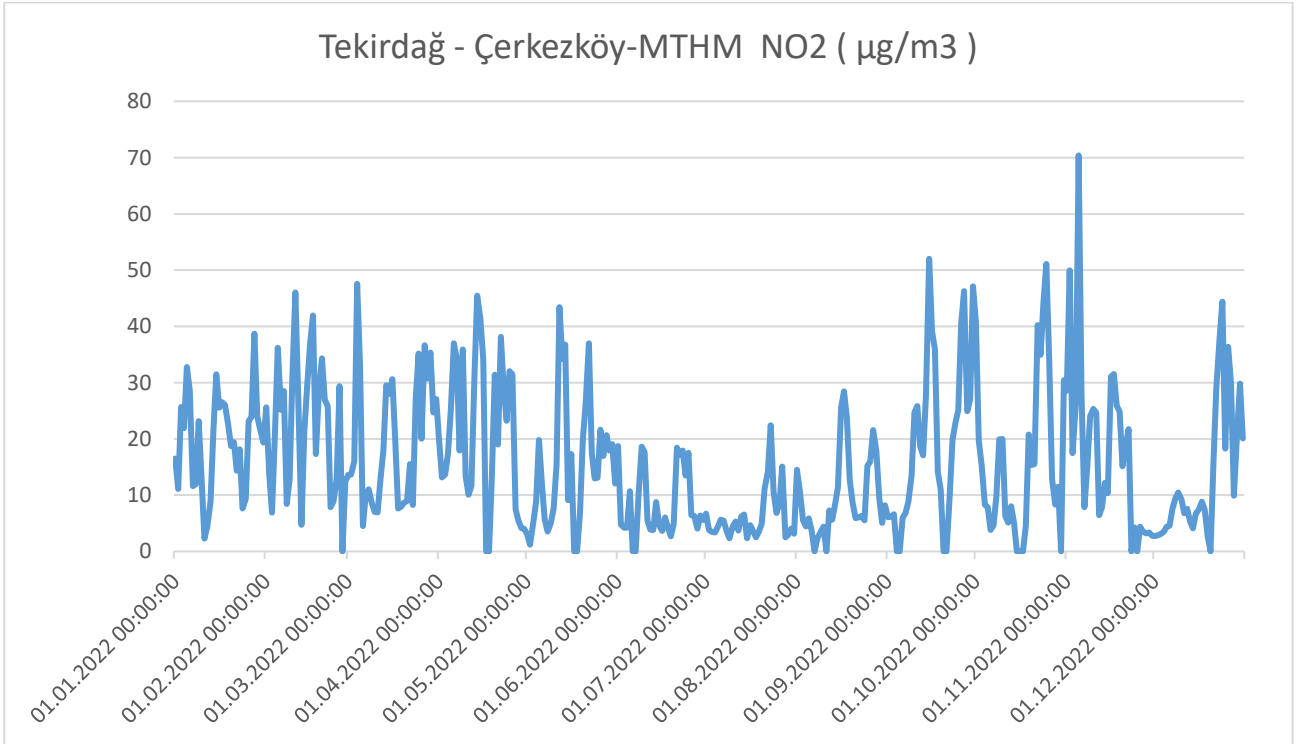
Grafik A.13 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

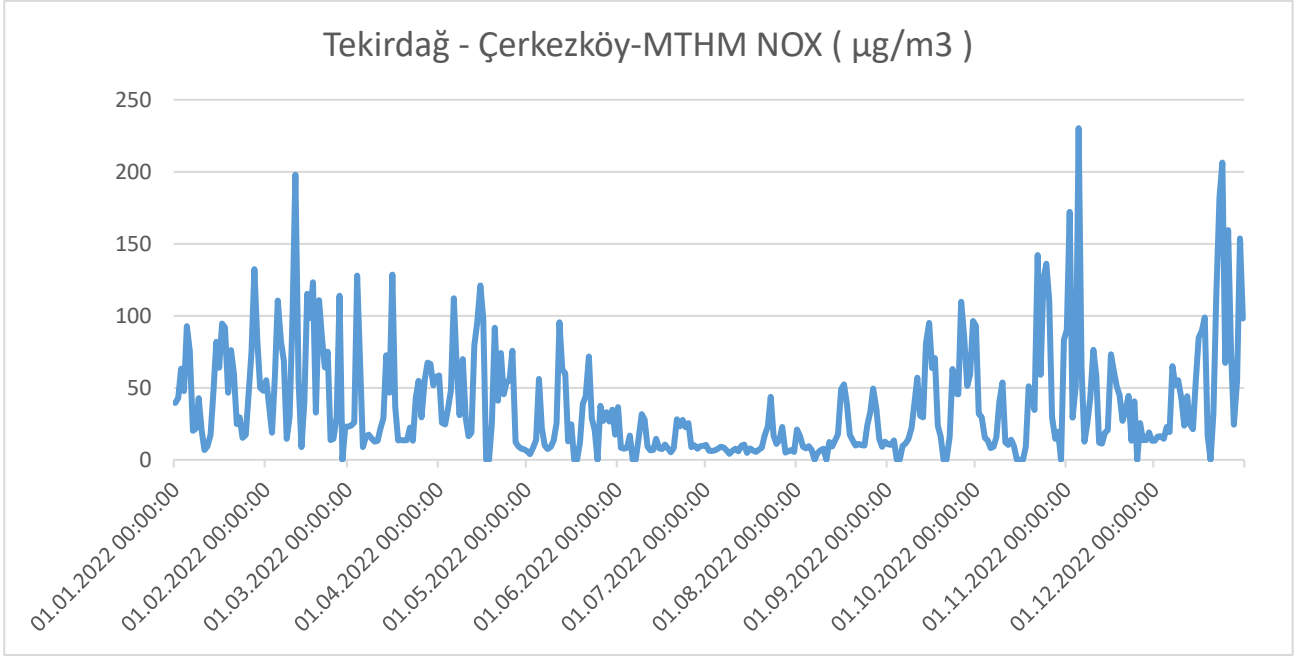
Grafik A.14 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

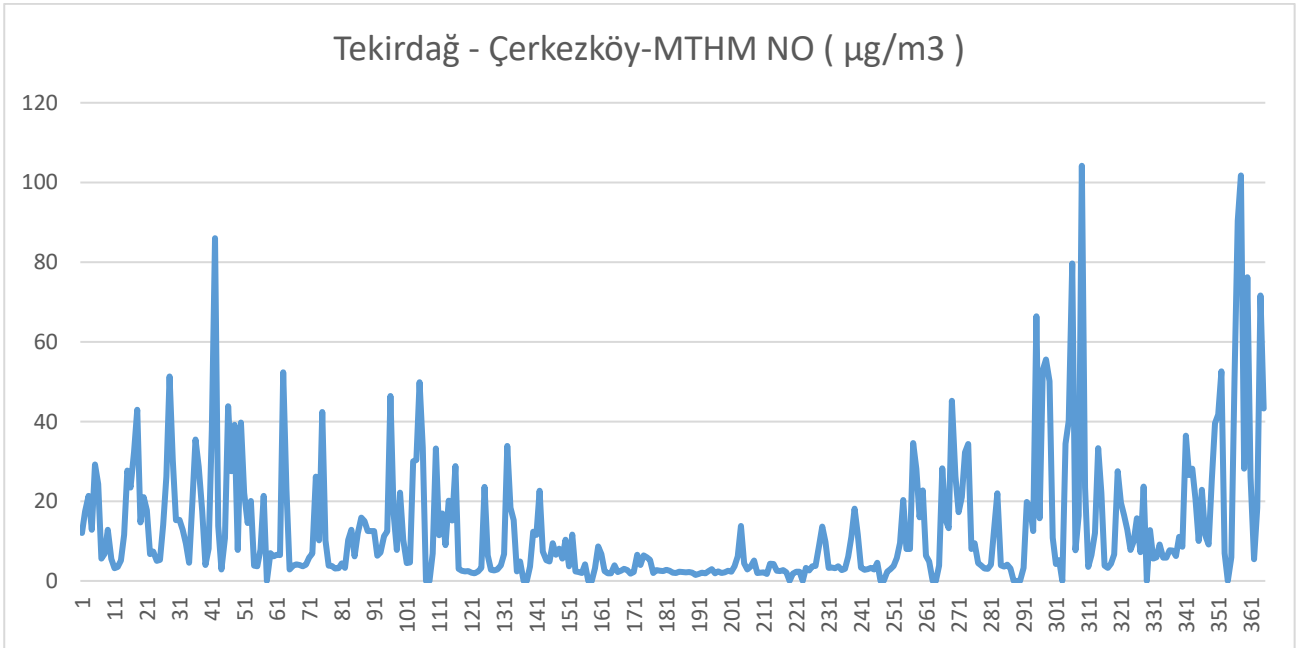
Grafik A.15- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

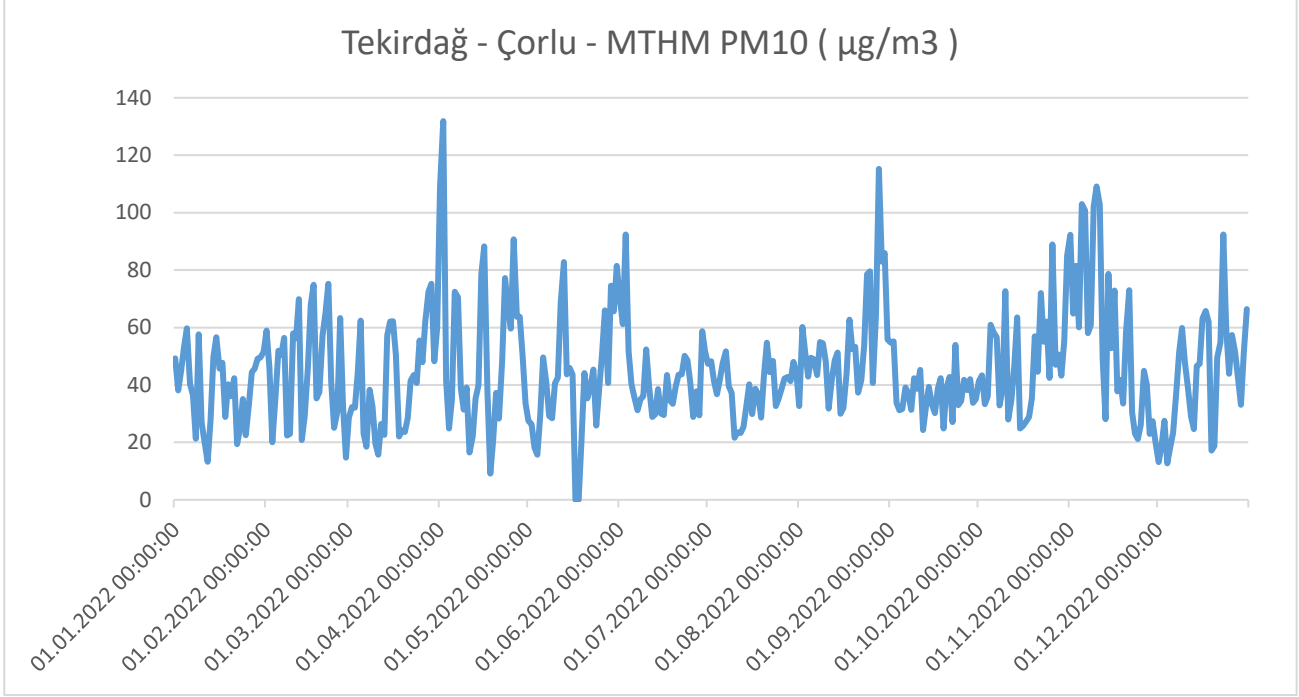
Grafik A.16- Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

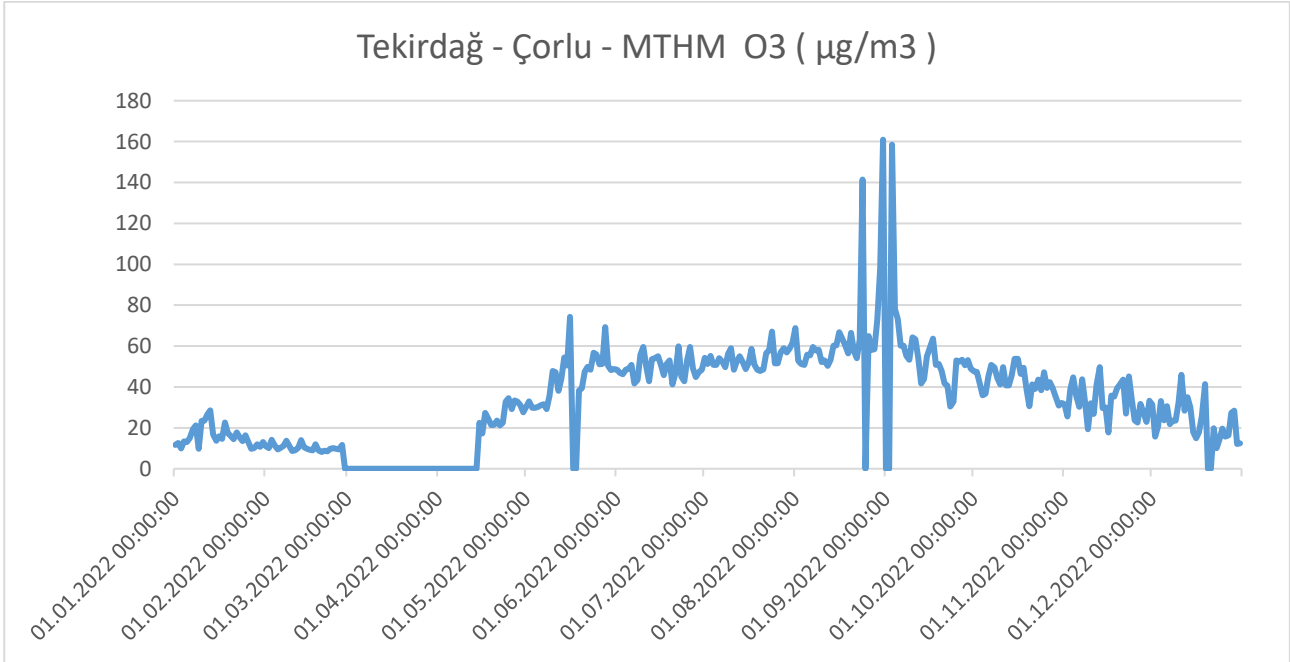
Grafik A.17 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NOx parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

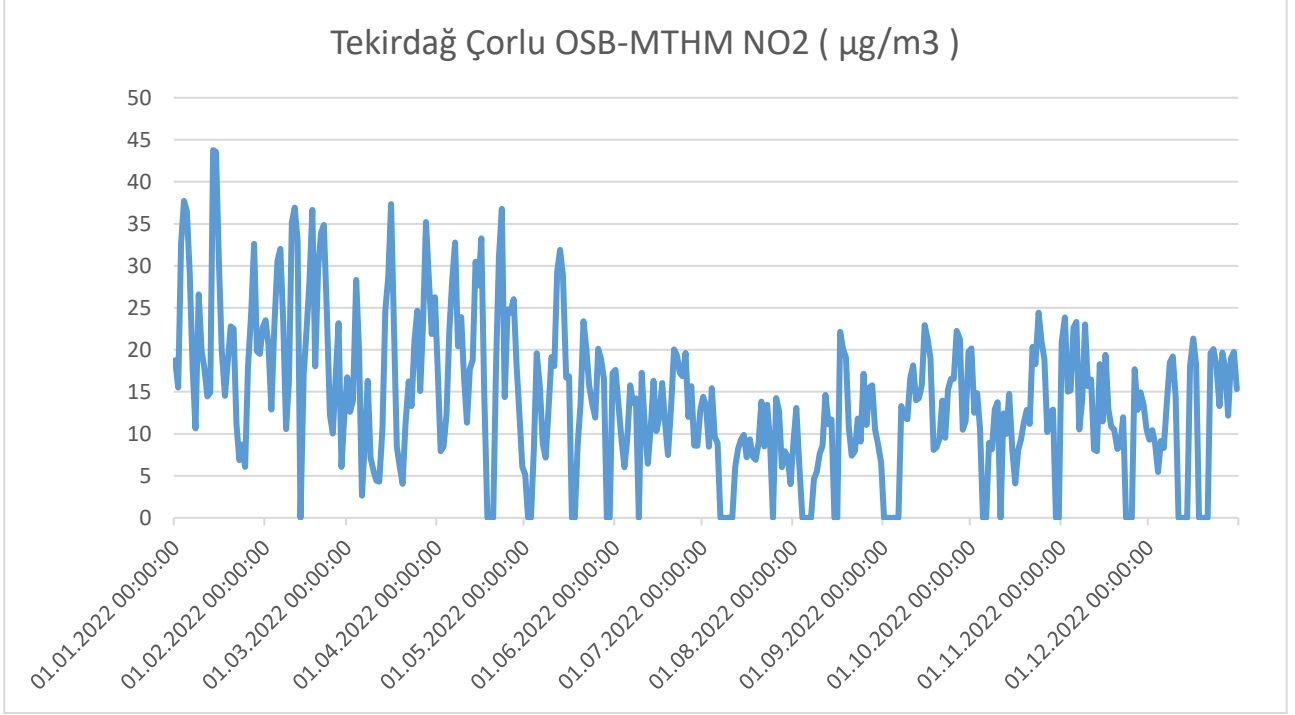
Grafik A.18 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

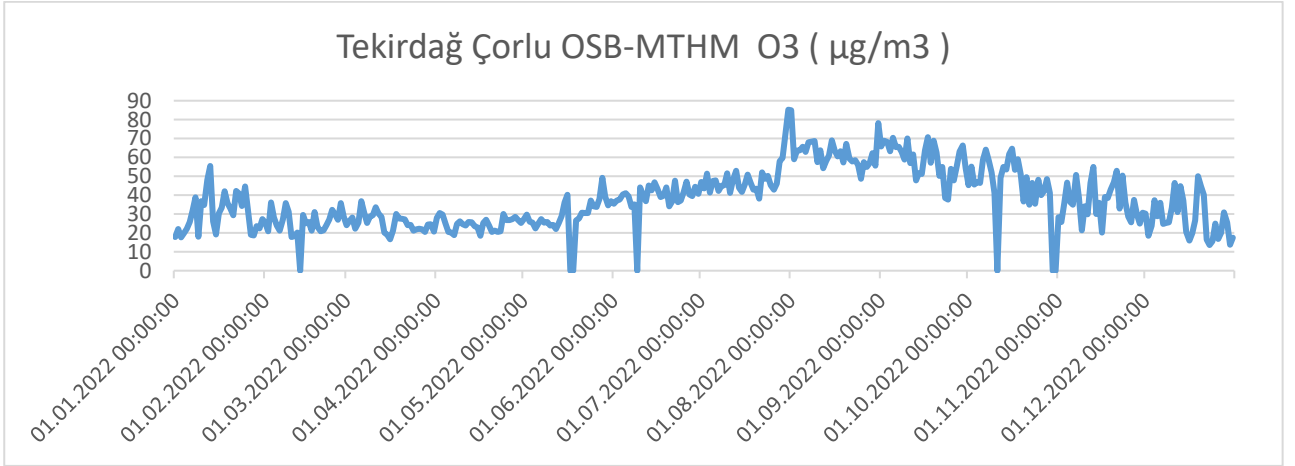
Grafik A.19 - Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

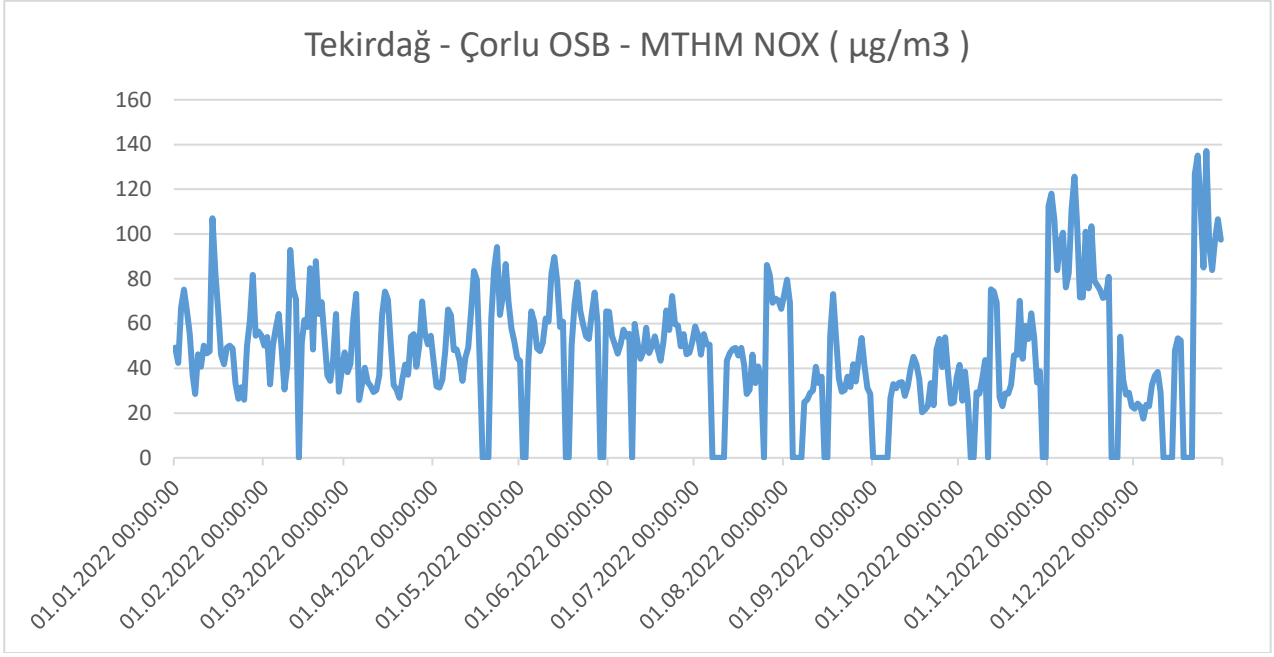
Grafik A.20 - Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

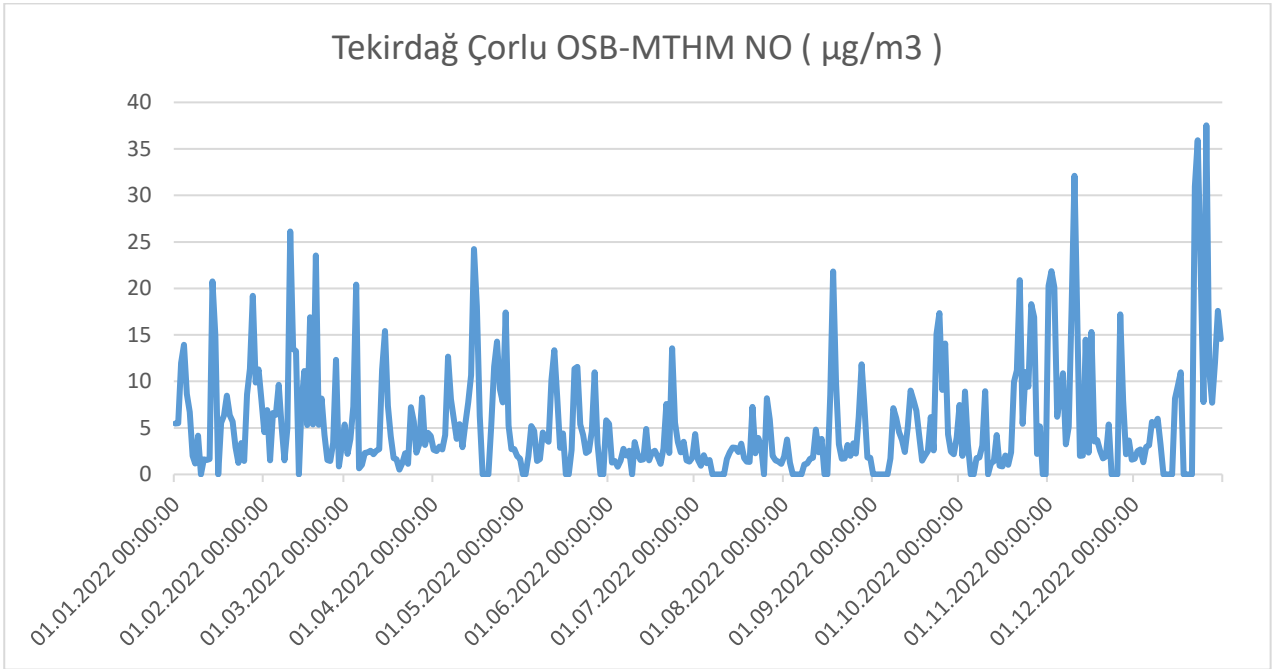
Grafik A.21 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Grafik A.22- Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Grafik A.23 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Grafik A.24 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Çizelge A.8- Tekirdağ UHKİA İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; $\text{CO}:\text{mg}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ-UHKİA	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	PM2.5	AGS*	NO ₂	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak	17,81	6	51,16	17	16,93	-	21,20	-	20,78	-
Şubat	20,16	7	61,81	17	21,53	-	25,86	-	24,44	-
Mart	25,08	19	57	15	18,48	-	21,79	-	34,94	-
Nisan	14,27	0	62,3	15	14,96	-	17,80	-	29,22	-
Mayıs	10,27	0	52,54	13	11,92	-	18,54	-	41,65	-
Haziran	6,33	0	42,58	4	8,55	-	12,14	-	46,21	-
Temmuz	11,46	0	38,28	0	6,55	-	10,79	-	45,41	-
Ağustos	11,16	0	46,18	7	8,30	-	11,27	-	46,19	-
Eylül	11,22	0	33,24	0	5,85	-	14,89	-	40,26	-
Ekim	8,83	0	42,21	6	10,64	-	14,21	-	28,47	-
Kasım	5,28	0	47,67	8	14,17	-	16,96	-	21,76	-
Aralık	9,42	0	41	9	15,59	-	21,20	-	17,46	-

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

(Tekirdağ-UHKİA istasyonunda CO parametresi ölçülmemektedir. Ayrıca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde sadece SO₂ ve PM10 parametreleri için 24 saatlik (günlük) ortalama sınır değer bulunduğundan sadece bu parametreler için AGS verisi hesaplanmaktadır. Diğer parametreler için AGS verisi hesaplanamamaktadır.)

Çizelge A.9 - Tekirdağ Merkez-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ MERKEZ MTHM	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO (mg/m^3)	AGS*	NO ₂	AGS*
Ocak	23,32	15	48,50	15			24,84	-
Şubat	24,31	15	54,95	14			31,14	4
Mart	24,54	14	41,70	6			33,72	9
Nisan	11,97	3	45,77	11			28,68	2
Mayıs	4,88	0	35,43	6			26,70	-
Haziran	4,71	0	27	0			24,56	-
Temmuz	7	0	25,88	4			25,33	-
Ağustos	4,97	0	34	4			25,51	-
Eylül	7,59	0	24,96	0			22,88	-
Ekim	6,16	0	29,93	4			17,25	-
Kasım	7,90	0	40,60	7			27,32	3
Aralık	26,52	17	48,85	12			46,65	16

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

(Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonunda PM2.5 ve O₃ parametresi ölçülmemektedir. Ayrıca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde sadece SO₂ ve PM10 parametreleri için 24 saatlik (günlük) ortalama sınır değer bulunduğundan sadece bu parametreler için AGS verisi hesaplanmaktadır. Diğer parametreler için AGS verisi hesaplanamamaktadır.)

Çizelge A.10 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇERKEZKÖY MTHM	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	PM2.5	AGS*	CO (mg/m^3)	AGS*	NO ₂	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak	29,71	16	44	9	25	-			19,48	0		
Şubat	33,95	16	58,44	13	31,5	-			22,96	2		
Mart	15,88	7	53,14	9	24,76	-			19,50	1		
Nisan	14,51	6	54,83	13	24,14	-			22,84	2		
Mayıs	8,39	2	31,17	5	11,86	-			16,20	1		
Haziran	6,95	0	23,80	0	7,74	-			8,93	0		
Temmuz	6,99	0	20,33	0	5,5	-			6	0		
Ağustos	10	2	32,64	5	9,80	-			10,47	0		
Eylül	15,40	5	36,18	6	14,47	-			22,44	4		

Ekim	10,65	3	29,13	5	14,68	-			18,46	4		
Kasım	16,44	7	40,82	7	24,25	-			19,44	2		
Aralık	13,26	2	49,18	13	25,60	-			13,55	0		

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

(Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde sadece SO₂ ve PM10 parametreleri için 24 saatlik (günlük) ortalama sınır değer bulunduğundan sadece bu parametreler için AGS verisi hesaplanmaktadır. Diğer parametreler için AGS verisi hesaplanamamaktadır.)

Çizelge A.11 - Tekirdağ Çorlu-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – (µg/m³)

(www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇORLU MTHM	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO ₂	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak			39	5			15,86	-
Şubat			45,11	12			10,37	-
Mart			41,11	9			Ölçülemedi	-
Nisan			52,11	12			26,44	-
Mayıs			43,47	7			44,53	-
Haziran			42,90	8			49,48	-
Temmuz			38,99	2			54	-
Ağustos			53,88	14			66,13	-
Eylül			37,56	3			56,79	-
Ekim			48,16	12			42,57	-
Kasım			57,26	15			33	-
Aralık			42,77	12			23,78	-

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

(Tekirdağ Çorlu MTHM istasyonunda CO ve PM2.5 parametreleri ölçülmemektedir. Ayrıca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde sadece SO₂ ve PM10 parametreleri için 24 saatlik (günlük) ortalama sınır değer bulunduğundan sadece bu parametreler için AGS verisi hesaplanmaktadır. Diğer parametreler için AGS verisi hesaplanamamaktadır.)

Çizelge A.12 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – (µg/m³)

(www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇORLU OSB MTHM	SO ₂	AGS*	PM2.5	AGS*	NO ₂	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak					21,89	2	30,44	-
Şubat					23	0	26,28	-
Mart					16,78	0	25,32	-
Nisan					20,62	0	24,65	-
Mayıs					16,71	0	30,48	-
Haziran					13,17	0	40,26	-
Temmuz					9,61	0	49	-
Ağustos					11,45	0	62,13	-
Eylül					15	0	59,10	-
Ekim					13,17	0	49,44	-
Kasım					14,75	0	36,23	-
Aralık					15,22	0	27,61	-

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

(Tekirdağ Çorlu OSB MTHM istasyonunda CO ve PM10 parametreleri ölçülmemektedir. Ayrıca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde sadece SO₂ ve PM10 parametreleri için 24 saatlik (günlük) ortalama sınır değer bulunduğundan sadece bu parametreler için AGS verisi hesaplanmaktadır. Diğer parametreler için AGS verisi hesaplanamamaktadır.)

A.5. Çevresel Gürültü

Bugün dünyamızdaki en önemli sorunların başında doğal dengenin bozulmaya başlaması ile ortaya çıkan çevre sorunları gelmektedir. Endüstri ve teknolojinin ulaştığı boyutta tabiat kaynaklarının tek yönlü Bilinçsizce kullanımı hava, toprak ve suyun dengesinin bozulmasının yanı sıra ses kirliliği ya da gürültü olarak adlandırdığımız bir çevre sorununun da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gürültüyü istenmeyen bir ses olarak tanımlayabiliriz. Gürültü, sadece insanı rahatsız etmekle

kalmayıp, aynı zamanda fizyolojik ve psikolojik sorunlar yaratan, insan ve toplum sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden boyutlara ulaşmıştır. Yapılan araştırmalar gürültünün insanların organik, sinirsel ve psikolojik yapılarında olumsuz etkiler yaptığını belirtmektedir. Gürültü arzu edilmeyen sesler olarak ifade edildiğine göre önce sesin ne anlama geldiğini bilmek gerekir.

- 30-65 dB arası gürültüler bazı durumlarda rahatsız edicidirler. Ancak rahatsızlığın şekli ve basıncı çok çeşitlidir. Sinirlilik, çabuk hiddetlenme, konsantrasyon bozukluğu, baş dönmesi, çalışmaya karşı gittikçe artan isteksizlik görülebilir. (45-50 dB’de uykusuzluk başlar.)

- 65-90 dB arası vegetatif sisteminde bazı reaksiyonlar görülür.

- 90-120 dB arası gürültülerde işitme organında arızalar görülmeye başlar. Bu dB’deki sesler uzun bir süre devam ederse ağır işitme bozuklukları ve sağırılık meydana getirebilir.

- Gürültü 120 dB’nin üzerine çıktığında kulakta ağrı yapar ve bu insan sağlığı için tehlike sayılır.

İlimizde Gürültü konusunda Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı’na yetki devri yapılmış olup; Müdürlüğümüze gelen gürültü şikâyetleri de Belediye Başkanlığına gönderilmektedir.

İlimizde 2022 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı aşağıda verilmiştir. Söz konusu şikâyetler yapılan yetki devri protokolüne istinaden Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığının ilgili birimlerince değerlendirilmiş olup 2022 yılı içinde değerlendirilen toplam 22 adet gürültü şikâyeti ile ilgili herhangi bir idari para cezası uygulanmamıştır.

Grafik A.25 – Tekirdağ ilinde 2022 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı
(Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2023)

İlimizde tamamlanan gürültü bariyeri bulunmadığından Çizelge A-13 doldurulamamıştır.

Çizelge A.13 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri

İli/İlçesi	Konumu	Tamamlandığı Yıl	Bariyer Alanı (m ²)	Bariyer Tipi

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizin On Birinci Kalkınma Planı'nın "Çevrenin Korunması" başlığı altındaki "İklim değişikliğine uyumun sağlanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ihtiyaçlar tespit edilerek çözüm önerileri belirlenecek, başta Karadeniz Bölgesi olmak üzere 7 Bölgemiz için İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlanacaktır." maddesi doğrultusunda Bakanlığımızın TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) ile yürüteceği proje ile İlimiz özelinde yerel iklim değişikliği eylem planının hazırlanmasına başlanmıştır.

Bununla birlikte, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen "Türkiye'de İklim Değişikliği için Kapasite Geliştirme Hibe Programı" kapsamında Büyükşehir Belediyeleri için açılan çağrıya "Trakya Bölgesinde İklim Değişikliğine Karşı Adaptasyon için Kapasite Geliştirme (Capacity Building for Climate Change Mitigation and Adaptation in Trakya Region)" başlıklı proje ile başvuru yapmıştır. Projenin değerlendirme süreci iki aşamada tamamlanmış olup, desteklenmesine karar verilmiştir.

Projenin genel amacı; arazi kullanımı ve iklim değişikliği projeksiyonlarını dikkate alarak, bölgesel ve ulusal kalkınma planları ile uyumlu, sürdürülebilir ekonomik gelişmeyi sağlamak için; hızlı nüfus artışı, ticaret ve sanayideki gelişme yanında, iklim değişikliğine karşı arazi ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı, tarımsal üretimin devamlılığı ve taşkın risk ve zararlarının minimuma indirilmesi veya yok edilmesi için paydaşların kapasitelerinin artırılmasıdır.

Proje kapsamında,

- 1) Farklı senaryolar altında 2100 yılına kadar Trakya Bölgesinde meydana gelecek iklim değişikliği tahmin edilecek;
- 2) Tahmin edilen bu değişikliğin arazi kullanım değişikliği ile birlikte su kaynaklarına (kalite ve miktar olarak), bölgede yaygın olarak tarımı yapılan ürünlerin verimine ve kuraklık sel gibi aşırı iklim olaylarına etkisi modellenecek;
- 3) İklim değişikliğinin su kaynakları, tarımsal üretim ve aşırı iklim olayları üzerine olan olumsuz etkilerine karşı hassasiyeti minimuma indirmek veya önlemek amacıyla alınacak tedbirler ortaya konulacak;
- 4) İklim değişikliğinin olası etkileri ve etkilerini azaltma için alınacak önlemler konusunda akademisyenler, yerel yönetimler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları yanında sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin yer aldığı yaklaşık 30 kişi eğitilecek;
- 5) Eğitilen bu topluluk "Trakya İklim Değişikliğini İzleme ve Adaptasyon Platformu" ismi ile proje süresince ve sonrasında bu konularda hizmet verecek;
- 6) "Trakya'da İklim Değişikliği Sonuçları, Etkileri, Alınabilecek Önlemler ve Adaptasyon Stratejileri" başlıklı bir de kitap yayımlanacak
- 7) Platformun faaliyetleri, yayımlanan kitap, düzenlenecek olan, çalıştay ve konferanslar ile yerel yönetimler ve ilgili kurumların iklim değişikliğine karşı kapasitesi geliştirilmiş olacak ve paydaşlarında farkındalık oluşturulacaktır.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge A.14- 2022 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Tekirdağ ÇŞİDİM, 2023)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
22	302.237	136.673

Çizelge A.15– Tamamlanan Bisiklet Yolları
(Tekirdağ ÇŞİDİM, 2023)

İlçe	Güzergâhı	Mesafe (km)
Süleymanpaşa	Sahil dolgu alan 1. Etap	1,35
Süleymanpaşa	Sahil dolgu alan 3. Etap	0,28
Çorlu	Zübeyde Hanım Parkı	1,26
Çorlu	Bülent Ecevit Bulvarı-Salih Omurtak Caddesi-Ali Osman Çelebi Bulvarı	12,8
Çerkezköy	Gazi osman paşa mahallesi	0,65
Çerkezköy	Kartal tepe piknik alanı	1,55
Çerkezköy	Namık kemal bulvarı	2,3
Çerkezköy	Pınarça deresi yeşil alan	2,26
Çerkezköy	Naim süleymanoğlu parkı	0,43
Çerkezköy	Çerkezköy kent parkı	0,623
Marmaraereğlisi	Sahil	0,55

İlimizde tamamlanan yeşil yürüyüş yolu bulunmadığından Çizelge A-16 doldurulamamıştır.

Çizelge A.16– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları
(Kaynak, Yıl)

İlçe	Güzergâhı	Mesafe (km)

Çizelge A.17– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak
(Tekirdağ ÇŞİDİM, 2023)

İlçe	Güzergâhı	Mesafe (km)
Kapaklı	İnönü Mahallesi	Uzunluk 100 m, Genişlik 7 m.

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ'da hava kirliliği mevsimsel özellik göstermektedir. Kış ayları, sonbaharın geç dönemleri ile ilkbaharın erken dönemlerinde hissedilen ve tespit edilen kirlilik mevcuttur. Bu durum Tekirdağ'da hava kirliliği kaynağının sanayiden ve motorlu taşıtlardan kaynaklanan bir kirliliğin değil, ısınmadan kaynaklanan bir hava kirliliğinin etkin olduğunu göstermektedir. Motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirleticilerin hava kirliliği üzerine etkisi de mevcuttur. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğu havayı olumsuz etkilemektedir.

Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yapılan tüm bu iyileştirme çalışmalarına rağmen sektörel bazda bazı sanayi tesislerinin kuruluş yerlerinin teknolojilerinin güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle bu sektörler için alt yapısı geliştirilmiş yerleşim yerlerinin dışında özel organize sanayi bölgelerinin oluşturulması ve hâlihazırda faaliyette bulunan bu işletmelerin taşınmalarının özendirilmesi için teşvik edilmesi gerekmektedir.

İl Merkezinde, OSB dışında değişik bölgelerde, küçük sanayi sitesi, ağır sanayi bölgesi, haddehaneler, marangozlar sitesi, şehrin içerisinde kalan fabrikalar bulunmaktadır. Ağır sanayi kuruluşlarının bir kısmı kentin çıkışlarında şehirlerarası karayolunun kenarında kuruludur. Bu bölgeden kaynaklanan kirletici unsurlarda bu bölgenin şehir merkezine olan yakınlığı sebebiyle şehir merkezinin hava kalitesini etkilemektedir. Buna rağmen OSB dışında değişik bölgelerde yerel çevre kirliliği yaratabilecek ve alt yapı sorunlarının çözümü kapsamında problemler teşkil edecek yapılaşmanın önlenmesi gerekmektedir.

Şehrin yerleşim planlamasında, rüzgârın şehir içinde akışını engelleyecek yapılaşma düzenine engel olunmalıdır. Sanayi tesisleri ile yerleşim alanları arasında belirli mesafe bırakacak imar düzenlemeleri yapılmalı, kent içindeki sanayi tesisi ve imalathanelerin kent yerleşimi dışına taşınması için altyapı çalışmaları yapılmalıdır.

Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile İlimizde, tekstil sektöründe faaliyet gösteren tüm işletmelerde polyester veya polyester elastanlı kumaşın fikse işlemleri gerçekleştirilen Ram Makinası bacalarında; dışarıya atılan atık ısının geri kazanılmasını sağlayan, oluşan yağ zerreciklerini ayırıştırarak tutan ve atık gazlardaki kirleticilerin giderimini sağlayan filtre sistemlerinin, 31.12.2018 tarihine kadar ilgili işletmeler tarafından kurularak faaliyete geçirilmesine karar verilmiştir.

Isınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi ve etkisinin azaltılmasına yönelik olarak ise 2020-2024 yılları arasını kapsayan Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı onaylanmıştır.

İlimizde hava kirliliğinin azaltılması ve hava kalitesinin iyileştirilmesi ile ilgili alınan önlemler ve uygulanan tedbirler ile hava kalitesinde büyük oranda iyileşme sağlanmıştır.

İlimizde Temiz Hava Eylem Planının etkin bir şekilde uygulanması, doğalgaz kullanımının yaygınlaşması, Müdürlüğümüz tarafından İlimizde kullanılan ithal ve yerli kömürler için uygunluk denetimleri yapılarak kaliteli kömür kullanımının sağlanması, sanayi tesislerinde kullanılan kömür için ve bacada emisyon ölçümü gerçekleştirmek suretiyle Kömür Kullanım İzni verilmesi uygulaması, bacalarda ıslak filtre ve toz tutucu siklon sistemlerinin yaygınlaştırılması, Müdürlüğümüzce 7 gün 24 saat gerçekleştirilen denetimler ile ısınmadan ve sanayiden kaynaklanan emisyonların kontrol altına alınması neticesinde; şehrin hava kalitesinde yaşanan olumlu gelişmeler Bakanlığımız Ulusal Hava Kalitesi Ağı verilerine de yansımıştır.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022
- Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2022
- Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı, 2020-2024
- Tekirdağ İl Emniyet Müdürlüğü, 2022
- Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2022
- GAZDAŞ, ÇORDAŞ, 2022
- TÜİK, 2022
- T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, 2022
- GAZBİR- Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği, 2022
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü Resmi Web Sitesi, <http://dmi.gov.tr>, 2022
- <http://www.sim.csb.gov.tr>, 2022

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlimiz akarsuları Ergene Nehri, Çorlu Suyu, Hayrabolu Deresi, Beşiktepe Deresi, Hoşköy Deresi, Gazioğlu Deresi, Kayı Deresi, Koca Dere ve Seymen Dere olup, akarsu bilgileri Çizelge B.13’da verilmiştir.

Çizelge B.18 –İlin akarsuları
(DSİ, 2023)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Ergene Nehri	220	85	26,49	Meriç	Doğal Akarsu
Hayrabolu Deresi	55	55	4.37	Ergene Nehri	Karaidemir Barajı
Çorlu Suyu	85	85	2.67	Ergene Nehri	Doğal Akarsu
Beşiktepe Deresi	92.8	92.8	2.04	Ergene Nehri	Doğal Akarsu
Koca Dere	52	44	1.43	Koca Dere	Çokal Barajı
Seymen Dere	16.5	16.5	-	Seymen Dere	Doğal Akarsu
Hoşköy Deresi	14.6	14.6	-	Hoşköy Deresi	Doğal Akarsu
Kayı Deresi	12.9	12.9	-	Kayı Deresi	Doğal Akarsu
Gazioğlu Deresi	13.3	13.3	-	Gazioğlu Deresi	Doğal Akarsu

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

**Çizelge B.19 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ, 2022)**

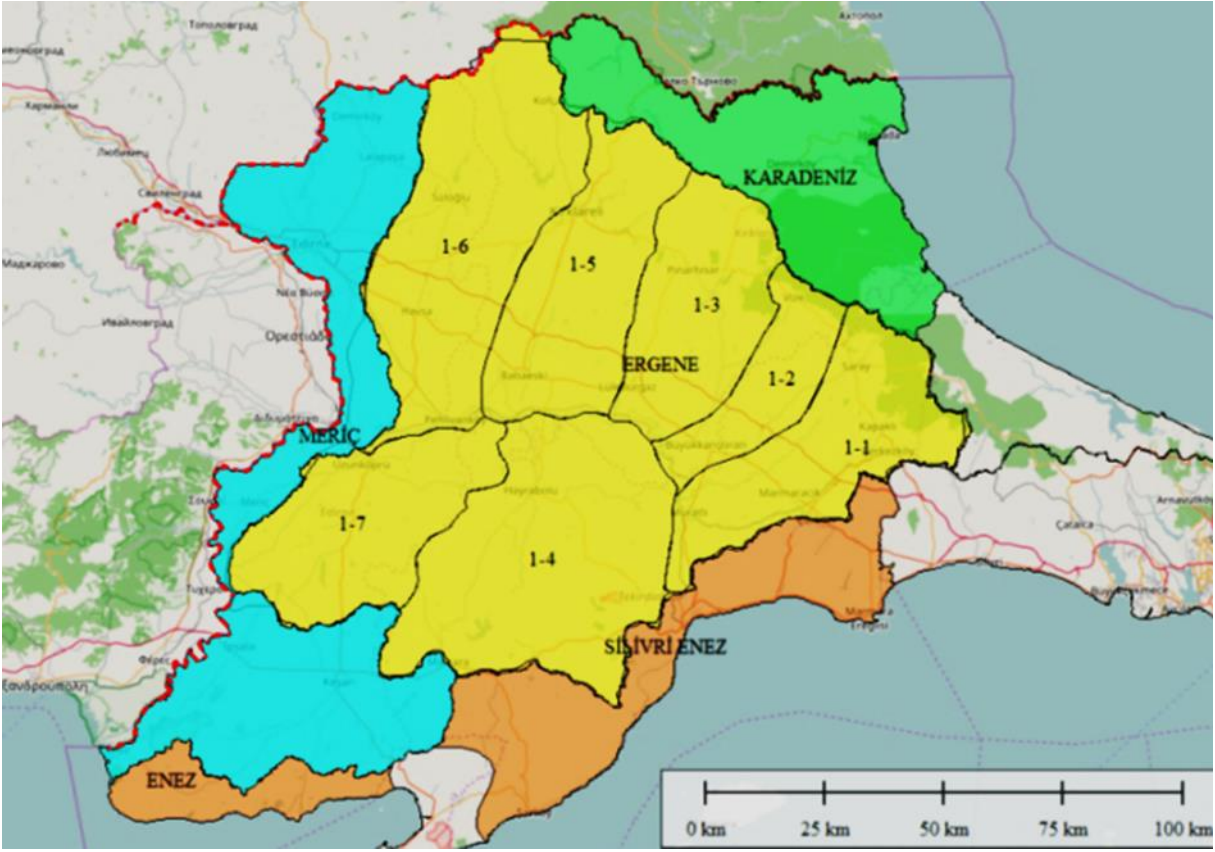
Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m³)	Katılan Su Miktarı, (m³)	Kullanım Amacı
Karaidemir Barajı	Baraj	111.600.000	7.720	25.237.000	-	Sulama+Taşkın Koruma
Bıyıklı Göleti	Gölet	3.589.000	255	678.000	-	Sulama
Bayramşah Göleti	Gölet	1.911.000	123	87.000	-	Sulama
Temrezli Göleti	Gölet	1.036.000	117	321.000	-	Sulama
Ulaş Göleti	Gölet	290.000	-	-	-	Sulama
Şarköy Göleti	Gölet	1.206.000	-	1.053.000	-	İçme Suyu
Türkmenli Göleti	Gölet	15.292.000	345	1.479.000	-	Sulama+İçme Suyu
Karacahalil Göleti	Gölet	888.000	117	552.000	-	Sulama
Gazi Göleti	Gölet	748.000	144	-	-	Sulama
Hanoğlu Göleti	Gölet	4.630.000	744	-	-	Sulama
Yazır Göleti	Gölet	5.450.000	340	1.027.000	-	Sulama
İnanlı Göleti	Gölet	612.000	47	315.000	-	Sulama
Naipköy Barajı	Baraj	21.620.000	-	6.785.000	-	İçme Suyu
Çokal Barajı	Baraj	204.000.000	11.736	16.830.000	-	Sulama+Taşkın Koruma+İçme Suyu
İbribey Sulaması	-	-	336	564.000	-	Sulama
Ferhadanlı Barajı	Baraj	391.000	445	-	-	Sulama
Ayvacak Göleti	Gölet	676.000	-	-	-	İçme Suyu

B.1.2. Yeraltı Suları

5 Kasım 2009 tarih ve 27397 sayılı Resmi Gazete ile Meriç Ergene Havzası Yeraltı Suyu İşletme ilanı yapılmıştır. Yeraltı su seviyelerindeki düşümler ve çekimler dikkate alınarak havza alt havzalara bölünmüştür. İçme suyu ve sanayi amaçlı su çekiminin yoğun olduğu 1-1 Çorlu, 1-2 Vize, 1-3 Lüleburgaz ve 1-5 Babaeski alt havzaları işletmeye kapatılmıştır. Kapalı havzalarda yeni kuyu açılmasına ve mevcut belgeli kuyulardan çekilen su miktarının arttırılmasına izin verilmemektedir.

Çizelge B.20 – Yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ, 2023)

HAVZA ADI	YÜS ALT HAVZASI	YAS ALT HAVZASI	MASTER PLAN REZERV (hm ³ /yıl)	TAHSİS MİKTARI (hm ³ /yıl)	REZERV (hm ³ /yıl)	REZERV DURUMU
ERGENE-MERİÇ	ERGENE	1-1 Çorlu	73,4	209.5	430,29	Tahsise Kapalı
		1-2 Vize	21,3	29.81		Tahsise Kapalı
		1-3 Lüleburgaz	34,9	52.27		Tahsise Kapalı
		1-4 Hayrabolu	138,5	32.6		Yeterli
		1-5 Babaeski	23,89	29.27		Tahsise Kapalı
		1-6 Havsa	53,6	98.2		Kritik
		1-7 Uzunköprü	84,7	22.32		Yeterli
	MERİÇ	Meriç	50	64.19	142,14	Kritik
		İpsala-Keşan	92,4	35.7		Yeterli
	MARMARA	KUZEY MARMARA	Enez	18,4	21.36	50,20
Silivri-Enez			31,8	26.46	Kritik	
Karadeniz			61,7	0.387	61,70	
TOPLAM					684,16	

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Yerleşim birimlerinde, sanayi ve endüstri sulama amacıyla suni olarak açılan çok sayıda kuyu mevcuttur. Son yıllarda özellikle sanayileşmenin bölgedeki gelişim etkisi ile artan su ihtiyacının karşılanması için kontrolsüz olarak kuyu açılımları gözlenmektedir. Ancak bu durumun önlenmesi için DSİ Bölge Müdürlüğü kuyu açılımlarını kısıtlama yoluna gitmiştir. 1970’li yıllarda 10-30 m olan yer altı suyu tablası seviyesi günümüzde 80-200 metre seviyesine inmiştir.

Bölge genelinde yer altı suları, içme, kullanma ve tarım sulama amacı ile yararlanılmakta olup, su kalitesi açısından WILCOX değerlendirmesine göre çok iyi, iyi, Fransız Sertlik derecesine göre toplam sertlik 10 ila 40 aralığındadır.

2023 yılı yeraltı suyu fiili tahsis miktarı, sulama suyu olarak 37,1 hm³/yıl, içme ve kullanma suyu olarak 94,55 hm³/yıl, sanayi kullanımı olarak 114,94 hm³/yıl, toplamda 246,59 hm³/yıl’dır.

Bölgede yıllık olarak sanayi, içme ve kullanma suyu olarak çekilen su miktarı üretilen yer altı su miktarından fazla olduğundan 1973 yılından bu yana yer altı su seviyesinde önemli düşüşlere neden olmuş, bu kapsamda da mevcut yer altı su seviyesini korumak için Ergene 1-1 alt havzası 5 Kasım 2009 tarih ve 27397 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Ergene ve Meriç Havzaları Yeraltı Suyu İşletme İlanı” ile her türlü yeraltı suyu tahsisine kapatılmıştır. Yeraltı suyu çekimi ön yüklemeli uzaktan kontrollü su sayaçları ile on-line olarak kontrol edilmekte olup, çalışmalar DSİ tarafından takip edilmektedir.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.21 - 2022 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları (NİBİS, 2022)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar					Analiz Yapılan İstasyonun		
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Yeri	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
							(İlçe, Köy, Mevkii)		
Yüzey	Karağdemir Barajı			X		59-001	Karağdemir -Malkara	40.955864°K, 27.010144°D	2
Yüzey	Yazır Barajı			X		59-002	Yazır-Süleymanpaşa	40.918500°K, 27.411222°D	1
Yüzey	Anaçay Deresi			X		59-005	Beyazköy -Saray	41.344864°K, 27.705722°D	15
Yüzey	Ergene Nehri-1			X		59-007	Galata K. Mevkii- Saray	41.452008°K, 27.910317°D	9
Yüzey	Yaylagöne Göleti-2			X		59-013	Yaylagöne -Malkara	40.895247°K, 26.751958°D	6
Yüzey	Bıyıklı Göleti			X		59-014	Bıyıklı-Süleymanpaşa	41.013175°K, 27.390119°D	5
Yüzey	Yaylagöne Göleti-1			X		59-012	Yaylagöne- Malkara	40.896039°K, 26.763158°D	4
Yüzey	Karacakılavuz Göleti			X		59-016	Karacakılavuz Kasabası	41.120847°K, 27.458426°D	3
Yüzey	İkizhüyükler Deresi			X		59-018	Kandamış-Hayrabolu	41.147486°K, 27.212761°D	26
Yüzey	Bayramşah Göleti			X		59-019	Bayramşah-Hayrabolu	41.131742°K, 27.202672°D	8
Yüzey	Temrezli Göleti			X		59-020	Temrezli -Hayrabolu	41.289383°K, 27.083822°D	2
Yüzey	Türkmenli Göleti			X		59-023	Türkmenli -M.Ereğlisi	41.024203°K, 27.887850°D	3
Yüzey	Nusratlı Göleti			X		59-024	Nusratlı- Süleymanpaşa	40.968369°K, 27.417250°D	0
Yüzey	Müsellim Göleti			X		59-025	Muratlı- Tekirdağ	41.112203°K, 27.549811°D	4
Yüzey	Soylu Göleti			X		59-026	Soylu - Hayrabolu	41.016731°K, 27.093472°D	1
Yüzey	Küçükhdır Göleti			X		59-028	Küçükhdır- Malkara	40.909092°K, 27.057039°D	8
Yüzey	Yeşilsirt Göleti			X		59-029	Yeşilsirt - Muratlı	41.083094°K, 27.461175°D	4
Yüzey	Hanoğlu Göleti			X		59-030	Hanoğlu-Muratlı	41.191392°K, 27.364258°D	2

Yüzey	Emirali - Çınarlıdere Göleti			X		59-039	Malkara	40.775533°K, 27.066400°D	12
Yüzey	Şarköy Barajı			X		59-040	Şarköy	40.637003°K, 27.097778°D	6
Yüzey	Kırkpepenekli Göleti			X		59-044	Muratlı	41.161114°K, 27.618789°D	9
Yüzey	Parmaksız Göleti			X		59-045	Hayrabolu	41.083311°K, 27.170375°D	8
Yüzey	Çerkezmüsellim Barajı			X		59-046	Hayrabolu	41.255067°K, 27.044603°D	8
Yüzey	Soylu Deresi			X		59-054	Soylu-Hayrabolu	40.994414°K, 27.114761°D	20
Yüzey	Karademir Göleti 2			X		59-057	Malkara	40.959144°K, 27.013097°D	4
Yüzey	Naip Göleti			X		59-066	Naip-Süleymanpaşa	40.856858°K, 27.435111°D	5
Yeraltı	Ballıhoca Çeşmesi			X		59-004	Muratlı	41.262528°K, 27.548867°D	81
Yeraltı	Husunlu Çeşmesi			X		59-021	Husunlu-Süleymanpaşa	41.039039°K, 27.606883°D	33
Yeraltı	Karaevli Çeşmesi			X		59-022	Karaevli-Süleymanpaşa	41.046705°K, 27.666653°D	110
Yeraltı	Ballısakal Çeşmesi			X		59-032	Aksakal-Malkara	40.809039°K, 27.064289°D	82
Yeraltı	Karadeniz mh. Kuyu			X		59-033	Süleymanpaşa	41.002169°K, 27.476603°D	49
Yeraltı	Soylu Çeşmesi			X		59-035	Soylu-Hayrabolu	41.012992°K, 27.077219°D	250
Yeraltı	Taşkaynak Çeşmesi			X		59-041	Yeniçiftlik-M.Ereğlisi	41.026203°K, 27.854728°D	124
Yeraltı	Osman Sülün Çeşmesi			X		59-043	Sultanköy-M.Ereğlisi	41.027653°K, 27.954111°D	45
Yeraltı	Caferağa Çeşmesi			X		59-047	Kılavuzlu-Süleymanpaşa	41.049801°K, 27.545317°D	1
Yeraltı	Galip Arslan Çeşmesi			X		59-048	Yeşilsirt - Muratlı	41.109275°K, 27.483561°D	117
Yeraltı	Nusratlı Çeşmesi			X		59-050	Nusratlı- Süleymanpaşa	40.948731°K, 27.450364°D	41
Yeraltı	Hasan Kurtulmuş Çeşmesi			X		59-051	Generli-Süleymanpaşa	40.940225°K, 27.188025°D	90
Yeraltı	Çakırlar Çeşmesi			X		59-052	Evciler-Süleymanpaşa	40.972186°K, 27.159942°D	1
Yeraltı	Generli Çeşmesi			X		59-053	Generli-Süleymanpaşa	40.990139°K, 27.128639°D	223
Yeraltı	Vadi Çeşmesi			X		59-055	Yörük-Malkara	40.919339°K, 27.059650°D	26
Yeraltı	Hüseyin Güner Çeşmesi			X		59-056	Kırıkali -Malkara	40.950911°K, 27.047236°D	75
Yeraltı	Mürüvvet Çeşmesi			X		59-060	Nusratfakı-Süleymanpaşa	40.946644°K, 27.319461°D	47
Yeraltı	Mustafa Aktan Çeşmesi			X		59-061	Kavakçeşme-Malkara	40.848214°K, 27.035542°D	91

Yeraltı	Hüseyin Güngör Çeşmesi			X		59-059	Kınıklar-Süleymanpaşa	40.924031°K, 27.178031°D	13
Yeraltı	Kırkkepenekli Çeşmesi			X		59-062	Kırkkepenekli-Muratlı	41.168267°K, 27.590097°D	90

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimiz genelinde, arıtılarak alıcı ortama deşarj edilen atıksu miktarı 669.838 m³/gündür. (Atıksu Bilgi Sistemi, İl Müdürlüğü Envanteri,2022)

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Alıcı ortama deşarj edilen evsel atıksu miktarları B.6.1 başlığı altında detaylı olarak verilmiştir.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizin toplam alanı 6.313.000 dekadır.

Bu alanın;

%65,81'i (4.154.000 dekar) işlenen tarım arazisi,

%17,39'u (1.098.125 dekar) orman,

%5,3'ü (334.341 dekar) mera alanı,

%11,50'si (726.534 dekar) tarım dışı arazidir.

2022 Yılında İlimizde 156.751 Da. alanda Sulu, 3.997.170 Da. Alanda da Kuru tarım yapılmıştır.

Türkiye yağlık ayçiçeği üretimi toplam 2.215.000 Ton olup üretimin %18,03'ü,Türkiye kanola üretimi toplam 140.000 ton olup üretimin %32,76'sı ve Türkiye durum buğdayı (ekmeklik buğday) üretimi 14.500.000 ton olup üretimin %7,08'i Tekirdağ'da gerçekleşmiştir.

Buğdayda; 1.924.125 dekar alanda 1.026.611 ton,

Ayçiçeğinde; 1.647.320 dekar alanda 396.264 ton (2. Ekilişler hariç),

Kanolada; 122.619 dekar alanda 45.868 ton,

Arpada; 152.800 dekar alanda 86.057 ton,

Çeltikte; 25.515 dekar ekim alandan 16.070 ton ürün alınmıştır.

Bağ alanı 35.115 dekadır. Yıllık üzüm üretimi ise 33.916 ton olmuştur.

Zeytinlik alanı 41.188 dekar sofralık ve 500 dekar yağlık olmak üzere toplam 41.688 dekadır. Yıllık zeytin üretimi 16.428 ton olmuştur.

Cevizde 25.263 dekar alandan 4.053 ton ürün alınmıştır.

İlimizde fiili sulanan tarım alanı 203.438 dekar olup buna göre 4.154.000 dekar olan toplam tarım alanının %4,9'unda sulu tarım yapılabilmektedir. DSİ tarafından inşaatı devam eden ve yapılması planlanan baraj ve göletlerin yapımı tamamlandığında 350.916 dekar sulama alanına ulaşılacaktır. Bunun sonucunda toplam tarım arazimizin %8,4'ü sulanabilir hale gelecektir.

2022 yılında ilimiz genelinde 1.197.738 kg-lt pestisit ve 171.709 ton kimyasal gübre ve toprak besin maddeleri satışı gerçekleşmiştir.

(Kaynak: Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2023)

B.3.2.2. Diğer

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde oluşan evsel nitelikli katı atıklar; Süleymanpaşa İlçesi Bıyıklı Mahallesi mevkiinde bulunan Demirli Düzenli Depolama Tesisinde ve kurulumu yeni tamamlanan Çorlu İlçesi Karatepe mevkiinde Çorlu Entegre Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde bertaraf edilmektedir.

(Kaynak: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022)

B.4. Denizler

Tekirdağ İli, Karadeniz ile Akdeniz arasında bir iç deniz konumundaki Marmara Denzinin kuzey kıyısında doğuda Sultanköy Mahallesi, batıda Şarköy İlçesi uç noktaları arasında, 135 km. kıyı şeridinde sahip konumu ile bir deniz kentidir. Bu sebeple Marmara Denzinin bütün etkenleri ile iç içe bulunmaktadır.

İlimizde her yıl Yüzme Suyu Komisyonunca belirlenen noktalardan Halk Sağlığı Müdürlüğü ekiplerince deniz suyu numuneleri alınmakta olup, 2022 yılı yüzme sezonu analiz sonuçları aşağıda verilmektedir.

Tekirdağ İlinde 32 yüzme alanında izleme yapılmakta olup, 21'i A Sınıfı (%53,13), 10'sı B Sınıfı (%34,37) ve 1'i C Sınıfı (%12,5) niteliğindedir.

Çizelge B.22 -2022 Yılı Yüzme Sezonu Deniz Suyu Analiz Sonuçları
(Tekirdağ Halk Sağlığı Müdürlüğü, <https://yuzme.saglik.gov.tr/>, 2023)

2022 YILI Yüzme Suyu E.COLİ DEĞERLERİ(kob/100mL)									
SIRA NO	İLÇE	NUMUNE ALMA NOKTALARI	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç	Tarih Sonuç
1	SÜLEYMANPAŞA	DEREAĞZI HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			400	66	124	320	340	22	280
2	SÜLEYMANPAŞA	KUMBAĞ BALIKÇI BARINAĞI YANI HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			4	14	70	10	52	26	2
3	SÜLEYMANPAŞA	BARBAROS TOPAĞAÇ HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			45	2	24	10	32	4	4
4	SÜLEYMANPAŞA	KUMBAĞ BELEDİYE PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			1	8	76	10	60	26	4
5	SÜLEYMANPAŞA	KUMBAĞ ASKERİ KAMPI PLAJI	02.06.2022	14.06.2022	28.06.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	16.09.2022

			3	2	42	6	16	10	0
6	SÜLEYMANPAŞA	BARBAROS GÜNDAL HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.20022	01.09.2022	16.09.2022
			32	4	44	12	30	0	6
7	SÜLEYMANPAŞA	SALAT YAĞ FABRİKASI YANI ÇAMLIK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			10	700	44	3000	620	16	190
8	SÜLEYMANPAŞA	DEĞİRMENALTI HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			5500	80	64	260	262	20	20
9	SÜLEYMANPAŞA	BEYAZKÖY ŞEKER KAMP HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			3	2	40	120	110	35	300
10	SÜLEYMANPAŞA	ALTINOVA HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	08.02.2022	01.09.2022	16.09.2022
			10	200	50	16	410	26	10
11	SÜLEYMANPAŞA	GÖRKY OTEL					08.08.2022	01.09.2022	16.09.2022

							32.500	51.000	270.000
12	ÇORLU	YENİCE MARMARA SAHİL SİTESİ ÖNÜ	01.06.2022	15.06.2022	29.06.2022	20.07.2022	05.08.2022	31.08.2022	14.09.2022
			50	4	20	264	90	16	60
13	ŞARKÖY	TEKİRDAĞ B.B. ATATÜRK PARKI HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			15	0	15	0	1	58	23
14	ŞARKÖY	MÜREFFE HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			1	1	0	18	1	2	0
15	ŞARKÖY	SİGORTA TESİSLERİ HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			20	2	7	0	2	55	8
16	ŞARKÖY	ŞARKÖY BELEDİYESİ SOSYAL TESİSLERİ ÖNÜ	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			10	0	6	6	1	120	2
17	ŞARKÖY	UÇMAKDERE HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	16.09.2022

			2	1	10	2	0	4	6
18	ŞARKÖY	23 NİSAN KAFE ÖNÜ PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			6	2	0	6	0	2	0
19	ŞARKÖY	SÜLEYMAN ALTINOK HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			0	4	5	5	1	46	2
20	ŞARKÖY	MARMARA EVLERİ ÖNÜ 19 HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			0	1	0	0	1	120	2
21	ŞARKÖY	KOVALIK MEVKİ HALKPLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	16.09.2022
			0	3	0	4	4	65	2
22	ŞARKÖY	HOŞKÖY SAĞLIK OCAĞI ÖNÜ PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			17	4	0	4	0	20	6
23	ŞARKÖY	ERİKLİCE KÖYÜ HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			7	3	0	20	0	10	0

24	ŞARKÖY	TEKİRDAĞ B.B. ŞARKÖY 2 NOLU HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			105	6	0	4	1	8	4
25	ŞARKÖY	SSK EVLERİ(HALI SAHA ÖNÜ)	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			2	6	0	0	2	38	4
26	ŞARKÖY	TEKİRDAĞ B.B. ŞARKÖY 1 NOLU HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			20	0	0	0	0	30	4
27	ŞARKÖY	MARMARA EVLERİ ÖNÜ-5	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	20.07.2022	02.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			2	0	40	10	0	40	6
28	M.EREĞLİSİ	DALLAS KAMPI HALK PLAJI	02.06.2022	14.06.2022	28.06.2022	21.07.2022	02.08.2022	31.08.2022	16.09.2022
			320	2	84	80	6	0	16
29	M.EREĞLİSİ	KAPTAN 2 ÖNÜ HALK PLAJI	02.06.2022	14.06.2022	28.06.2022	21.07.2022	02.08.2022	31.08.2022	15.09.2022
			2	4	0	40	12	40	20

30	M.EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK HALK PLAJI	02.06.2022	14.06.2022	28.06.2022	21.07.2022	02.08.2022	31.08.2022	15.09.2022
			140	84	60	28	22	12	66
31	M.EREĞLİSİ	SULTANKÖY HALK PLAJI	01.06.2022	16.06.2022	01.07.2022	21.07.2022	02.08.2022	31.08.2022	15.09.2022
			4	8	0	10	10	4	28
32	M.EREĞLİSİ	MARMARAEREĞLİSİ HALK PLAJI	02.06.2022	14.06.2022	28.06.2022	21.07.2022	02.08.2022	31.08.2022	15.09.2022
			55	68	112	26	26	50	12
33	SARAY	ÇAMLİKÖY TABİAT PARKI ÖZEL PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	28.06.2022	20.07.2022	01.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			0	0	3	0	1	0	12
34	SARAY	ÇAMLİKÖY TABİAT PARKI HALK PLAJI	01.06.2022	14.06.2022	28.06.2022	20.07.2022	01.08.2022	01.09.2022	14.09.2022
			0	4	12	0	1	2	2

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır.

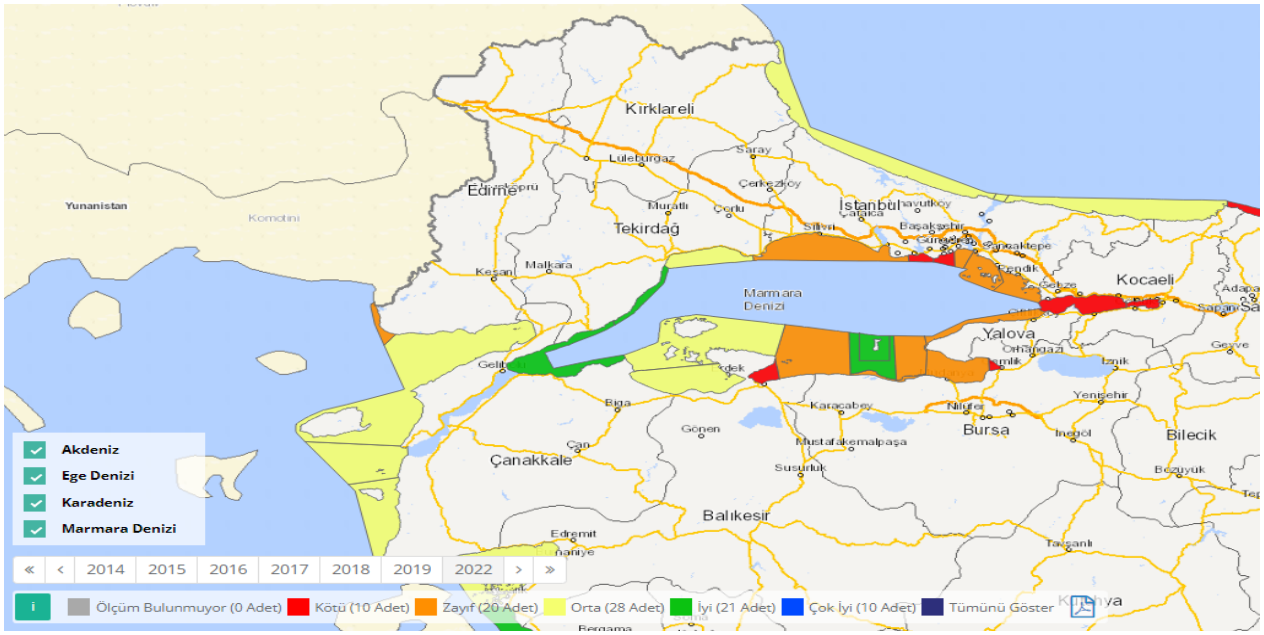
Çizelge B.23– Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi
(Sürekli İzleme Merkezi, 2022)

	Ortak Değerlendirme						
	2022	2019	2018	2017	2016	2015	2014
MRM 07: D7, D7MA, MD10B	İyi	İyi	Orta	Orta	Orta	Orta	İyi
MRM 08: HOSK, (MD 6A)	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta		
MRM 09: MD86, MD59, MED2	Orta	Orta	Orta	Orta	İyi	İyi	Orta
MRM 10: BC1, MD3, MD54	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

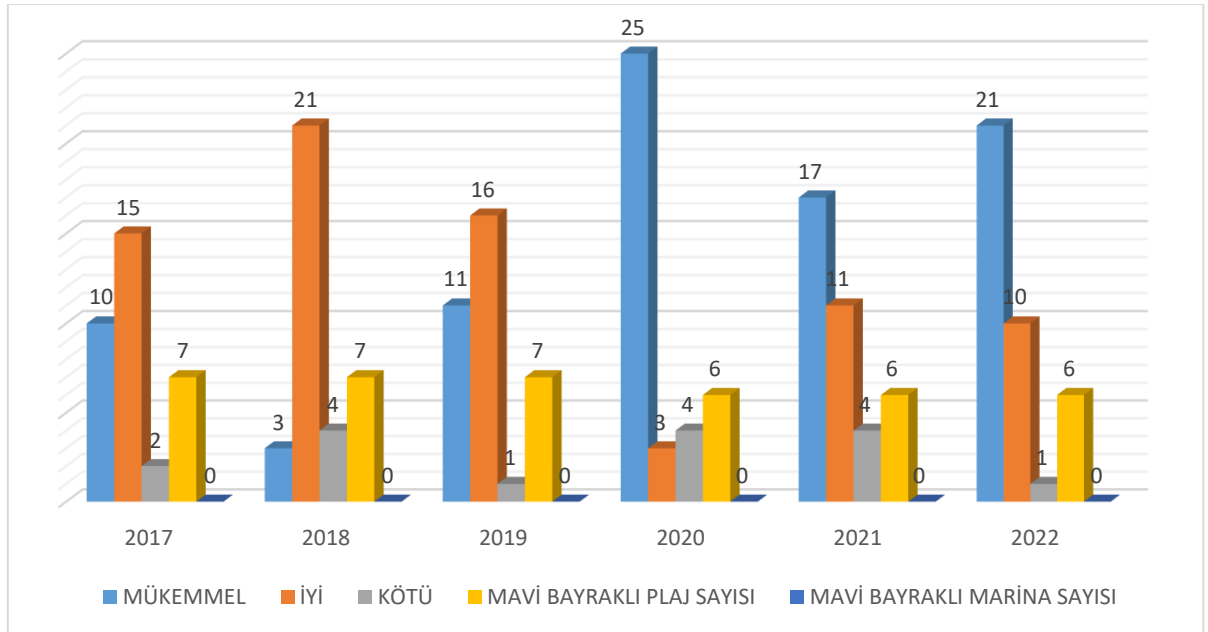
Tekirdağ ekolojik durum değerlendirme: Tekirdağ İli içerisinde 11 adet istasyonun dahil olduğu 4 adet (MRM 07, MRM 08, MRM 09 ve MRM 10) su yönetim birimi bulunmaktadır.

Harita A.6 - Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi (2022)

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

İlimiz yüzme suyu alanlarında sezon boyunca Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yapılan ölçüm sonuçları Grafik B.4' de verilmiştir. 2022 yılı itibarıyla 6 adet mavi bayraklı plaj bulunmaktadır.

Grafik B.26 – Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (mavibayrak.org.tr, 2023)

B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimizde acil müdahale planı hazırlaması gereken 10 adet kıyı tesisi bulunmakta olup, tamamının acil müdahale planı onaylıdır.

Çizelge B.24– Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı
(İl Müdürlüğü Envanteri, 2023)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi
TEKİRDAĞ	10	10

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

İlimizde 7 adet atık kabul tesisi ve 1 adet atık alma gemisi bulunmakta olup, bilgileri tabloda verilmektedir.

Çizelge B.25 – Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle atık kabul tesisleri
(İl Müdürlüğü Envanteri, 2023)

ATIK KABUL TESİSİ ADI	TESİS ADRESİ	KAPASİTE VE ÜNİTE BİLGİSİ
MARMARA DEPOCULUK HİZMETLERİ A.Ş.	Sultanköy Mah. Maltepe Sok. No:66 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 35 m ³ Slaç 25 m ³ Slop : 1040 m ³ Pis su: 20 m ³ Atık yağ : 4 m ³ Çöp : 1 m ³ x 8 adet plastik konteyner
OPET PETROLCÜLÜK A.Ş. - Marmara Ereğlisi Şubesi	Sultanköy Mah. Ereğli Cad. No:78 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 1515 m ³ Slaç : 20 m ³ Slop : 5700 m ³ Susuzlaştırılmış Slop Tankı:1.515 m ³ Susuzlaştırılmış Sintine Tankı: 20 m ³ Pis su : 16 m ³ Atıkyağ : 300 m ³ Çöp : 27,53 m ³
MARTAŞ MARMARA EREĞLİSİ LİMAN TESİSLERİ A.Ş.	Bahçelievler Mah. Limanyolu Cad. No:19/A Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 155 m ³ Slaç : 70 m ³ Slop : Alınmıyor Pis su: Depolama yapılmadan vidanjör vasıtası ile (15 m ³ mobil tank) alınıp bertarafa veriliyor. Atıkyağ : 30 m ³ Çöp : 2,4 m ³ Zehirli Sıvı Madde: 25 m ³

ASYAPORT LİMAN A.Ş.	Barbaros Mahallesi Denizciler Sokak No:10/12 Süleymanpaşa /TEKİRDAĞ	Sintine: 1 adet 45m ³ lük sintine tankı 1 adet 50 m ³ lük susuzlaştırılmış sintine tankı 1 adet 15m ³ lük sintine dengeleme tankı Pis su: 1 adet susuzlaştırma işlemi kaynaklı oluşan atıksuyun kimyasal paket arıtma işlemi sonucunda aktarıldığı 12 m ³ lük tank Slaç: 1 adet 45m ³ +1 adet 45m ³ 'lük tanklar Slop: 0 Atık yağ: 1 adet 30 m ³ lük tank Çöp: 6 adet çöp konteyneri ve 1 adet 10m ³ 'lük traktör römorku Marpol Ek-6: 24 m ³ 'lük tank konteyner
CEYPORT TEKİRDAĞ ULUSLARARASI LİMAN İŞLETMECİLİĞİ A.Ş.	100. yıl mah. Barbaros Cad. No:9/1 Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ	Sintine suyu : 92 m ³ Susuzlaştırılmış Sintine suyu tankı : 46 m ³ Slaç : 92 m ³ Zehirli Sıvı : 138 m ³ Atık yağ : 46 m ³ Çöp : 32 m ³
BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş. LNG İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	Sultanköy Mah. Mimar Sinan Cad. No:1 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine: 15 m ³ Slaç: 10 m ³ Slop: - Pis su: 5 m ³ lük mobil tank ile fosseptiklere aktarımı sağlanmaktadır. Atık yağ: 10 m ³ Çöp: Kategorilerine göre ayrılmış toplamda 9 adet konteynır bulunmaktadır.
TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ TEKİRDAĞ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ATIK KABUL TESİSİ	TMO EK TESİSLERİ Vatan Mahallesi Eski Barbaros Yolu Üzeri No:46 Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ	Sintine suyu : 10 m ³ Susuzlaştırılmış Sintine suyu tankı : 15 m ³ Slaç : 10 m ³ Zehirli Sıvı : 10 m ³ Atık yağ : 5 m ³ Çöp : 1 m ³

Çizelge B.26– Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle atık kabul gemisi (İl Müdürlüğü Envanteri, 2023)

Atık Alma Gemisi adı	Geminin Sahibi ve İşleticisi	Alabileceği Atık türleri
Sultanköy TC 7702	BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş. LNG İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	MARPOL 73/78 EkI: Sintine Suyu MARPOL 73/78 EkV:Çöp

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimizde balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

03.12.2019 tarihinde yapılan toplantı ile İlimize ait Deniz Çöpleri Eylem Planı onaylanarak 17.12.2019 tarihindeki Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

2022 yılında ilimizde deniz çöpleri temizlik faaliyeti sonucu toplam **166.239,00 Kg** kg atık toplanmıştır.

Çizelge B.27 – Tekirdağ İlinde 2022 yılı itibariyle toplanan atık miktarı (İl Müdürlüğü Envanteri, 2022).

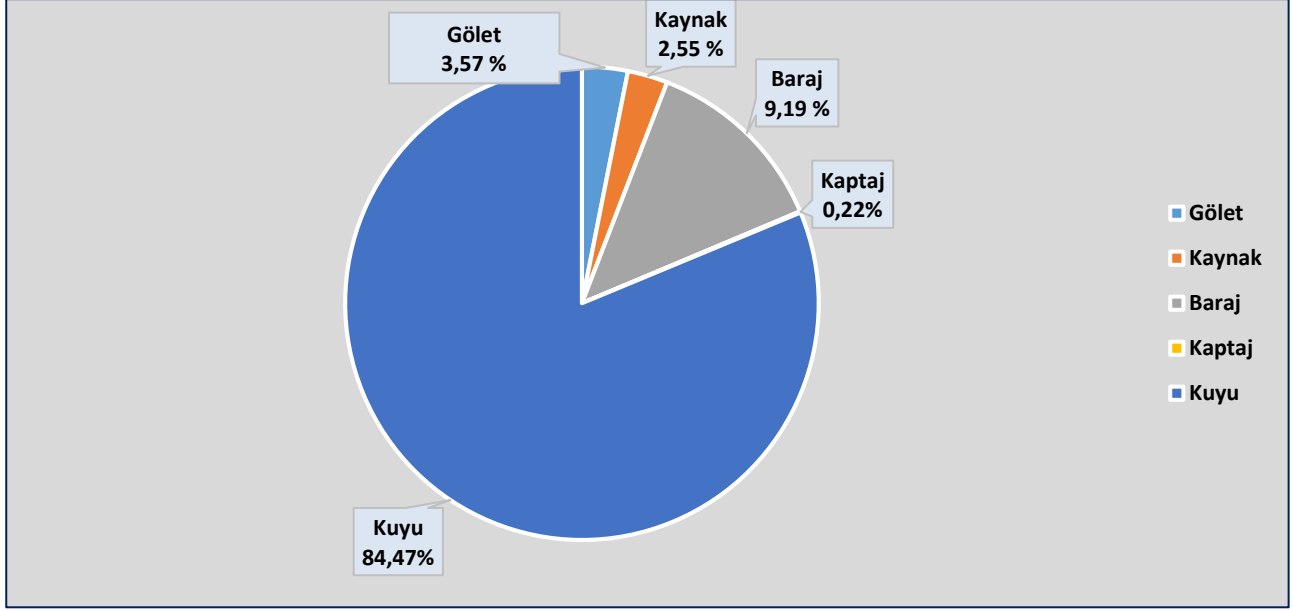
2022 YILI	OCAK-ŞUBAT-MART	NİSAN-MAYIS-HAZİRAN	TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL	EKİM-KASIM-ARALIK
DENİZ ÇÖPÜNÜN CİNSİ	Toplanan çöp miktarı (kg)	Toplanan çöp miktarı (kg)	Toplanan çöp miktarı (kg)	Toplanan çöp miktarı (kg)
Plastik (poşet, pet şişe, vb.)	8367,00	10095,00	33354,00	7339,00
Sigara izmariti	426,00	549,00	1337,00	74,00
Lastik (Balon, araç lastiği, vb.)	247,00	220,00	426,00	365,00
Giyim ve Tekstil (ayakkabı, vb.)	13,00	15,00	87,00	12,00
Ahşap	1171,00	390,00	545,00	616,00
Kağıt	3244,00	3537,00	13274,00	2976,00
Metal (konserve kutuları, tenke, vb.)	6225,00	7097,00	18882,00	6468,00
Cam, seramik, vb.	4593,00	5571,00	22167,00	4470,00
Tıbbi ve sıhhi atık (iğne, pamuk, vb.)	0,00	3,00	11,00	0,00
Balıkçılık Malzemeleri	222,00	230,00	340,00	1196,00
Diğer (Karışık)	60,00	25,00	0,00	0,00
Diğer(Motor yağı filtre antifriz)	0,00	0,00	0,00	300,00
TOPLAM	24568,00	27732,00	90423,00	23516,00
TOPLAM: 166.239,00KG				

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Tekirdağ ilinde su temini için gölet (% 3,57), kaynak (% 2,55), baraj (% 9,19), kaptaj (%0,22) ve 393 adet kuyudan (%84,47) su çekilmiştir.

Grafik B.27 - Tekirdağ ilinde 2022 yılı TESKİ tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (TESKİ, 2023)

TESKİ Genel Müdürlüğü tarafından İl mülki sınırları içerisindeki 11 ilçe belediyesine içme ve kullanma suyu şebekesi hizmeti verilmektedir.

TESKİ Genel Müdürlüğü olarak 11 ilçe belediyesi kapsamında içme ve kullanma suyu hizmeti verilen nüfus 2022 yılı için **1.142.451** olup, toplam nüfusun ilçe belediyelerine göre dağılımı aşağıdaki tablodadır.

Çizelge B.28 -2022 Yılı İlçelerimizde Yaşayan Yerleşik Nüfusun İçme ve Kullanma Suyunu Temin Ettiği Sistem ve Bu Sistemden Yararlanan Nüfus Yüzdesi (TESKİ, 2022)

İLÇE ADI	İçme Suyu Şebekesi İle Su Temini(Nüfus Yüzdesi %)	Kendi İmkânlarıyla Su Temini(Kuyu)(Nüfus Yüzdesi %)	İlçe Nüfusu
Süleymanpaşa	% 100	% 0	215.558
Çorlu	% 100	% 0	290.155
Saray	% 100	% 0	50.766
Malkara	% 100	% 0	50.988
Murath	% 100	% 0	30.067
Çerkezköy	% 100	% 0	206.829
Şarköy	% 100	% 0	33.466
Ergene	% 100	% 0	67.038
Hayrabolu	% 100	% 0	30.521
Marmaraereğlisi	% 100	% 0	29.549
Kapaklı	% 100	% 0	137.514
TOPLAM	% 100	% 0	1.142.451

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti
2022 yılında Tekirdağ İlinde **toplam 10 adet içme** ve kullanma suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Çizelge B.29 -İçme Suyu Arıtma Tesisleri ve Hizmet Ettikleri Nüfus (TESKİ,2022)

SIRA NO	İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	DEBi	BİRİM	HİZMET ETTİĞİ NÜFUS(KİŞİ)
1	Marmaraereğlisi İçme Suyu Arıtma Tesisi	115,74	l/sn	6.503
2	Yeniçiftlik İçme Suyu Arıtma Tesisi	17,36	l/sn	0
3	Barbaros İçme Suyu Arıtma Tesisi	72	l/sn	5.600
4	Kumbağ İçme Suyu Arıtma Tesisi	23,15	l/sn	3.417
5	Şarköy İçme Suyu Arıtma Tesisi	90	l/sn	16.437
6	Sağlamtaş İçme Suyu Arıtma Tesisi	17	l/sn	2.143
7	Hasköy İçme Suyu Arıtma Tesisi	4	l/sn	1.379
8	Dambaslar İçme Suyu Arıtma Tesisi	3	l/sn	275
9	Pınarca İçme Suyu Arıtma Tesisi	15	l/sn	1.965
10	Süleymanpaşa Naip İçme Suyu Arıtma Tesisi	347	l/sn	48.135

- Marmaraereğlisi İlçesi içme suyu arıtma tesisi **115,74 l/sn** kapasite ile **6.503** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göletinden sağlanmaktadır.
- Marmaraereğlisi İlçesi Yeniçiftlik Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **17,36 l/sn** kapasite ile **0** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göletinden sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Barbaros Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **72 l/sn** kapasite ile **5.600** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajından sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Kumbağ Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **23,15 l/sn** kapasite ile **3.417** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajından sağlanmaktadır.
- Şarköy İlçesi içme suyu arıtma tesisi **90 l/sn** kapasite ile **16.437** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Şarköy Göletinden sağlanmaktadır.
- Malkara İlçesi Sağlamtaş Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **17 l/sn** kapasite ile **2.143** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Müstecep Göletinden sağlanmaktadır.

- Hayrabolu İlçesi Hasköy içme suyu arıtma tesisi **4 l/sn** kapasite ile **1.379** kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyulardan sağlanmaktadır.
- Hayrabolu İlçesi Dambaslar Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **3 l/sn** kapasite ile **275** kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyudan sağlanmaktadır.
- Kapaklı İlçesi Pınarca Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **15 l/sn** kapasite ile **1.965** kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyulardan sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Süleymanpaşa Naip içme suyu arıtma tesisi **347 l/sn** kapasite ile **48.135** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajından sağlanmaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Çizelge B.30 -2022 Yılı İçme Suyu Temin Edilen Kaynaklar(TESKİ,2022)

KAYNAK TÜRLERİ	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI YERALTI SUYU(m ³ /yıl)	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI YERÜSTÜ SUYU(m ³ /yıl)	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI ORANI (%)	ARITMA DURUMU
Yeraltı Su Kuyuları	76.236.937	-	-	ARITILMIYOR
Hasköy, Dambaslar Pınarça Yeraltı Su Kuyuları	166.448	-	-	ARITILYOR
Müstecep-Deliler Göleti	-	314.746	-	ARITILYOR
Şarköy Göleti	-	1.422.554	-	ARITILYOR
Türkmenli Göleti	-	1.495.154	-	ARITILYOR
Naip Barajı	-	6.461.019	-	ARITILYOR
Kaptaj	-	200.000	-	ARITILMIYOR
Çokal Barajı	-	1.847.693	-	ARITILYOR
Kaynak	2.307.096	-	-	ARITILMIYOR
TOPLAM	78.710.481	11.741.166	-	90.451.647

B.5.2. Sulama

İlimizin toplam yüzölçümü 6.313.000 da olup 4.152.611 da alanda tarım yapılmaktadır. Tarım yapılan alanların 381.410 dekarı sulanabilir tarım arazisi olup 158.901 dekarı fiili olarak sulanan tarım arazisi vassındadır. Fiili sulanan alanlardan 116.616 dekarı meyve arazisi, 29.603 dekarı sebze arazisi (273 dekarı örtü altıdır), 109 dekarı süs bitkisi ve 12.573 dekarı da tarla bitkileri arazisidir.

Sulama yapılan alanlarda genel olarak damlama sulama yapılmaktadır. Damla sulama haricinde yoğunluk bakımından 2. sırada yağmurlama sulama sistemi uygulanmakta geri kalan alanlarda ise salma sulama yapılmaktadır.

(2022 Yılı TÜİK, DSİ ve Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi verileri)

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde sulama amaçlı 1 baraj, 41 gölet, 95 kuyu, 6 yerüstü suyu, 1 kapalı sistem ve 1 regülatör olmak üzere toplam 145 tesis bulunmaktadır. Ayrıca 26 adet sulama kooperatifi faaliyet göstermektedir. DSİ verilere göre İlimiz Hayrabolu İlçesinde drenaj kanalı (Ayrıntılar DSİ Bölge ve Şube Müdürlüğünden alınabilir) bulunduğu belirtilmiştir.

(2022 Yılı TÜİK, DSİ ve Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi verileri)

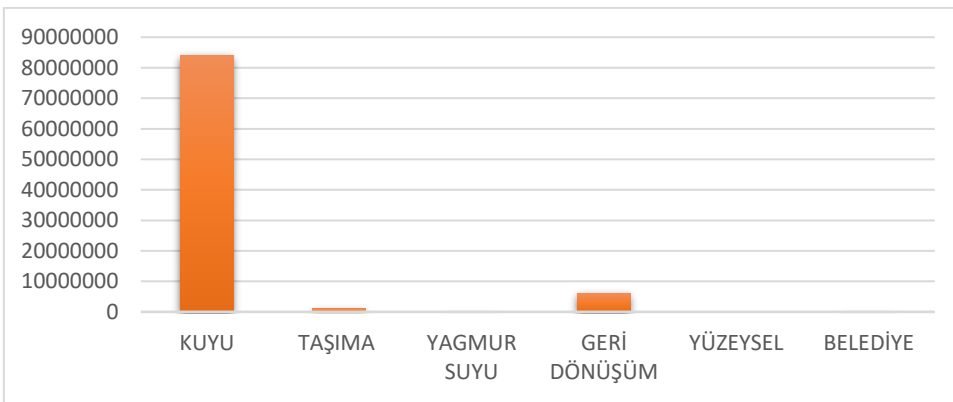
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Örtüaltı tarım yapılan 273 dekar ve süs bitkisi tarımı yapılan 109 dekar alanda basınçlı sulama sistemleri uygulanmaktadır. Sebzeçilik yapılan 29.603 dekar alanının %70-80 oranında, meyvecilik tarımı yapılan 116.616 dekar alanının % 60-80 oranında basınçlı sulama sistemleri kullanıldığı değerlendirilmektedir. Tarla bitkileri üretimi yapılan alanlarda ise daha çok salma sulama (vahşi sulama) ile sulama yapılmaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımızca Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programına göre hazırlanan “Tarla İçi Damla Sulama” projelerine destekleme ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünün “Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi” dahilinde yürütülen “Sürdürülebilir Çeltik Tarımı İçin Damla Sulama Projesi” gibi projeler ile sulama yapılan alanların tamamında basınçlı sulama sistemlerine geçilmesi amaçlanmaktadır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Tekirdağ İlinde bulunan sanayi işletmeleri artezyen ve kuyulardan çektikleri yeraltı suyunu endüstriyel amaçlarla üretimde kullanmaktadır. Bölgede endüstriyel su kullanan sanayi işletmelerinin yoğunlaştığı bölgeler, Ergene, Çorlu, Çerkezköy, Kapaklı ve Muratlı İlçeleridir.

Grafik B.28 - 2022 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı
(Kaynak: OSB'ler, ASB)

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Tekirdağ ilinde mevcut bulunan akarsulardan enerji üretimi yapılmamakla birlikte, bu akarsuların belli bir kısmından tarımsal sulama amaçlı faydalanılmaktadır.

B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı

İl genelinde rekreatif (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su miktarı 4800 m³/yıldır.

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

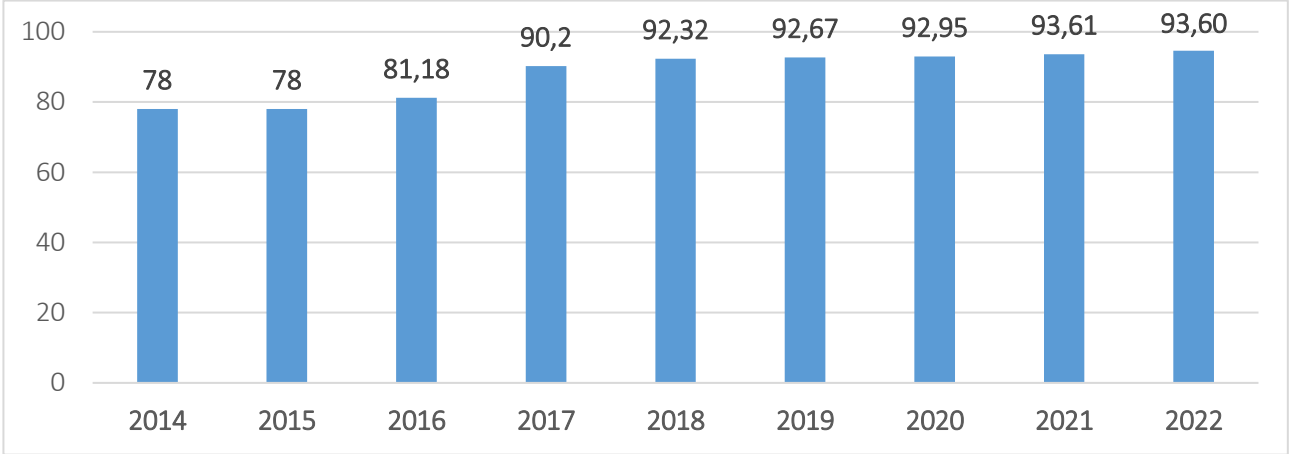
2022 yılında ilimiz sınırları içinde yaşayan yerleşik nüfusun yaklaşık % 5,35 fosseptik, % 94,65'si kanalizasyon şebekesi hizmetinden yararlanmıştır. Kanalizasyon şebekesi ile hizmet alan nüfus her yıl artmaktadır.

Çizelge B.31–2022 yılı kanalizasyon şebekesinden faydalanan nüfus yüzdesi (TESKİ, 2023)

İlçe	Kanalizasyon şebekesinden faydalanan nüfus yüzdesi %	Fosseptik Nüfus Yüzdesi %	İlçe Nüfusu
Süleymanpaşa	92%	8%	215.558
Çorlu	98%	2%	290.155
Saray	92%	8%	50.766
Malkara	98%	2%	50.988
Muratlı	93%	7%	30.067
Çerkezköy	99%	1%	206.829
Şarköy	86%	14%	33.466
Ergene	99%	1%	67.038
Hayrabolu	89%	11%	30.521
Marmaraereğlisi	38%	62%	29.549
Kapaklı	90%	10%	137.514
TOPLAM	93.60%	6,40%	1.142.451

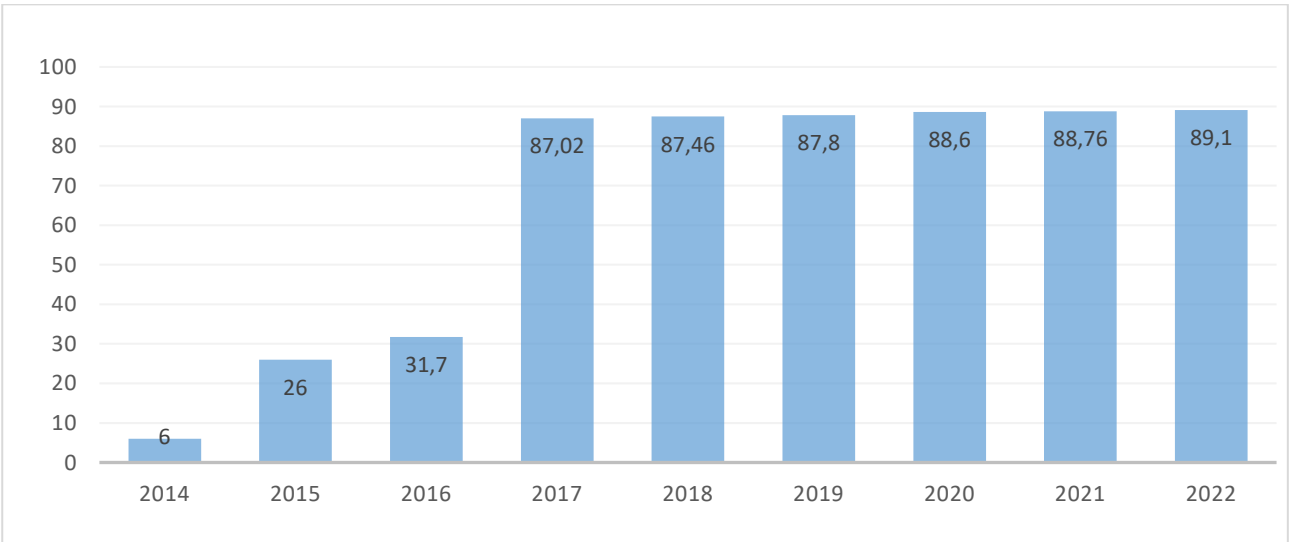
Kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı % 93,60'dır.

Grafik B.29 – Tekirdağ ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı (TESKİ,2022)

Grafik B. 30 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı (TESKİ 2022)

Atıksu arıtma tesis hizmeti verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı %89,1'dir.

Çizelge B.32 – 2022 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu (TESKİ,2022)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)	
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri								
İl Merkezi	Süleymanpaşa Batı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	40.440	Var	50.320,29	K: 40° 39' 34,63" D: 27° 14' 12,69"	Yok	192326	10.152,37
	Süleymanpaşa Doğu İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	3.960	Var Marbin	-	K: 40° 59' 53" D: 27° 36' 45"	Yok	2660	-
İlçeler	Çorlu-Ergene İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	60.000	Var	29.768,05	K: 41° 04' 39,00" D: 27° 46' 80,00"	Yok	319831	7.751,40
	Çerkezköy-Kapaklı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	52.800	Var	41.349,61	K: 41° 15' 54,00" D: 27° 55' 58,00"	Yok	339674	4.627,88
	Hayrabolu İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	5.339	Var	4.033,94	K: 41° 13' 49,12" D: 27° 06' 34,82"	Yok	17772	686,96
	Malkara İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	7.320	Var	5.310,66	K: 40° 53' 56,10" D: 26° 55' 21,96"	Yok	30199	777,40
	Muratlı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	5.236	Var	3.610,83	K: 41° 10' 46,49" D: 27° 28' 33,01"	Yok	25025	748,78
	Saray İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	7.166	Var	3804,12	K: 41° 25' 28,24" D: 27° 54' 43,32"	Yok	28047	604,22
	Yeniçiftlik İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	3.000	Var Marbin	1006,56	K: 40° 59' 50,43" D: 27° 49' 22,71"	Yok	11777	478,86

Yenice İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+	+	3.000	Var Marbin	1172,74	K: 41° 00' 58,94" D: 27° 43' 52,34"	Yok	1909	450,01
Sultanköy Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+		720	Yok	637,08	K: 41° 01' 14,24" D: 27° 58' 42,99"	Yok	2538	61,050
Marmaraereğlisi Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+		3.840	Var Marbin	711,30	K: 40° 57' 52,09" D: 27° 56' 11,69"	Var	13921	113,080
Şalgamlı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+		300	Yok	302,77	K: 41° 02' 58,97" D: 27° 00' 22,63"	Yok	1307	75,2
Çerkezmüsellim Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+		600	Yok	605,55	K: 41° 16' 41,53" D: 27° 00' 56,48"	Yok	2313	28,16
Mürefte Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var			+	+		600	Yok	1665,83	K: 40° 39' 34,63" D: 27° 14' 12,69"	Var	2412	232,250
Şarköy Derin Deniz Deşarjı	Var			+			54.950	Var	8.563,05	K: 40° 59' 02,00" D: 27° 29' 04,00"	Var	22213	-
Kozyörük Doğal Arıtma	Var			Doğal	Doğal		466	Yok	377,17	K: 41° 00' 44,02" D: 26° 57' 26,30"	Yok	1210	-
Çukuryurt Doğal Arıtma	Var			Doğal			458	Yok	381,22	K:41°25'27.10" D: 27°53'12.21"	Yok	1721	-
Beyazköy Doğal Arıtma	Var			Doğal			95	Yok	51,71	K: 41° 20' 24,51" D: 27° 54' 43,32"	Yok	1086	-

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir.

*02.07.2021 tarihli ve 1251535 sayılı (2021/14) "Marmara Bölgesi'nde Bulunan Atıksu Arıtma Tesislerinin Gerçek Zamanlı İzlenmesi" Genelgesi kapsamında kurulu kapasitesi 1000m³/gün - 5000 m³/gün aralığında olan atıksu arıtma tesislerinin giriş ve çıkış debileri online olarak izlenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Meriç-Ergene Havzasında bulunan Ergene Nehri ve kollarında yaşanan kirliliği önlemek üzere 06.05.2011 tarihinde başlatılan Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamına İlimizde bulunan sanayi tesislerinin çoğunluğu Organize Sanayi Bölgeleri kapsamına alınarak, merkezi atıksu arıtma tesisleri kurulmaya başlanılmıştır.

Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamında mevcut en iyi teknoloji kullanılarak 5 adet müşterek ileri atık su arıtma tesisi inşa edilmiştir. Bunlardan Muratlı OSB, Ergene 1, Çorlu 1 OSB ve Ergene 2 OSB arıtma tesisleri devreye alınmış olup, Velimeşe OSB arıtma tesisi yapımı tamamlanmış olup alt yapı çalışmaları devam etmektedir.

Tesislerin tamamı devreye alındığında 1000'den fazla sanayi tesisine ait 250'den fazla münferit atıksu arıtma tesisi devre dışı kalmış olacaktır. Bu şekilde arıtma işi daha profesyonel ve sağlıklı işletilmiş olacaktır. Bununla birlikte asıl işi üretim yapmak olan sanayici arıtma tesisi işletmenin iş yükünden kurtulmuş olacak ve sadece üretimine odaklanabilecektir.

Mevcut durumda sanayi ve evsel arıtma tesislerinden çıkan atık sular, Ergene Nehri dolaşarak Meriç Nehri ile birleşip Saroz Körfezinden denize yüzeyden dökülmektedir. Yapılan derin deşarj sistemi tamamlanıp devreye alındıktan sonra, bütün havzayı dolaşıp, sınırı aşan ve nihayetinde denize yüzeyden boşalan sanayi atık suyu tamamen kapalı borular ile arıtma tesislerine taşınacaktır. Burada ileri arıtmadan geçirildikten sonra yine tünel ve karboru marifetiyle yükleme odasına gelecek, yükleme odasından online olarak sürekli izlenecek olan arıtılmış su kıyıdan 4,5 km açıkta denize deşarj edilecektir. Bu deşarjın denize oluşturması muhtemel etkiler ile alakalı Bakanlık ve İTÜ başta olmak üzere birçok kurum araştırma, inceleme ve modelleme yapmış, neticede deşarjın Marmara'ya etkisinin %1 ile sınırlı kalacağı neticesi elde edilmiştir.

Derin Deniz Deşarj Sistemi Doğu Hattı 13.11.2020 tarihinde hizmete alınmış olup, kara boru hattının doğu bölümünün devreye girmesiyle, Çorlu Deri OSB arıtma tesisinin bağlantısı tamamlanarak arıtılmış sular ilk kez Marmara Denizi'ne deşarj edilmiştir. Çerkezköy OSB, Ergene 1 OSB ve Çorlu 1 OSB arıtma tesislerinin deşarjları 2022 yılında Derin Deniz Deşarj Sistemine bağlantısı tamamlanmıştır.

Malkara OSB'ye ait 200 m³/gün kapasiteli evsel nitelikli biyolojik arıtma tesisi mevcut olup, 5000 m³/gün kapasiteli endüstriyel AAT projesi onaylanmış ancak, proje inşası başlamamıştır. Yine Hayrabolu OSB'ye ait 5000 m³/gün kapasiteli endüstriyel AAT projesi onaylanmış ancak, proje inşası başlamamıştır.

“Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında atıksu debisi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan 8 adet soğutma suyu/endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesisi ve 8 adet evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisi deşarjı sürekli atıksu izleme sistemi ile donatılmış olup, kirlenici parametreler online olarak izlenmekte ve kirlilik durumunda anında müdahale edilmektedir.

Çizelge B.33– 2022 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu
(Atıksu Bilgi Sistemi, 2023)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Çerkezköy	Faal	80.000	Var	İleri Biyolojik	64,92	Derin Deniz Deşarjı
Muratlı	Faal	25.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	27,4	Ergene Nehri
Velimeşe	İnşaat	150.000	Yok	Fiziksel, Kimyasal, İleri Biyolojik	----	Derin Deniz Deşarjı
Ergene -1	Faal	60.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	31,47	Derin Deniz Deşarjı
Ergene – 2	Faal	60.000	Yok	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	11,35	Ergene Nehri
Çorlu – 1	Faal	30.500	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	0,17	Derin Deniz Deşarjı
Avrupa Serbest Bölgesi	Faal	3.600	Var(Marbin)	Fiziksel, Biyolojik	3,47	Ergene Nehri
Malkara	Faal	200	Yok	Paket Biyolojik	0,05	Pire Deresi
Hayrabolu	Yok	---	----	----	----	---
Çorlu Deri İhtisas ve Karma	Faal	36.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	77,59	Derin Deniz Deşarjı

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir.

* 02.07.2021 tarihli ve 1251535 sayılı (2021/14) “Marmara Bölgesi'nde Bulunan Atıksu Arıtma Tesislerinin Gerçek Zamanlı İzlenmesi” Genelgesi kapsamında kurulu kapasitesi 1000m³/gün - 5000 m³/gün aralığında olan atıksu arıtma tesislerinin giriş ve çıkış debileri online olarak izlenmektedir.

Çizelge B.34 – 2022 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı
(İl Müdürlüğü Envanteri, 2023)

Tesis Statüsü	Münferit AAT Sayısı
OSB Dışında Kalan Sanayi Tesisleri	57
OSB İçerisinde Yer Alan Sanayi Tesisleri	182
Toplam	239

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

İlimizde, Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait Demirli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası toplamda 9.6 hektarlık alana kurulmuştur. Tesiste sızıntı suyu toplama havuzu mevcut olup, sızıntı suyu arıtma tesisi projesi onaylanmıştır.

Demirli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası ve Çorlu Entegre Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde Sızıntı suları vidanjör ile çektilerilerek TESKİ' ye ait kentsel atıksu arıtma tesislerine götürölmektedir.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

İlimizde özellikle hazır beton üretim tesislerinde ve tehlikesiz atık geri kazanım tesislerinde atıksuyun proseste tekrar kullanımı şeklinde geri kazanım uygulamaları yaygın bir şekilde yürütölmektedir. Bunun yanı sıra tekstil sanayisinde de atıksuyun ve kirlilik yükünün azaltımı ile atıksuyun geri kazanılmasına yönelik çalışmalar yapılmakta ve Atıksu Bilgi Sisteminde kayıt altına alınmaktadır.

Çizelge B.35 –2022 yılı itibariyle arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu (Atıksu Bilgi Sistemi, 2023)

Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM %
195.479.311	9.234.037	15.000	3.000	3.120.933	0	0	1,58

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Tekirdağ ilinin toplam alanı 6339 km²'dir. 2022 yılında Tekirdağ ilinin toplam tarım alanı 4.154.336 da.'dır. (TUİK-2023) İlin tarım alanlarının Tekirdağ ili tüm arazi varlığına oranı %65,81 olarak belirlenmiştir. 2021 yılında İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün izni ile 72.653 ha tarım alanı tarım dışı alana çıkarılmıştır. Tarım dışına çıkarılan alanın ilin tüm arazi varlığı içindeki oranı %11,50'dir. Toprak kirliliğinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel sahaların ve sektörlerin tespiti, kayıt altına alınması, kirlenmiş toprakların ve sahaların temizlenmesi ve izlenmesi ile ilgili olarak; 08.06.2010 tarihli ve 27605 sayılı R.G.'de yayımlanarak Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik yürürlüğe girmiş olup; bu kapsamda ilimizde 1141 adet Faaliyet Ön Bilgi Formu onaylanmıştır.

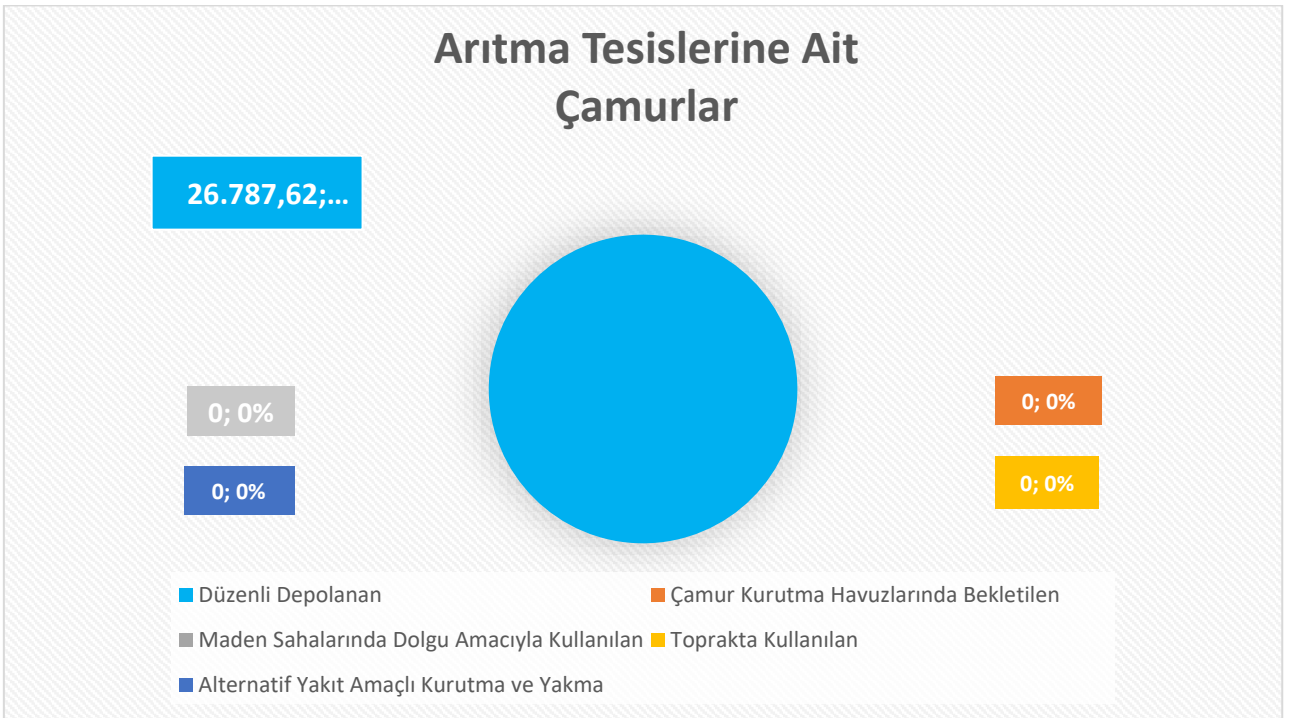
Çizelge B.36 - 2022 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler (T.ÇŞ.İ.D.M, 2023)

2022 yılı içinde Tekirdağ ilinde tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin kirlenmiş saha bulunmamaktadır.

1. Sıra No	2. Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri(İlçe/Me vki)	3. Kirlenmenin Oluş Şekli	4. Sürecin Bulunduğu Aşama*	5. Temizleme Kararı Alınan Sahadaki Hedef Kirletici Gösterge Parametreleri	6.Uygulanan/Uygulanacak Olan Temizleme Yöntemi
-	-	-	-	-	-

*Saha Örneklem ve Analiz Planı, Birinci Aşama Değerlendirme, İkinci Aşama Değerlendirme, Temizleme, İzleme

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

Grafik B.31 - Tekirdağ ilinde 2022 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma Çamurunun yönetimi (TESKİ, 2023)

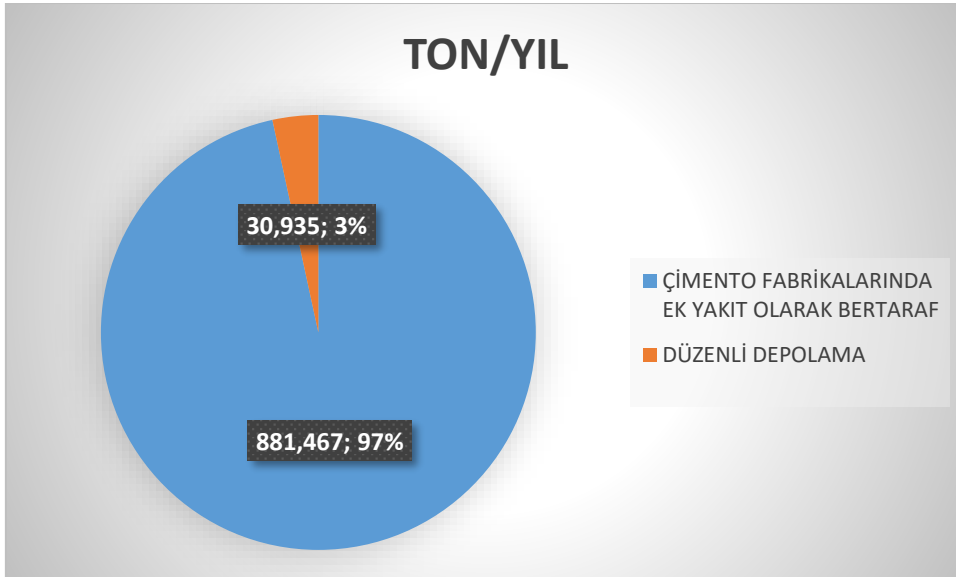
2022 yılında tesislerimizden kaynaklanan arıtma çamurlarının tamamı (26.787,62 ton/yıl olup) Düzenli Depolama yoluyla bertaraf edilmiştir.

Arıtma çamurlarının toprakta kullanımı ile ilgili TESKİ bünyesinde bir çalışma yapılmamıştır.

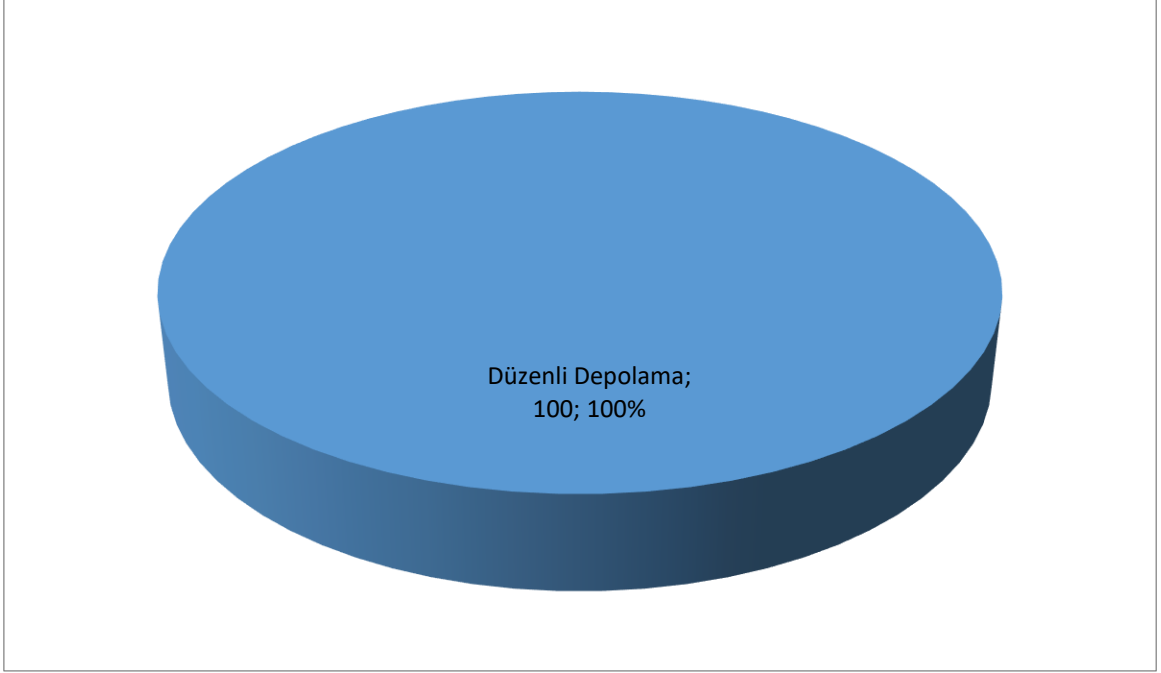
Grafik B.32 - 2022 Yılında Ergene-1 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi
(Kaynak:Ergene 1 OSB,2022)

Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi

Grafik B.33 - 2022 Yılında Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi
(Kaynak:Velimeşe OSB, 2023)

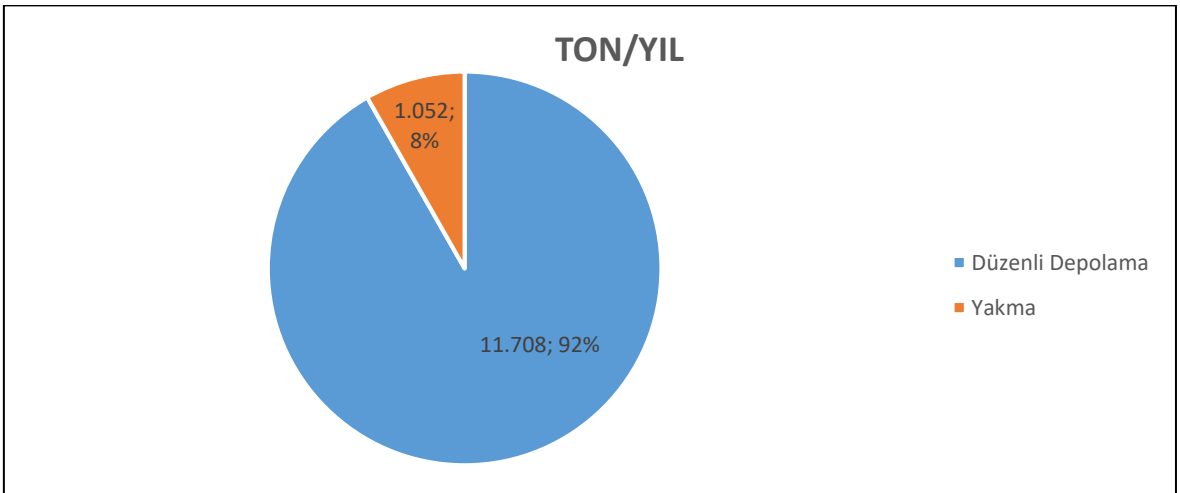
Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi

Grafik B.34- 2022 Yılında Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Kaynak:Çorlu 1 OSB, 2023)

Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi içerisinde faaliyet gösteren tesislere ait atıksu arıtma tesislerinden ve OSB merkezi atıksu arıtma tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının tamamının, lisanslı atık bertaraf tesislerine verilerek, düzenli depolama yöntemiyle bertarafı sağlanmaktadır.

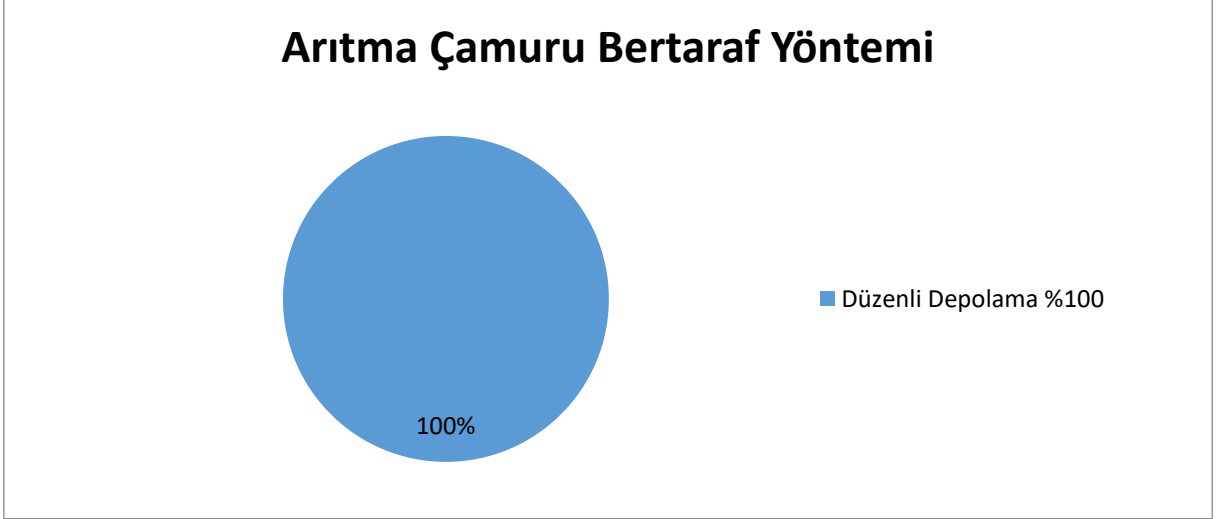
Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi

Grafik B.35 - 2022 Yılında Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Kaynak:Çerkezköy OSB, 2023)

Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesi

Bölge Müdürlüğümüze, işletmelerin yapmış oldukları beyanlara göre fiili olarak 2022 yılı arıtma çamuru olarak 5.440 kg oluşmuş ve Çevre izni ve Lisansına sahip işletmelere bu çamurlar verilmiştir.

Grafik B.36- 2022 Yılında Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Kaynak: Marmara Ereğlisi OSB, 2023)

Muratlı Organize Sanayi Bölgesi

Muratlı Organize Sanayi Bölgesi içerisinde tüm firmalarımızın atıksuları tesisimize gelmekte olup atıksu arıtma tesisimizden 2022 yılında 8220,54 ton çamur lisanslı firmalara gönderilmiştir.

Tesislerimizin çamur miktarları ve bertaraf yöntemi aşağıdaki gibidir

Düzenli Depolama: 6092,43 ton/yıl

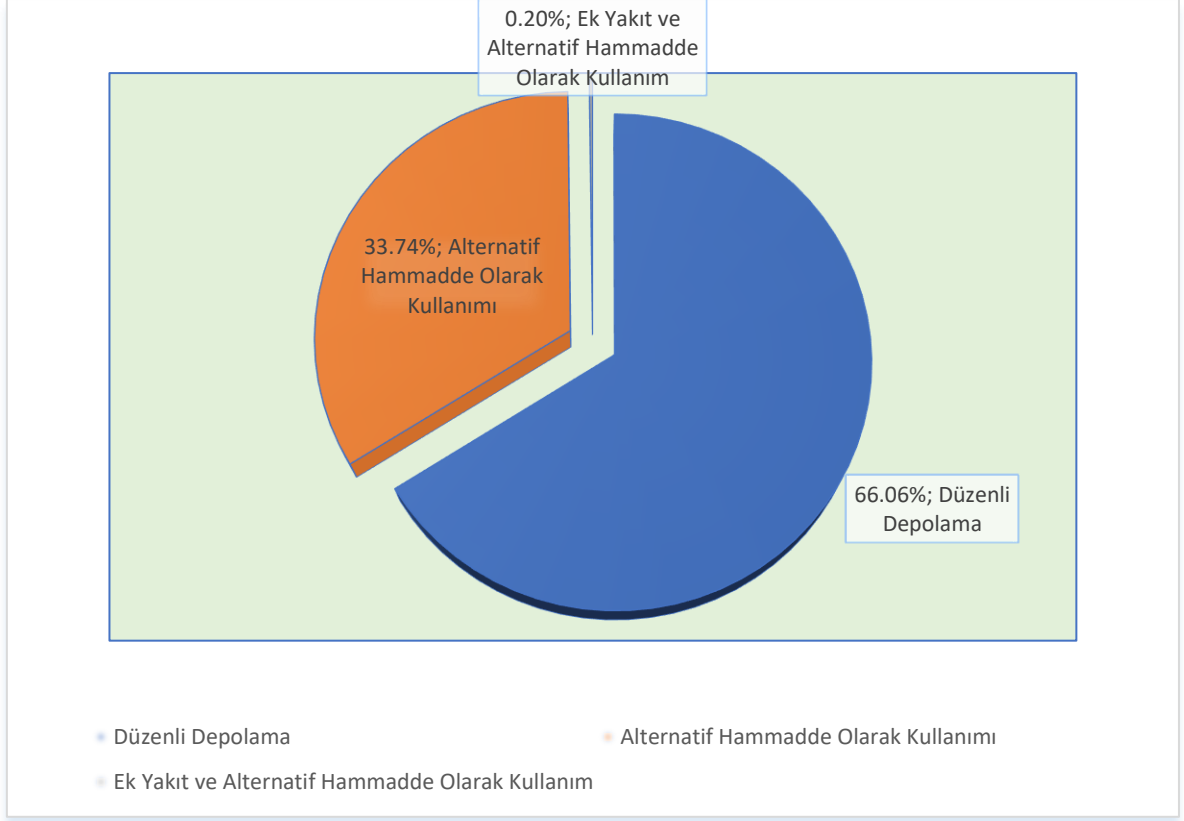
Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Olarak Kullanımı: 19,3 ton/yıl

Alternatif Hammadde Olarak Kullanımı: 2108,81 ton/yıl

Firmalarımızın çamur miktarları ve bertaraf yöntemi aşağıdaki gibidir;

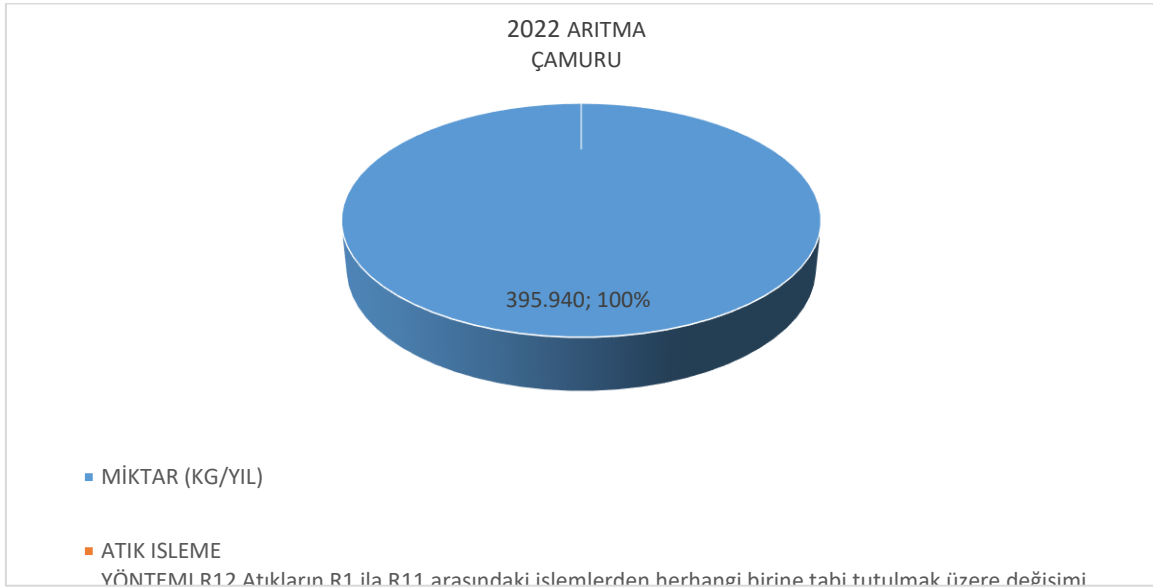
Düzenli Depolama:212,894 ton/yıl

Alternatif Hammadde Olarak Kullanımı: 1111,76 ton/yıl

Grafik B.37 - 2022 Yılında Muratlı Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Kaynak:Muratlı OSB, 2023)

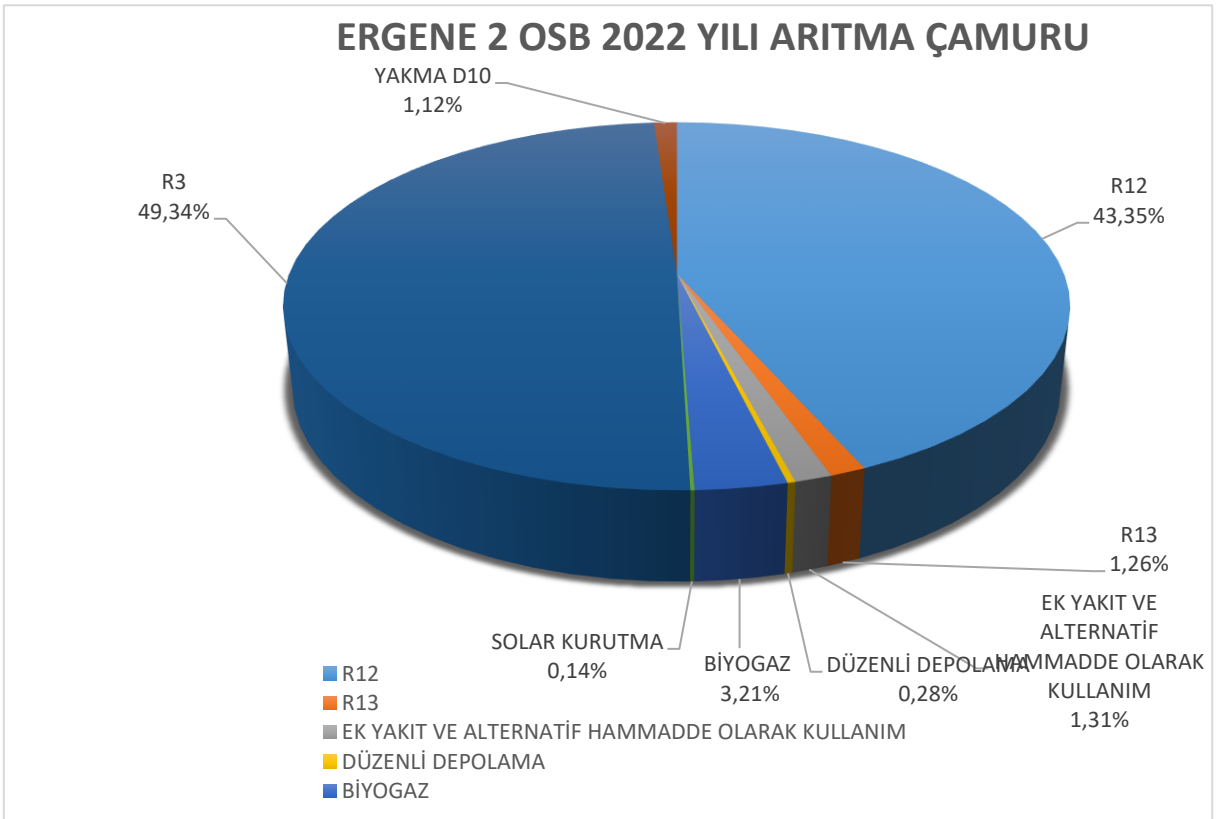
Yalıboyu Organize Sanayi Bölgesi

Grafik B.38 - 2022 Yılında Yalıboyu Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak:Yalıboyu OSB, 2023)

Ergene 2 Organize Sanayi Bölgesi

2022 YILI ARITMA ÇAMURU		
BERTARAF / GERİ KAZANIM YÖNTEMİ	%	MİKTAR (KG/YIL)
R12	43,35%	4.349.996,00
R13	1,26%	126.688,00
EK YAKIT VE ALTERNATİF HAMMADDE OLARAK KULLANIM	1,31%	131.290,00
DÜZENLİ DEPOLAMA	0,28%	27.729,02
BİYOGAZ	3,21%	321.950,00
SOLAR KURUTMA	0,14%	14.060,00
R3	49,34%	4.950.920,00
YAKMA D10	1,12%	111.992,43
TOPLAM	100,00%	10.034.625,45

Grafik B.39 - 2022 Yılında Ergene 2 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi
(Kaynak:Ergene 2 OSB, 2023)

Çorlu Deri İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi

2022 yılı içerisinde Çorlu Deri İhtisas ve Karma OSB'ye ait arıtma tesisinde oluşan arıtma çamuru miktarı 23.277,060 ton/yıl olup tesiste oluşan arıtma çamurları 190814 atık kodu ile bertaraf yöntemi D5 (Özel mühendislik gerektiren düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)) olarak lisanslı tesislere gönderimi yapılmıştır.

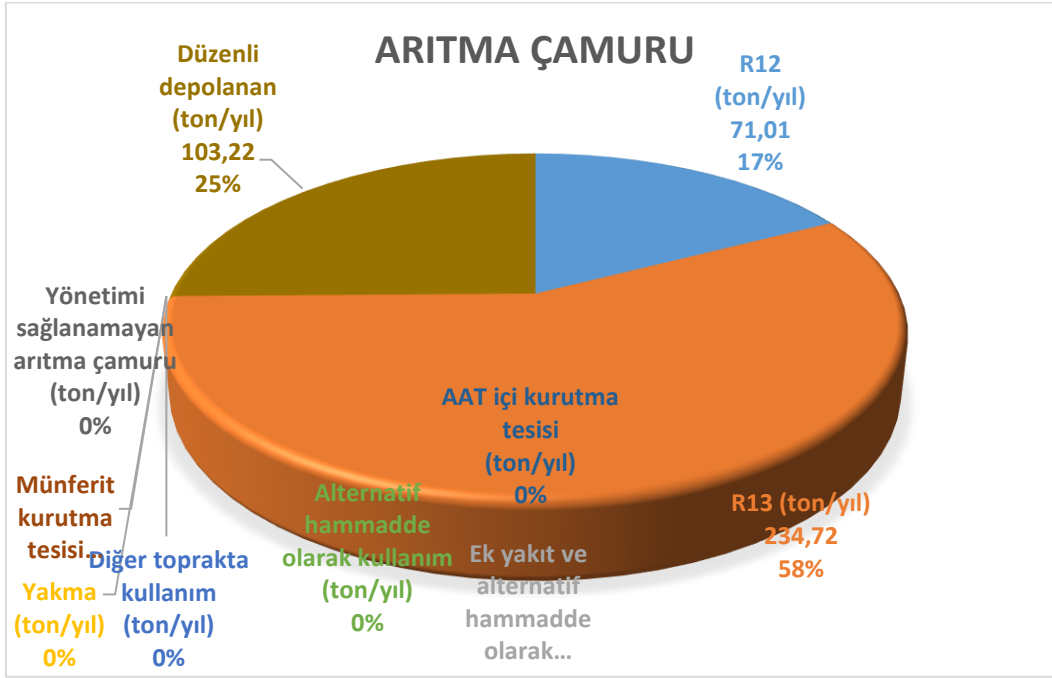
Tesiste Oluşan Çamur Miktarı: 23.277,060 ton/yıl

Düzenli Depolamaya Gönderilen Çamur Miktarı: 23.277,060 ton/yıl

Grafik B.40 - 2022 Yılında Çorlu Deri İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Kaynak:Çorlu Deri İhtisas ve Karma OSB, 2023)

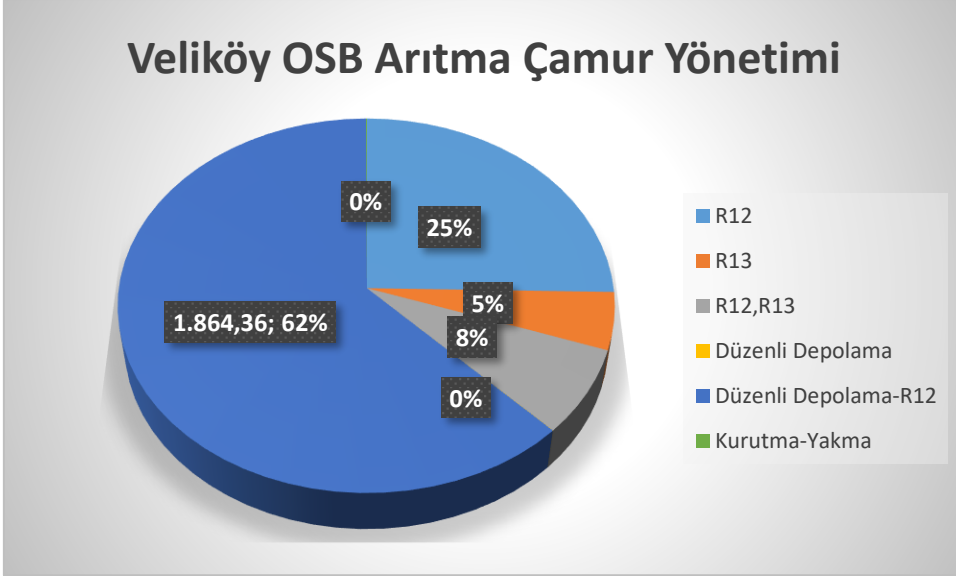
Kapaklı Organize Sanayi Bölgesi

Grafik B.41- 2022 Yılında Kapaklı Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Kapaklı OSB, 2023)

Veliköy Organize Sanayi Bölgesi

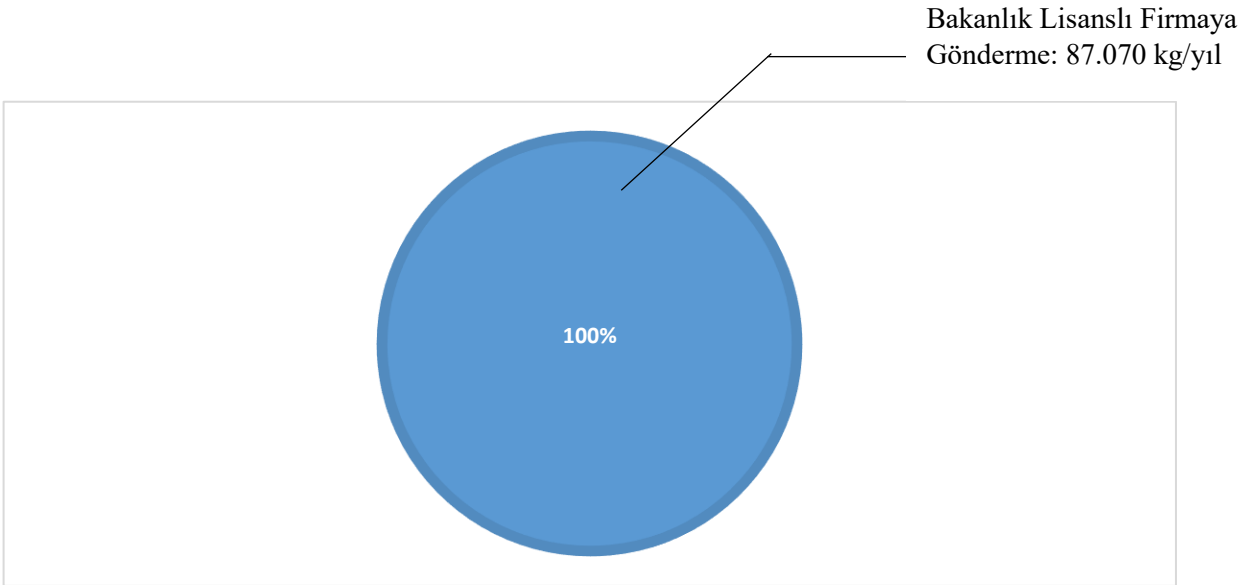
R12	758,4
R13	147,64
R12,R13	221,66
Düzenli Depolama	0,41
Düzenli Depolama-R12	1.864,36
Kurutma-Yakma	2,06
Ara Depolama-R12	308,85

Grafik B.42 - 2022 Yılında Veliköy Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Veliköy OSB, 2023)

Malkara Organize Sanayi Bölgesi

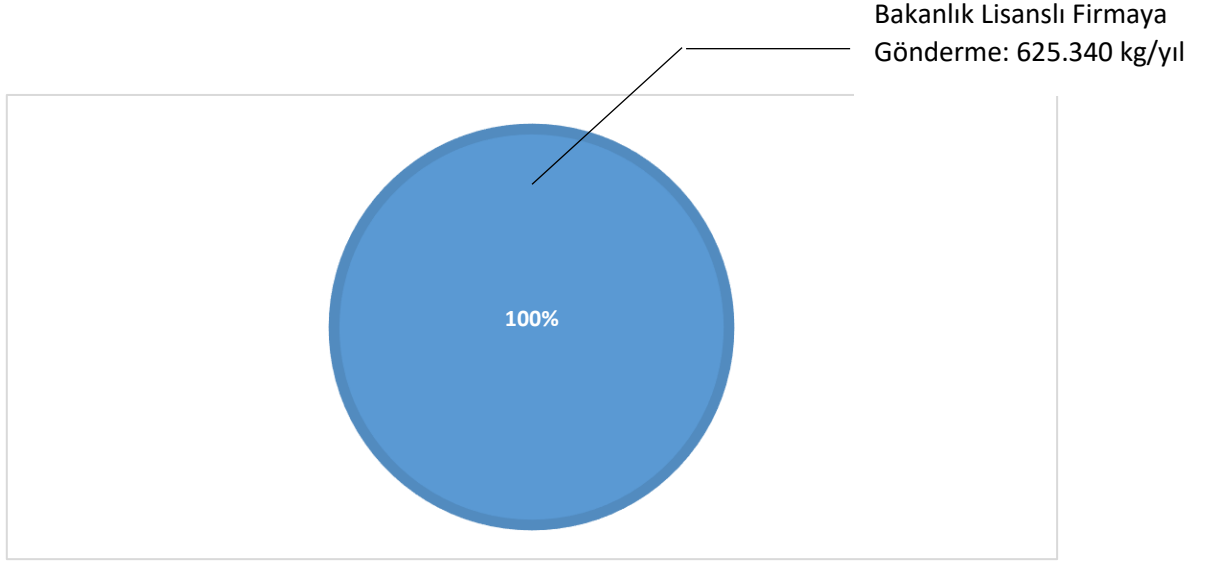
Malkara OSB atıksu arıtma tesisi ve OSB içindeki atıksu arıtma tesisi olan firmaların 2022 yılında Bakanlık lisanslı firmalara gönderdiği arıtma çamuru miktarı: 87.070 kg/yıl' dır.

Grafik B.43 - 2022 Yılında Malkara Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Malkara OSB, 2023)

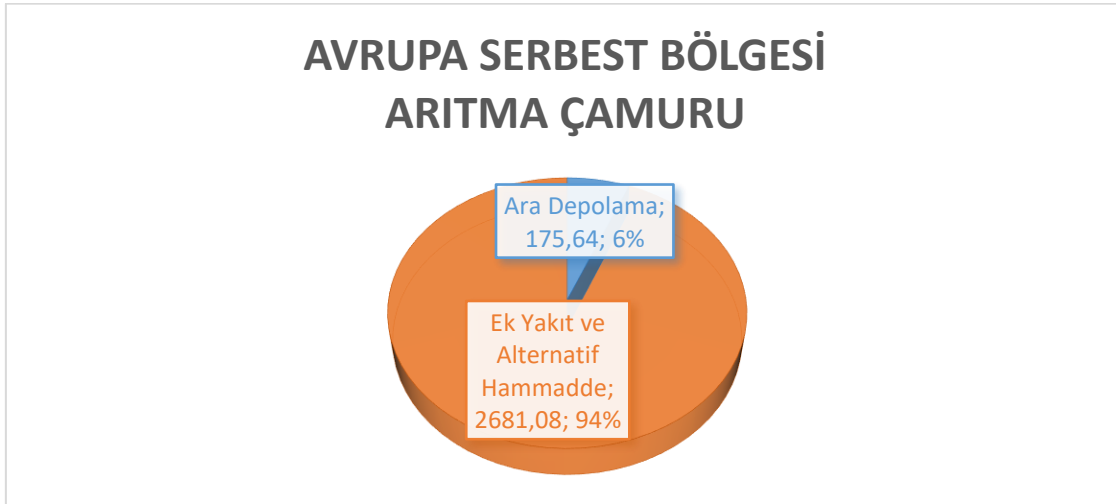
Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesi

Hayrabolu OSB atıksu arıtma tesisi bulunmamakta olup, OSB içindeki atıksu arıtma tesisi olan firmaların 2022 yılında Bakanlık lisanslı firmalara gönderdiği arıtma çamuru miktarı: 625.340 kg/yıl' dır.

Grafik B.44 - 2022 Yılında Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesinde bulunan münferit tesislerden kaynaklanan arıtma çamurları yönetimi (Kaynak: Hayrabolu OSB, 2023)

Avrupa Serbest Bölgesi

Grafik B.45- 2022 Yılında Avrupa Serbest Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Kaynak: ASB, 2023)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Doğaya Yeniden Kazandırma Planı, Madencilik faaliyetleri, malzeme ve toprak temini için arazide yapılan kazılar, dökümler ve doğaya bırakılan atıklarla bozulan sahaların geriye düzenlenme, duyarlılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturulması, bitkilendirme ve ağaçlandırma işlemlerinin tümünü içeren süreci tanımlayan plandır.

Madencilik Faaliyetleri sonucu Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarih olan 23.01.2010 itibari ile Müdürlüğümüze yaklaşık **73 (yetmişüç)** adet doğaya yeniden kazandırma planı sunulmuştur.

Madencilik faaliyetleri sonucu hafriyat, katı atıklar, sıvı atıklar, toz ve gürültü gibi çevresel etkiler oluşmaktadır. Oluşacak olası çevresel etkilere karşı 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uyularak tedbirler alınmaktadır. Madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmektedir.

Yapılan madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmekte, çalışılan alan orman alanı ise yeniden ağaçlandırılması için gerekli önlemler alınmaktadır. Yer altı işletmeciliğinin açık ocak işletmeciliğinde olduğu gibi çevreye olumsuz etkileri yoktur.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.32–2022 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları
(İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2023)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	248,187	415400
Fosfor	91,875	
Potas	3847	
TOPLAM	4187,062	

Çizelge B.33 - 2022 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)
(İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2023)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Kimyasal Mücadele	70	
Herbisitler	Kimyasal Mücadele	732.2	
Fungisitler	Kimyasal Mücadele	391.2	
Rodentisitler	Kimyasal Mücadele	0.7	
Nematositler		0	
Akarisitler	Kimyasal Mücadele	2.5	
Kışlık ve Yazlık Yağlar		0	
Diğer	Kimyasal Mücadele	1.1	
TOPLAM		1197.7	4154

Çizelge B.34 - 2022 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)
-	-	-	-	-

İl Tarım Orman Müdürlüğüne yapılmış çalışma bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ ilinde su kaynakları evsel, sanayi ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirlilik faktörlerinin etkisi altında kalmaktadır. Yoğun gübreleme ve pestisit kullanımı tarımsal alanlardaki dere, akarsu ve gölleri etkilemektedir. Ergene Havzasına yaklaşık endüstriden kaynaklanan ve deşarj edilen atıksu miktarı 195.479.311 m³/yıl (kayıtlı olan) dır. 2022 yılında ilimiz sınırları içinde yaşayan yerleşik nüfusun yaklaşık % 5,35 fosseptik, % 94,65'si kanalizasyon şebekesi hizmetinden yararlanmıştır. 2021 yılında arıtma tesislerinde oluşan 26.787,62 ton çamur düzenli depolama tesislerinde bertaraf edilmiştir.

Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamında ilimizdeki 5 adet müşterek ileri atık su arıtma tesisinde Muratlı OSB, Ergene 1, Çorlu 1 OSB ve Ergene 2 OSB arıtma tesisleri devreye alınmış olup, Velimeşe OSB arıtma tesisi yapımı tamamlanmış olup alt yapı çalışmaları devam etmektedir.

Derin Deniz Deşarj Sistemi Doğu Hattı 13.11.2020 tarihinde hizmete alınmış olup, kara boru hattının doğu bölümünün devreye girmesiyle, Çorlu Deri OSB arıtma tesisinin bağlantısı tamamlanarak arıtılmış sular ilk kez Marmara Denizi'ne deşarj edilmiştir. Çerkezköy OSB, Ergene 1 OSB ve Çorlu 1 OSB arıtma tesislerinin deşarjları 2022 yılında Derin Deniz Deşarj Sistemine bağlantısı tamamlanmıştır.

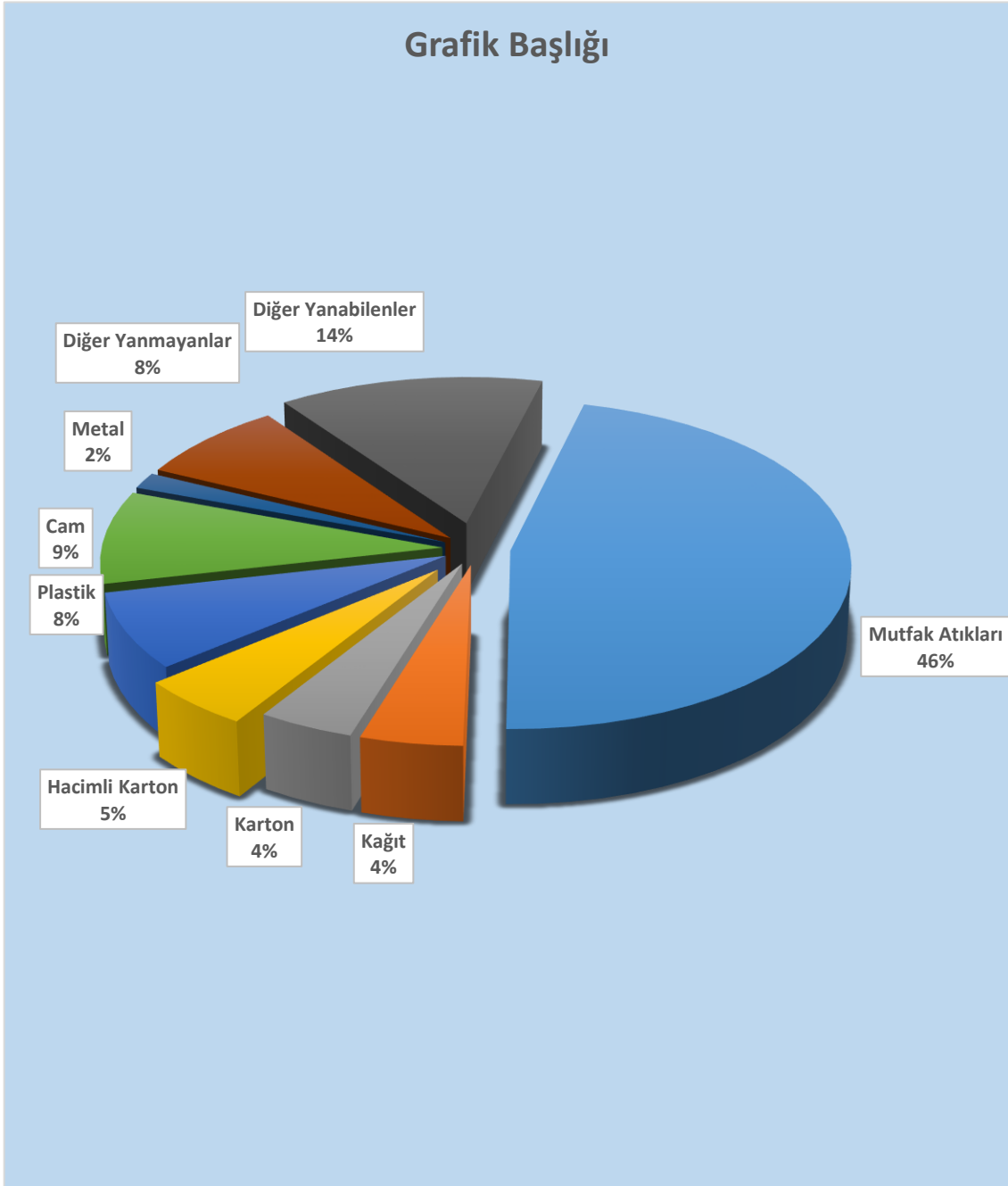
Su kalitesi iyileştirme çalışmaları Ergene Havzası Eylem Planı çalışmaları kapsamında sürdürülmektedir. “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında atıksu debisi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan 9 adet soğutma suyu/endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesisi ve 4 adet evsel nitelikli atıksu arıtma tesisi deşarjı sürekli atıksu izleme sistemi ile donatılmış olup, kirletici parametreler online olarak izlenmekte ve kirlilik durumunda anında müdahale edilmektedir.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2022
- Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2022
- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022
- DSİ, 2020,2022
- TESKİ, 2020,2022
- Atıksu Bilgi Sistemi, 2022
- ÇOSB, Çorlu Deri İhtisas ve Karma OSB, 2022

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

Grafik C.46 – 2022 yılı itibariyle katı atık karakterizasyonu (Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı,2023)

Çizelge C.37 - 2022 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı,2023)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus* (*)		Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
			Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi				1.142.451	1.098	1.033	1.065	B	X	X	-	X	
İl Geneli													

Tekirdağ İlinde evsel nitelikli katı atıklar Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığına ait Demirli Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde ve Çorlu Katı Atık Entegre Tesisinde depolanmaktadır. Ambalaj atıkları yönetimi ise ilçe belediye başkanlıklarınca ambalaj atıkları yönetim planları çerçevesinde yürütülmektedir. Tıbbi atıklar ise diğer atıklardan ayrı olarak toplanarak Süleymanpaşa İlçesinde bulunan sterilizasyon tesisinde sterilize edilmektedir.

Atıkların Bertaraf Yöntemleri

Ülkemiz genelinde mevcut durum itibariyle uygulanmakta olan atık toplama, geri kazanım ve bertaraf işlemleri, Türkiye genelinde olduğu gibi Tekirdağ ilinde de sürdürülebilir döngüsel ekonomi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Sürdürülebilir döngüsel ekonomi çalışmalarının; Türkiye genelinde sosyal, kültürel ve ekonomik kavramların, konuyla ilgili düzenleme ve yaptırımların planlı olarak toplum lehine uygulanmaya başlanması ile başarıya ulaşabileceği muhakkaktır. Bu itibarla, toplum sağlığı ve doğa dengesinin sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda korunması için, yerel yönetimlerin, konuya daha duyarlı olmaları ve daha fazla emek harcamaları gerekmektedir.

İlimizde oluşan ambalaj atıklarının evsel atıklardan ayrı toplanmasına yönelik çalışmalar hızlı bir şekilde sürdürülmekte olup; il genelinde tüm ilçelerde ambalaj atıkları yönetim planları çerçevesinde toplama yapılmaktadır.

Katı Atıkların Depolanması

İlimiz 30 Mart 2014 yerel seçimlerinden sonra Büyükşehir Belediyesi statüsü kazandığından, katı atıklar (evsel nitelikli) ilçe belediyeleri tarafından toplanarak Büyükşehir Belediyesi'ne ait Demirli Düzenli Depolama Tesisine ve Çorlu Katı Atık Entegre Tesisine getirilmekte olup, İlimiz, Çorlu, M. Ereğlisi, Şarköy, Malkara, Saray, Hayrabolu İlçelerinde 6 adet aktarma istasyonu kurulmuştur.

Büyükşehir belediyesi tarafından 28.02.2019 tarihinde “İmtiyaz Devri Yapmak ve Mülkiyeti İdareye Ait Araziler Üzerinde 29 yıllığına İrtifak Hakkı Tesis Etmek Suretiyle Entegre Katı Atık Yönetimi Tesislerinin Yapımı ve İşletilmesi İşi” ihalesi yapılmış olup; ihaleyi Panab Tekirdağ Enerji A.Ş. firması almıştır. Söz konusu ihale dosyası Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 11.03.2019 tarihli ve 6185 sayılı yazısı ile Danıştay görüşü ve Bakanlığımız onayı alınmak üzere Müdürlüğümüze gönderilmiş, Müdürlüğümüzün 12.03.2019 tarihli ve 5139 sayılı yazısı ile de Bakanlığımıza sunulmuş ve Bakanlığımızın 30.04.2020 tarihli ve 95426 sayılı yazısı ile onaylanmıştır.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları için Büyükşehir Belediye Başkanlığınca izinler verilmektedir. İlimizde 19 adet hafriyat döküm sahası bulunmaktadır.

İlimizde oluşan hafriyat toprağı, yıkıntı ve inşaat atıklarının büyük kısmı özellikle Belediyelerin çöp depolama alanlarında örtü malzemesi ve rehabilitasyon amaçlı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca hafriyat ve bitkisel toprak çevre düzenlenmesinde ve şahıslara ait arazilerin ıslahında kullanılmaktadır. Böylece şahıslara ait kullanılmaz durumda olan araziler tekrardan tarıma kazandırılmaktadır.

Çizelge C.38 – 2022 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değışikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi		Hafriyat Toprağı Yönetimi
			Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Düzenli Depolama Tesisi Sayısı	Döküm Sahası Sayısı
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	37.842	3.107.613			19

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

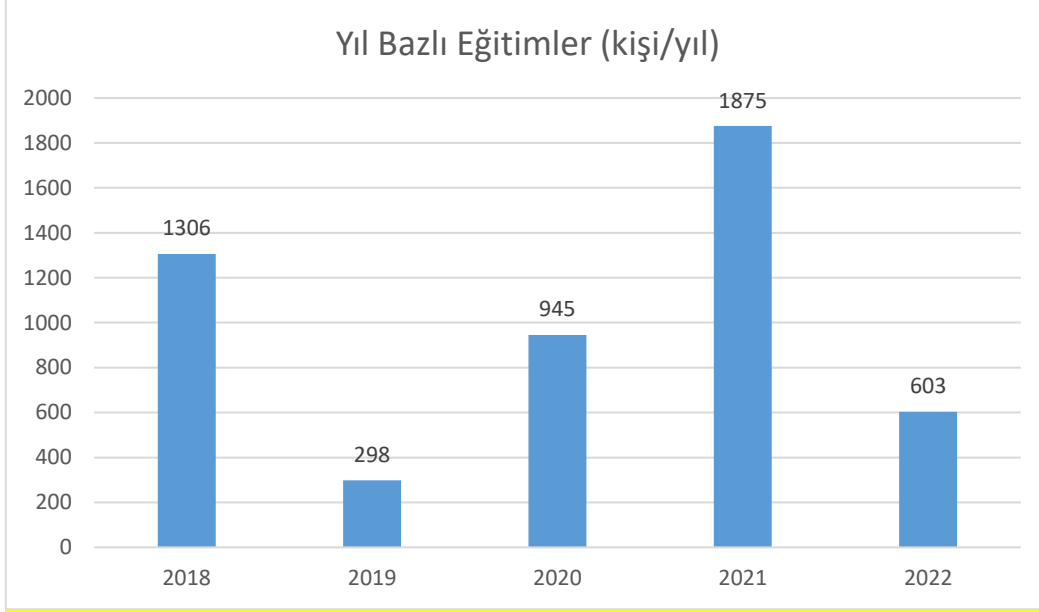
2020 yılı içerisinde tüm muhatapların Entegre Çevre Bilgi Sistemine kayıt çalışmaları yapılmış olup, sıfır atık bilgi sistemini aktif olarak kullanmaları sağlanmıştır. Ayrıca 2021 ve 2022 yıllarında Sıfır Atık kapsamında İlimiz genelinde öğrencilere, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile ilgili kişilere eğitimler düzenlenerek veri girişlerinin sıfır atık bilgi sistemi üzerinden yapılması konusunda bilgilendirmeler yapılmıştır.

Sıfır Atık Projesi kapsamında etkin bir sıfır atık yönetim sisteminin kurulabilmesi için Atık Getirme Merkezi Tebliğı kapsamında İlimizde bulunan 11 adet ilçe belediyesi tarafından Atık Getirme Merkezleri kurularak Müdürlüğümüzden onay almış ve faaliyetlerine devam etmektedir.

C.3.1. Eğitimler

İlde Sıfır Atık Yönetimi kapsamında verilen eğitimler ve farkındalık çalışmalar ile atık önleme kapsamındaki çalışmalar ve her hedef kitle için düzenlenen eğitimlere ilişkin bilgiler Grafik C.12'ye göre verilmiştir.

2022 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 603 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik C.47 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge C.39–2022 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Çorlu Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Çerkezköy Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Ergene Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Hayrabolu Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Malkara Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Muratlı Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Saray Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Şarköy Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	M.Ereğlisi Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Orion AVM			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Tekira AVM			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Namık Kemal Üniversitesi			İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi	26		İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi	35		İlk 13 Grup

C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge C.40– 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı

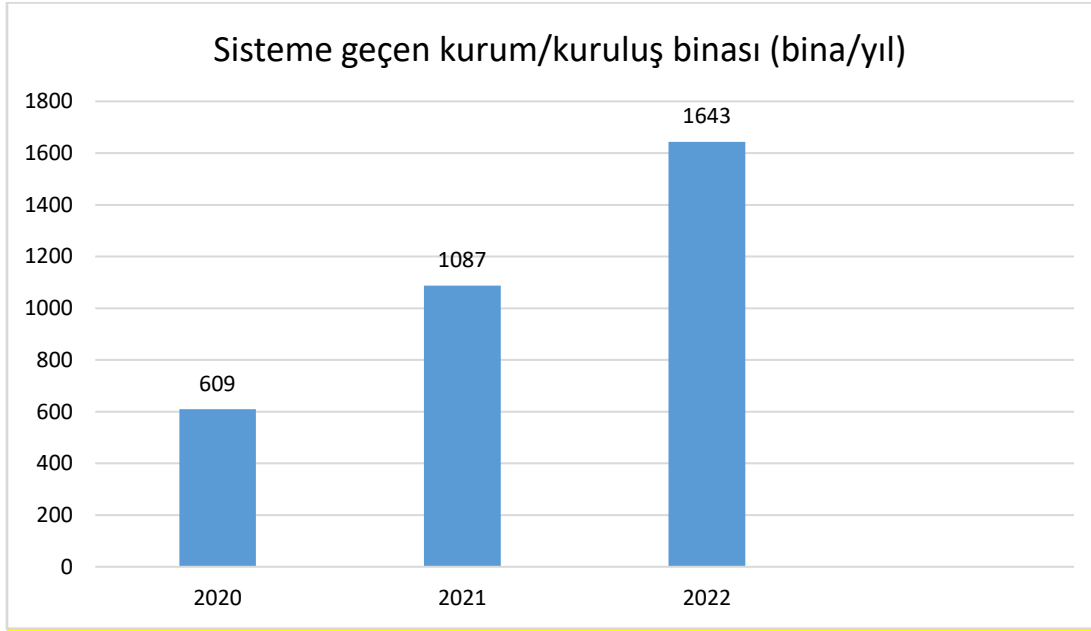
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Sıfır Atık Belgesi Alan Belediye Sayısı
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus ve üzeri)	1	1
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus altı)	10	3
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri	-	-
Belediye Birlikleri	-	-
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler	-	-
İl Özel İdareleri Mücavir Alan Dışı	-	-

Çizelge C.41 – 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sıfır Atık Belgesi alan bina/yerleşke sayısı
300 ve üzeri Konuta Sahip Siteler	21	7
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	175	96
Aalışveriş Merkezleri	7	3
Belediyeler	12	12
ÇŞİD İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumları ve Yurtlar	568	462
Havalimanları	1	1
İl Özel İdareleri	-	-
İş merkezi ve Ticari Plazalar	71	3
Kamu Kurum ve Kuruluşları	409	293
Konaklama İşletmeleri	46	5
Limanlar	11	10
Organize Sanayi Bölgeleri	14	1
Sağlık Kuruluşları	192	23
Tren ve Otobüs Terminalleri	9	4
Zincir Marketler	698	698
Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	27	2
Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar	-	6
Kafeterya ve Restoranlar	-	-
Kargo Şirketleri	84	11
27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	7	5

Grafik C.48 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Grafik C.49 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen Belediye bina ve yerleşkeleri sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

C.4. Ambalaj Atıkları

“Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında İlimizde 39 adet Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi, 81 adet Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi faaliyet göstermektedir.

Ambalaj Bilgi Sisteminde 2021 ve 2022 yılı istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020’u içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında Ambalaj Bülteninden ulaşılabilir.

Çizelge C.42 - 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	12.268.755	12.268.755
Metal	315.154	315.154
Kompozit	663.885	663.885
Kağıt Karton	58.036.739	58.021.659
Cam	359.065	359.065
Ahşap	24.519.355	24.519.355
Karışık	3.792.669	3.792.669
Toplam	103.590.946	103.520.455

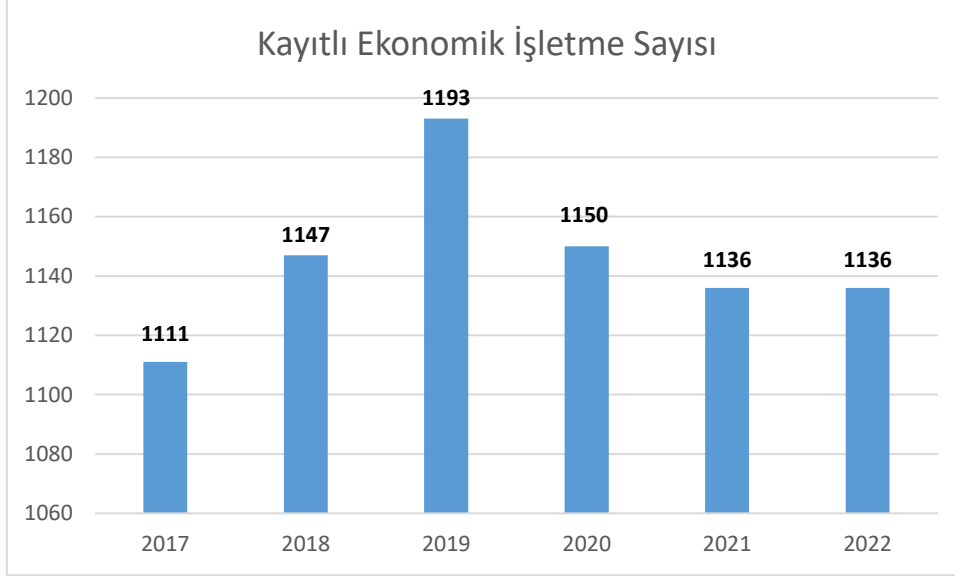
İlimizde 2022 yılı sonu itibarıyla 113 adet ambalaj üreticisi, 1074 adet piyasaya süren ve 103 adet tedarikçi işletme sayısı bulunmaktadır.

İlimizde 11 adet Onaylı Ambalaj Atık Yönetim Planı bulunmaktadır.

Çizelge C.43 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	1074
Ambalaj Üreticisi Sayısı	113
Tedarikçi Sayısı	103

Grafik C.50 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

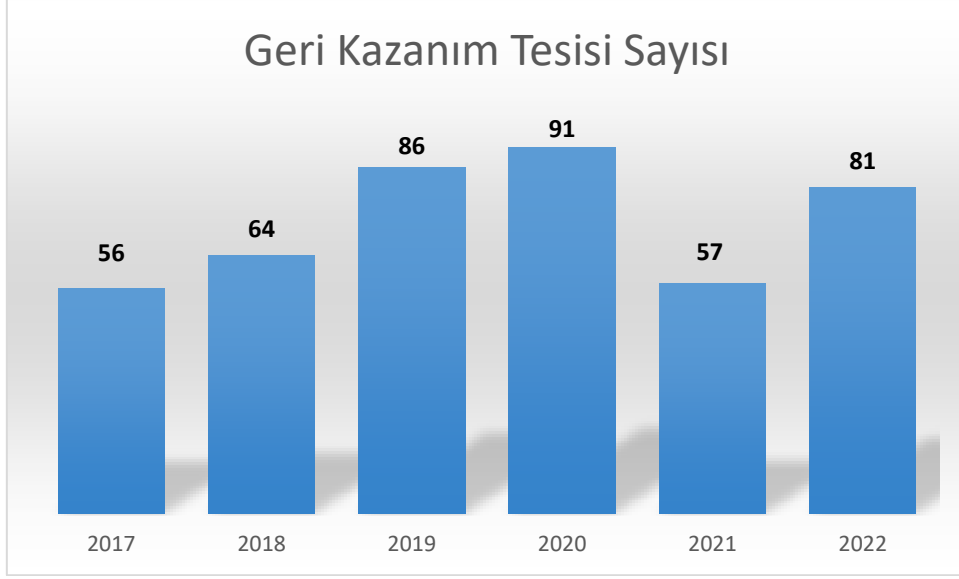
Çizelge C.44 - 2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2023)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
39	12	12	15

Çizelge C.45 - 2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2023)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisleri (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
81	61	5	3	7	15	1	1

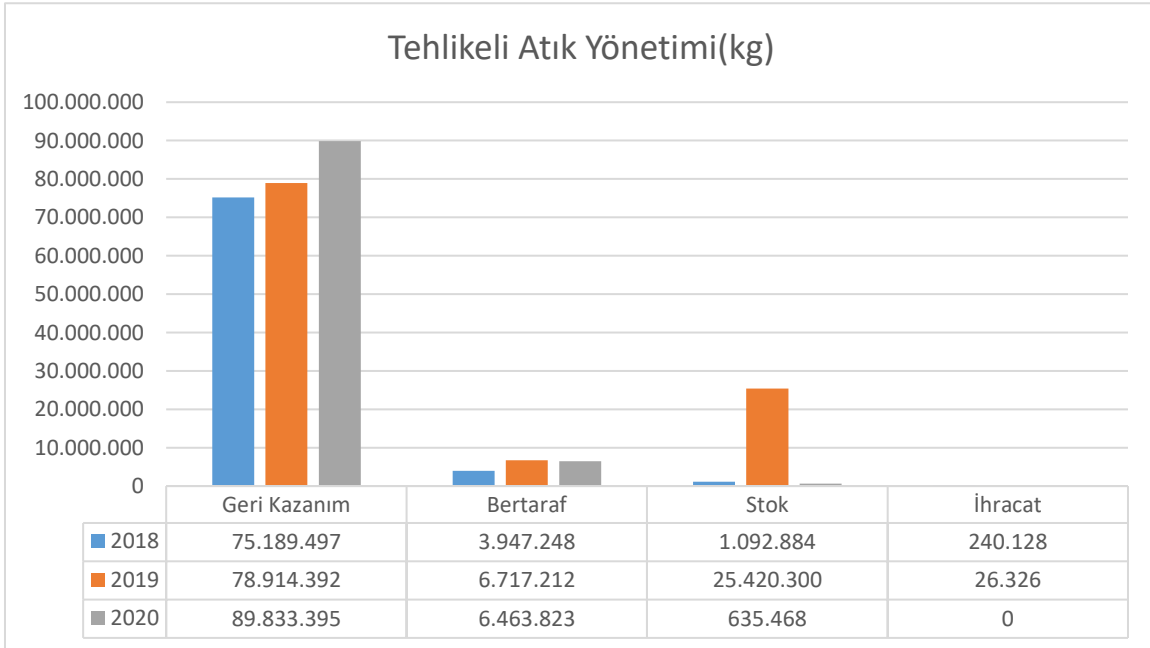
*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik C.51 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizde oluşan tehlikeli atıkların bertarafı lisans almış toplama ve geri kazanım yapan firmalar tarafından sağlanmaktadır.

Grafik C.52 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Çizelge C.46 - 2020 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

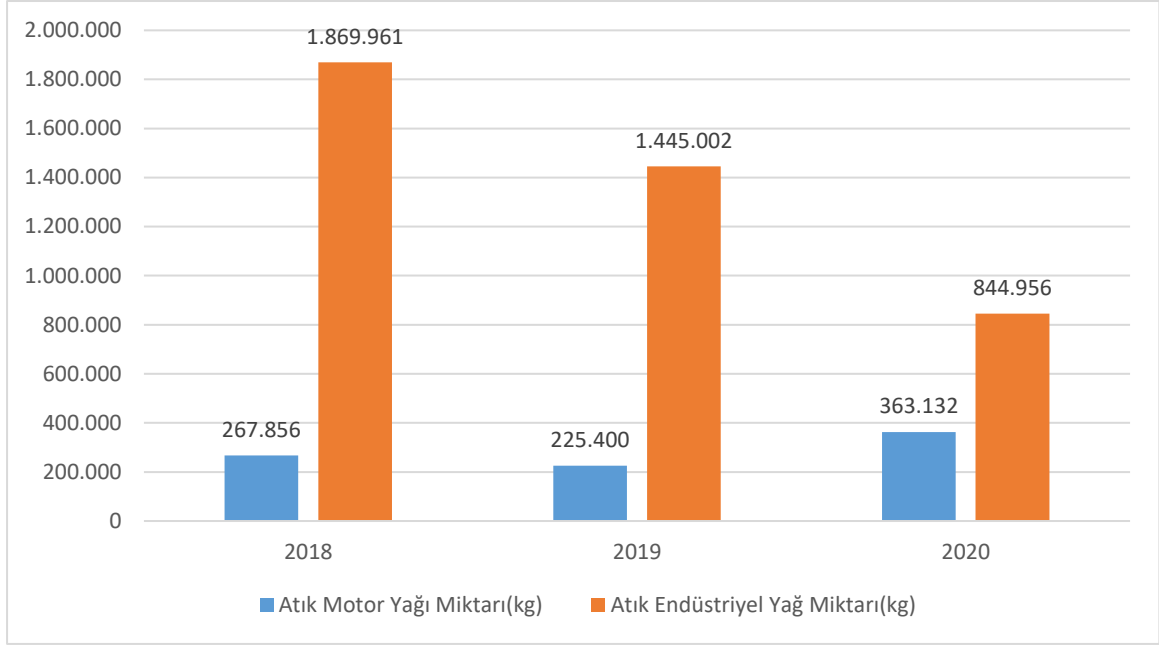
ATIK İŞLEME YÖNTEMİ KODU (R/D)	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	2.821.531
R2	Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretim	661.488
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/ geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil)	740
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	28.539.424
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	81.218
R6	Asitlerin veya bazların yeniden üretimi	745.930
R7	Kirliliğin azaltılması için kullanılan parçaların(bileşenlerin) geri kazanımı	0
R8	Katalizör parçalarının (bileşenlerinin) geri kazanımı	0
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	1.201.415
R10	Ekolojik iyileştirme veya tarımcılık yararına sonuç verecek arazi ıslahı	0
R11	R1 ile R10 arasındaki işlemlerden elde edilecek atıkların kullanımı	0
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	27.063.966
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	22.825.335
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.)	364.720
D2	Arazi ıslahı (örn: sıvı veya çamur atıkların toprakta biyolojik bozulmaya uğraması vs.)	0
D3	Derine enjeksiyon (örn: pompalanabilir atıkların kuyulara, tuz kayalarına veya doğal olarak bulunan boşluklara enjeksiyonu ve benzeri)	0
D4	Yüzey doldurma (örn: Sıvı yada çamur atıkların kovuklara, havuzlara ve lagünlere doldurulması ve benzeri)	0
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)	3.961.255
D6	Deniz/okyanus hariç bir su kütesine boşaltım	0
D7	Deniz yatakları dahil deniz/okyanuslara boşaltım	0
D8	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen biyolojik işlemler	0

D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	1.216.866
D10	Yakma (karada)	917.263
D11	Yakma (deniz üstünde)	0
D12	Sürekli depolama (bir madende konteynırların yerleştirilmesi ve benzeri)	0
D13	D1 ile D12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce harmanlama veya karıştırma	0
D14	D1 ile D13 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce yeniden ambalajlama	0
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atığın üretildiği alan içinde geçici depolama (ara depolama tesisleri ve toplama işlemi hariç)	3.719

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup edilen yılda atık üreticisinin tesisinde oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

C.6. Atık Yağlar

İlimizde oluşan atık yağların Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'ne uygun bertarafının sağlanması için çalışmalar yapılmakta; atık yağ üreten resmi ve özel tüm kuruluşlar bu konuda bilinçlendirilmektedir. İl genelinde atık yağların tesis sahalarında gelişigüzel depolanmasına izin verilmemektedir. Ancak; atıklarını kendi sahasında depolamak isteyen tesislere gerekli fiziki şartları sağlaması durumunda geçici atık depolama izni verilmektedir. 21.12.2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'nce atık motor yağı değişimi gerçekleştiren akaryakıt istasyonları, tamirhaneler, servisler, kamu kurum/kuruluşları, belediyeler, madencilik faaliyeti gösteren işletmeler ve diğer motor yağı değişimi yapan işletmelere Motor Yağı Değişim Noktası Belgesi verilmek suretiyle Müdürlüğümüzce belgelendirmeye başlanılmıştır. Müdürlüğümüzce toplam 243 adet Motor Yağı Değişim Noktası Belgesi düzenlenmiştir.

Grafik C.53 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları & (Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Çizelge C.47 – 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları (Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
1.205.052	3.036	-	31.016

[&] Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

İlimizde atık pil ve akümülatörler Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği gereğince lisanslı tesisler tarafından toplanmaktadır.

Çizelge C.48 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)* (Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

2015	2016	2017	2018	2019	2020
60.345	57.026	115.818	51.392	109.509	134.890

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde oluşan bitkisel atık yağlar Bakanlığımızdan lisans almış geri kazanım tesislerine verilerek bertaraf edilmektedir.

"Atık Yönetimi Uygulamasında 2021 ve 2022 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020 yılını içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistikleri veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir."

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ilimizde 2 adet bitkisel atık yağ ara depolama tesisi ve 1 adet bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi bulunmaktadır.

Çizelge C.49 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
2	148.016	12.525	1

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

İlimizde oluşan ömrünü tamamlamış lastikler “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” hükümleri doğrultusunda işlem görmektedir.

Çizelge C.50 – 2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

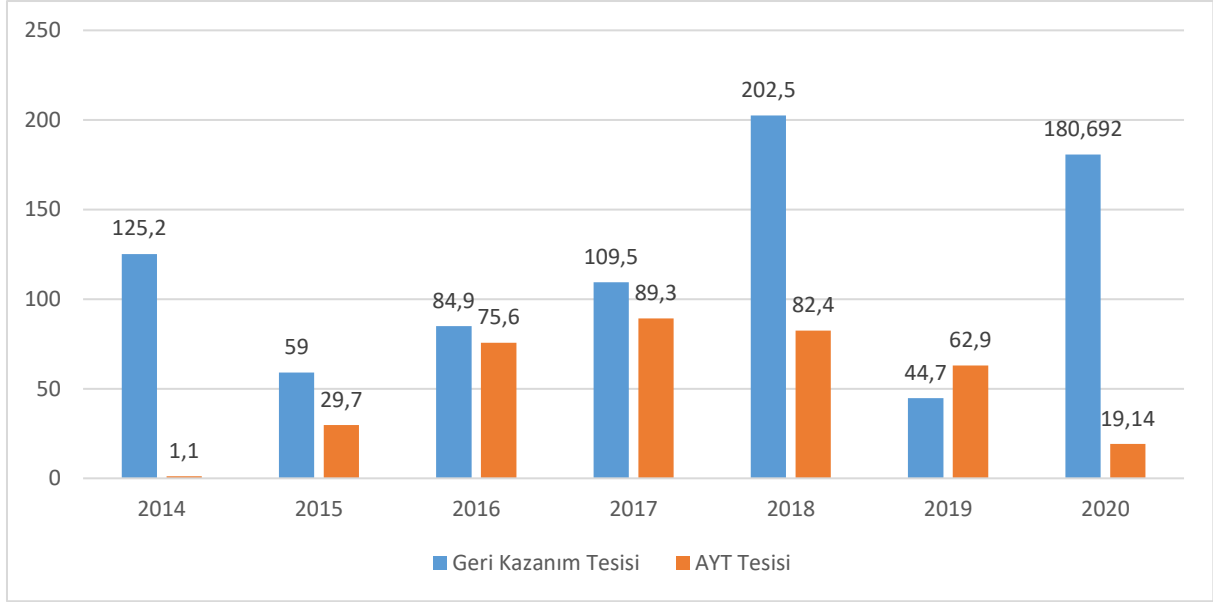
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2022)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
1	-	-	-	-	-

Çizelge C.51 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

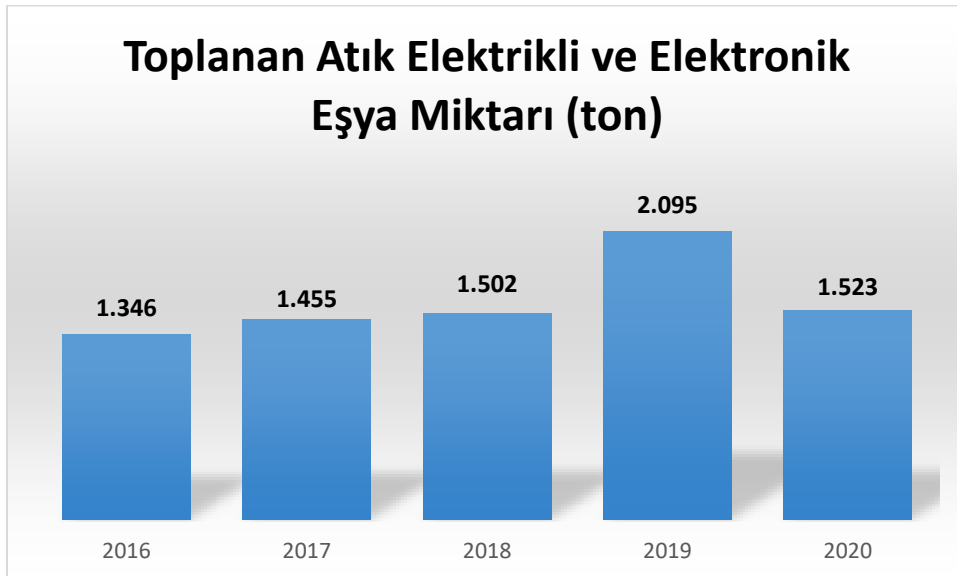
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geri Kazanım Tesisi	125,2	59	84,9	109,5	202,5	44,7	180,692
AYT Tesisi	1,1	29,7	75,6	89,3	82,4	62,9	19,140

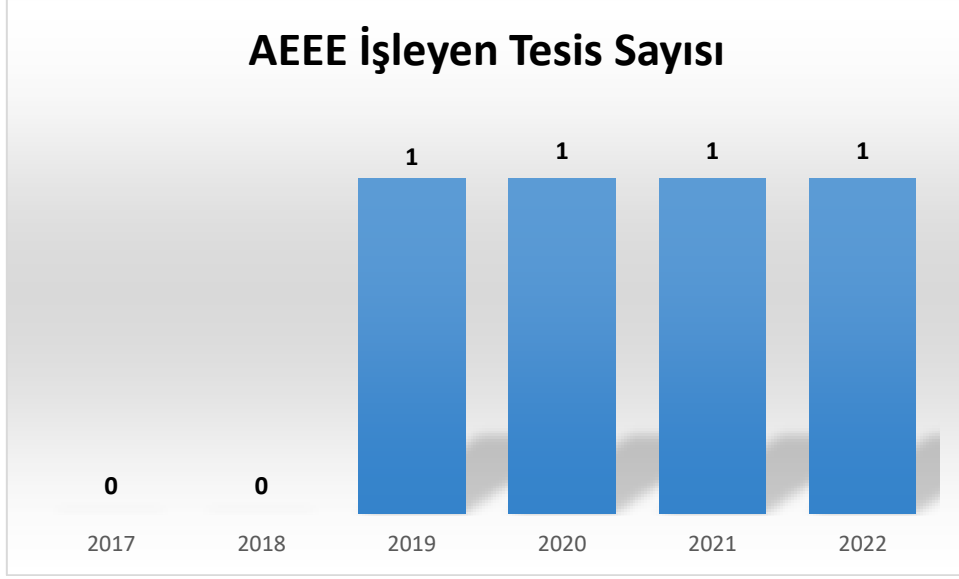
Grafik C.54 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

İlimizde atık elektrikli ve elektronik eşyaların toplanması vatandaşların belediyelere müracaatının sonrasında belediye yetkilerince alınan söz konusu atıklar lisanslı tesislere teslim edilmektedir. İlimizde 1 adet Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme tesisi bulunmaktadır. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların toplanmasının yönetim planı kapsamında yapılması için çalışmalar devam etmektedir.

Grafik C.55 - Yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Grafik C.56 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Çizelge C.52 – 2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

AEEE'nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Biriktirildiği Aktarma Merkezleri Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
-	-	1	-	209

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında **İlimizde 2** (iki) adet uygunluk almış ÖTA teslim yeri bulunmaktadır.

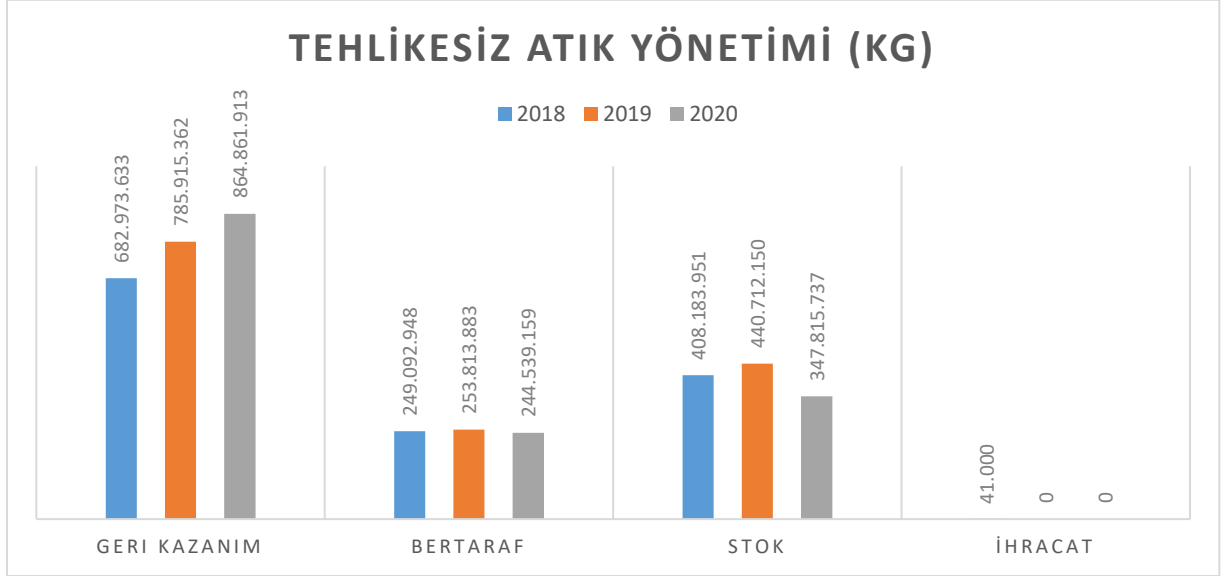
Çizelge C.53 – 2021 yılı teslim alınan ÖTA sayısı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	Teslim Alınan ÖTA Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
2	-	-	-	-

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde 139 adet tehlikesiz atık geri kazanım tesisi mevcuttur.

İlimizde 2020 yılında ilimizde oluşan 864.861,913 ton tehlikesiz atık geri kazanılmış, 244.539,159 ton tehlikesiz atık ise bertaraf edilmiştir.

Grafik C.57– Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Çizelge C.54 – 2020 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri (Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ KODU (R/D)	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	226.024.744
R2	Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretim	0
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil)	85.947.979
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	66.844.808
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	9.274.746
R6	Asitlerin veya bazların yeniden üretimi	0
R7	Kirliliğin azaltılması için kullanılan parçaların(bileşenlerin) geri kazanımı	43.362
R8	Katalizör parçalarının (bileşenlerinin) geri kazanımı	0
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	2.404.595
R10	Ekolojik iyileştirme veya tarımcılık yararına sonuç verecek arazi ıslahı	0
R11	R1 ile R10 arasındaki işlemlerden elde edilecek atıkların kullanımı	0
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	319.929.983
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	3.341.786
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.)	113.633.636

D2	Arazi ıslahı (örn: sıvı veya çamur atıkların toprakta biyolojik bozulmaya uğraması vs.)	0
D3	Derine enjeksiyon (örn: pompalanabilir atıkların kuyulara, tuz kayalarına veya doğal olarak bulunan boşluklara enjeksiyonu ve benzeri)	0
D4	Yüzey doldurma (örn: Sıvı yada çamur atıkların kovuklara, havuzlara ve lagünlere doldurulması ve benzeri)	0
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)	91.028.177
D6	Deniz/okyanus hariç bir su kütesine boşaltım	0
D7	Deniz yatakları dahil deniz/okyanuslara boşaltım	0
D8	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen biyolojik işlemler	0
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	0
D10	Yakma (karada)	39.877.295
D11	Yakma (deniz üstünde)	0
D12	Sürekli depolama (bir madende konteynırların yerleştirilmesi ve benzeri)	0
D13	D1 ile D12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce harmanlama veya karıştırma	0
D14	D1 ile D13 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce yeniden ambalajlama	0
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atığın üretildiği alan içinde geçici depolama (ara depolama tesisleri ve toplama işlemi hariç)	25

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Çizelge C.55 –2020 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
KAPTAN DEMİR ÇELİK END. VE TİC. A.Ş.(M.EREĞLİSİ ŞUBE)	-	118.373	R_AHM

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral mevcut değildir.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlde sanayi kuruluşları ve belediyenin sanayi/evsel/ kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları lisanslı tesisler tarafından bertaraf edilmektedir.

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve endüstriden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi ile ilgili bilgiler Bölüm B.7.2’de daha ayrıntılı olarak işlenmiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde oluşan tıbbi atıkların ayrı toplanması, taşınması ve bertaraf işlemleri Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir. İlimizde tıbbi atıklar, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi adına faaliyet gösteren Panab Tekirdağ Enerji A.Ş. tesisi tarafından toplanarak sterilizasyon işlemine tabi tutulmaktadır. Sterilizasyon işleminden sonra atıklar Demirli Düzenli Depolama sahasına götürülerek bertarafı sağlanmaktadır. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan ve Müdürlüğümüzce uygun bulunan Tıbbi Atık Yönetim Planı mevcuttur.

Çizelge C.56 – 2022 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

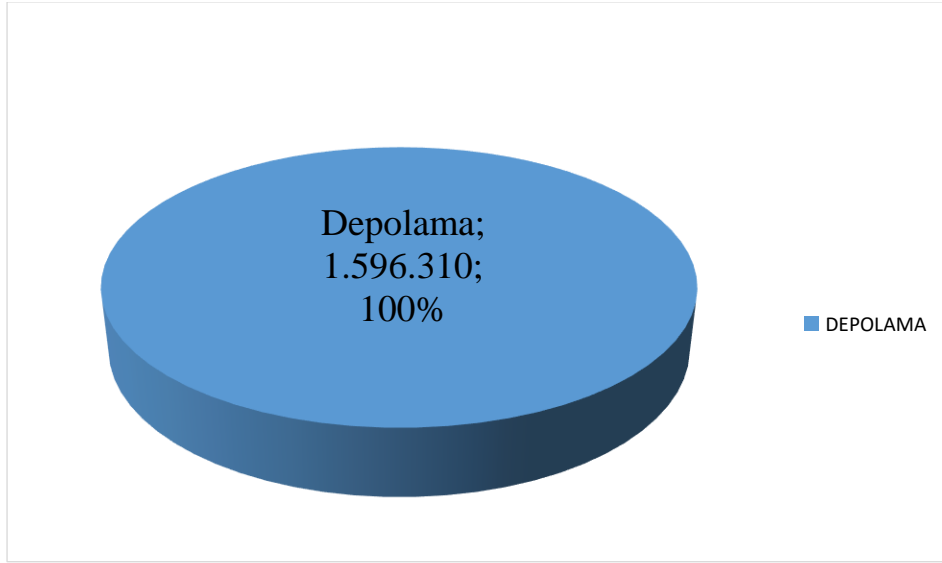
İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	X		X		1.700		X		X	Tekirdağ

Çizelge C.57 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	682,5	805,5	932,5	913,6	944,5	1.265	1.541	1.700

C.14. Maden Atıkları

İlimizde madencilik faaliyetleri sonucunda oluşan atıklar (bitkisel toprak, hafriyat toprağı, pasa v.b. atıklar) maden sahalarının doldurularak tekrardan tarım amaçlı kullanımı için kullanılmaktadır. Doğaya yeniden kazandırma planı çerçevesinde söz konusu atıklar madencilik faaliyetleri boyunca uygun alanlarda depolanmaktadır. Söz konusu atıkların çevreye zarar vermeden depolanması ve maden sahaların tarım amaçlı kullanımına uygun hale getirilmesi amacıyla kullanımı Müdürlüğümüz denetimlerinde incelenmektedir. İlimizde 12 adet firmanın Maden Atık Yönetim Planı uygun bulunmuş olup, mayep.csb.gov.tr adresinde yer alan uygulamaya kayıt edilmiştir. Ayrıca 6 adet firmaya inert maden atıkları depolama izin belgesi düzenlenmiştir.

Grafik C.58– 2022 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilit Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2022	12	6	-	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Ülkemiz genelinde mevcut durum itibariyle uygulanmakta olan atık toplama ve bertaraf işlemleri, Tekirdağ bölgesinde de aynı durum içerisinde sürdürülmekte olduğunun ifadesi yerinde olacaktır. Konunun büyük önem taşımaya karşın, Türkiye genelinde sosyal, kültürel ve ekonomik kavramların, konuyla ilgili düşünce ve yaptırımlarının planlı olarak toplum lehine uygulamaya alınmasında büyük etken olacağına gerçeğidir. Bu itibarla, toplum sağlığı ve doğa dengesinin korunması açısından yerel yönetimlerin, konuya daha duyarlı olmaları gerekmektedir.

**Çizelge C.58 – 2022 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)**

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (Belediye)	2
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	120
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	15
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	134
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	1
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması
Ambalaj Bilgi Sistemi
Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluştaki bulundurmaları ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Çizelge Ç.59 – 2022 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(Kaynak, yıl)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	12
Üst Seviye	17
TOPLAM	29

Çizelge Ç.60 – 2022 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	3
Üst Seviye	10
Kapsam Dışı	72
TOPLAM	85

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Bekra bildirim sistemine 1073 adet tesis bildirimde bulunmuş olup, bunlardan 17 adedinin üst seviye kuruluş, 12 adedinin alt seviye kuruluş, 1044 adedinin ise kapsam dışı tesis olduğu görülmüştür.

İlimizde 2022 yılından itibaren planlı Bekra denetimleri yapılmakta olup, Entegre Çevre Bilgi sisteminde yer alan e-denetim uygulamasında her yıl Bekra Denetim Programı oluşturulmaktadır. Müdürlüğümüzce 2022 yılı içerisinde 3 adet alt seviye, 9 adet üst seviyeli olmak üzere toplam 12 adet kuruluştaki planlı bekra denetimi gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Tekirdağ İli'nin Karasal Biyolojik Çeşitlilik ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme çalışmaları ihale ile verilen Sevgi ALTUN-Lesmanat Danışmanlık tarafından gerçekleştirilmesi sonucu; 730 arazi 361 literatürden olmak üzere 1091 bitki, 20 memeli, 218 kuş, 22 iç su balık, 16 sürüngen, 9 amfibi, 1032 omurgasız ve 263 tohumuz bitki türü olmak üzere toplam 2671 tür tespit edilmiştir. Ayrıca biyolojik çeşitliliğin diğer basamakları olan ekosistem çeşitliliği ile ilgili 7 temel makro ekosistem ve 33 farklı EUNIS habitat tipi kaydedilmiştir.

D.1. Flora

Tespit edilen endemik flora türleri;

Türü	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Endemik	CR Kategorisinde (IUCN)
Bitki	Su Papatyası	Tripleurospermum hyrgophyllum	X	
	Ağca Kavağı	Taraxacum turcicum	X	
	Zarif Kangal	Cirsium baytopae	X	
	Kulindor	Centaurea hermanni	X	
	Kum Belumotu	Asperula littoralis	X	
	Ümraniye Çiğdemi	Crocus pestalozzae	X	
	Istiranca Nakılı	Silene thymifolia	X	
	Kilyos düğmesi	Centaurea kilaea	X	
	Ebülmülük	Achillea multifida	X	
	Kedi Kışnişi	Ferulago macrosciadia	X	
Kıl Kuyruk	Ferulago humilis	X		

Çizelge D.61 Tekirdağ endemik florası

Resim D.3- Istiranca Nakılı-Silene thymifolia

Resim D.4 Kilyos Düğmesi - *Centaurea kilaea*

Resim D.5 Ebülmülük - *Achillea multifida*

D.2. Fauna

Tespit edilen endemik fauna türleri;

Türü	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Endemik	CR Kategorisinde (IUCN)
Kuş	Anadolu sıvacısı	Sitta krueperi	X	
Balık	Yılan Balığı	Aguilla anguilla		X

Çizelge D.62 Tekirdağ Endemik faunası

Resim D.6 Yılan balığı – *Anguilla Anguilla*

D.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

D.3.1. Ormanlar

Trakya'da arazi yapısı ve iklimin etkisiyle orman alanları kuzey ve güney kesiminde yoğunluk arz etmektedir. Kuzeyde Istranca Dağları boyunca Karadeniz'e paralel uzanan orman bloğu, Karadeniz ikliminin etkisiyle rutubeti seven kayın, meşe, kızılâğaç, dişbudak gibi ağaç türlerinden oluşmaktadır.

Güneyde Ganos Dağları boyunca Saroz Körfezine doğru uzanan ve İç Trakya ile Gelibolu Yarımadasını ayıran orman bloğunun güneye bakan yüzü, Akdeniz iklimine uygun ve yaz kuraklığına dayanıklı kızılçam, pırnal meşesi gibi ağaç türleri ile kaplı iken, kuzeye bakan yüzü ise kızılçam, karaçam, meşe, ıhlamur, gürgen gibi ağaç türleri ile kaplıdır. Kuzey ve güneydeki iki orman bloğunun arasındaki düz arazide karasal iklime ve toprak yapısına uygun meşe türlerinden oluşan ormanların gruplar halinde dağınık vaziyette bulunduğu ve kuzey ile güneyde bulunan ana orman blokları arasında bağlantının bulunmadığı görülmektedir.

Düz arazi yapısının bulunduğu, derin ve zengin topraklarla kaplı ve karasal iklimin etkili olduğu İç Trakya'da azalan orman alanlarının yerini tarım ve mera alanları almaktadır. Böylece arazi sınıflamasına uygun bir dağılım ve kullanım ortaya çıkmaktadır. Bu durum yüzölçümünün %17,4'si ormanlarla kaplı olan Tekirdağ İlinde orman alanlarını arttırmaya olanak vermediğinden, mevcut bozuk orman alanlarının ağaçlandırma ve rehabilite çalışmaları ile verimli orman haline dönüştürülmesi çalışmalarının ağırlık kazanmasına neden olmuştur. 1988 yılından itibaren başlatılan ağaçlandırma ve rehabilite çalışmaları ile bozuk orman alanlarının yarısından fazlası verimli orman haline dönüştürülmüş olup, çalışmalar son yıllarda artarak devam etmektedir. Üç iklimin etkili olduğu Trakya'da ve Tekirdağ İlinde ekolojik yönden çeşitlilik ve zenginlik arz eden bir bitki örtüsü bulunmaktadır.

Tekirdağ'ın kuzeyinde Saray'a doğru uzanan Istranca kütesinin kuzey yamaçları daha fazla yağış alması nedeniyle kayın ormanları ile kaplıdır. Bu kesimde ormanaltı örtüsünü orman gülleri (Rhododendron) oluşturur. Güney yamaçlara ve daha güneye doğru inildikçe, yağışın azalmasına bağlı olarak, kayının yerini meşe ve gürgenin aldığı görülür.

Ergene Havzasına doğru inildiğinde ise yerleşim alanları yakınlarında seyrek olarak meşe, gürgen, karaçalı ve karaağaç toplulukları göze çarpmaktadır. Bu küçük ağaç toplulukları, Trakya'nın iç kesimlerinin step alanı olmadığına bir kanıttır. Trakya bölgesi, tarım arazisi kazanmak amacıyla ormanların tahribi sonucu, bugünkü step arazisi görünümünü kazanmıştır. (Antropojen step) Bu kısımda yer alan taban arazilerde ve vadilerde kavak ve söğüt türleri yaygındır.

Güneydeki Ganos Dağlarının kuzey yamaçlarında gürgen, meşe, ıhlamur ağaçları ve sık bir ormanaltı örtüsü hakimken, güney yamaçlarda yağışın azalması nedeniyle kuru ormanlar ve maki toplulukları yer almaktadır. Kuru Dağlarında ise meşe ve kızılçam ormanları ile maki toplulukları hakim durumdadır.

Çizelge D.63– İldeki orman varlığının ilçelere dağılımı (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü, 2022)

İLİ	İLÇESİ	ORMAN ALANI (Ha)	ORMAN DIŞI ALANI (Ha)	İLİN ORMAN %'Sİ
TEKİRDAĞ	Malkara	22.560	93.914	19
	Hayrabolu	4.020,9	100.748,7	4
	Şarköy	26.261,7	22.110,8	54
	Süleymanpaşa	18.749,4	88.133,1	21
	Murathı	1.009	41.691	2,5
	Çerkezköy	2.832,5	8.629	25
	Kapaklı	5.123	13.077	28
	Çorlu	2.426	42.984,6	5
	Ergene	0	41.800	0
	Marmaraereğlisi	0	17.500	0
	Saray	26.830	47.263	36
İL TOPLAMI		109.812,5	517.851,2	17

İldeki toplam 109.812,5 Ha. Orman alanının 93.045,00 Ha'ı verimli, 16.767,5 Ha.'ı verimsiz ormanlardır. Verimli orman alanları, toplam orman alanının % 85'ini oluşturmaktadır.

İlin kuzey bölümünde yer alan ormanlar daha çok yapraklı ağaçlardan oluşmakta olup, Meşe, Kayın asli ağaç türlerinin hakim olduğu verimli ormanlardır. İlin güney bölümünde ise meşe,

gürgen, ihlamur, akçaağaç vb. yapraklı ağaçlar ile büyük kısmı ağaçlandırma yoluyla gelen kızılçam, karaçam, fıstıkçamı ağaçlarından oluşan ibrelî türler bulunmaktadır.

D.3.2. Milli Parklar

İlimizde Milli Park bulunmamaktadır.

D.3.3. Tabiat Parkları

Şube Müdürlüğümüz sorumluluk alanında; İlimiz Saray İlçesi, Kastro Mevkii'nde Çamlıkoy Tabiat Parkı ve İlimiz Şarköy (Uçmakdere Mahallesi) ile Süleymanpaşa (Yeniköy Mahallesi) İlçeleri hudutlarında Kartaltepe Tabiat Parkı olmak üzere toplam iki adet Tabiat Parkımız bulunmaktadır.

Saray İlçesinde yer alan Çamlıkoy Tabiat Parkının sahası 50,17 Ha büyüklüğündedir. Sahanın gelişme planı tamamlanıp onaylanmıştır.

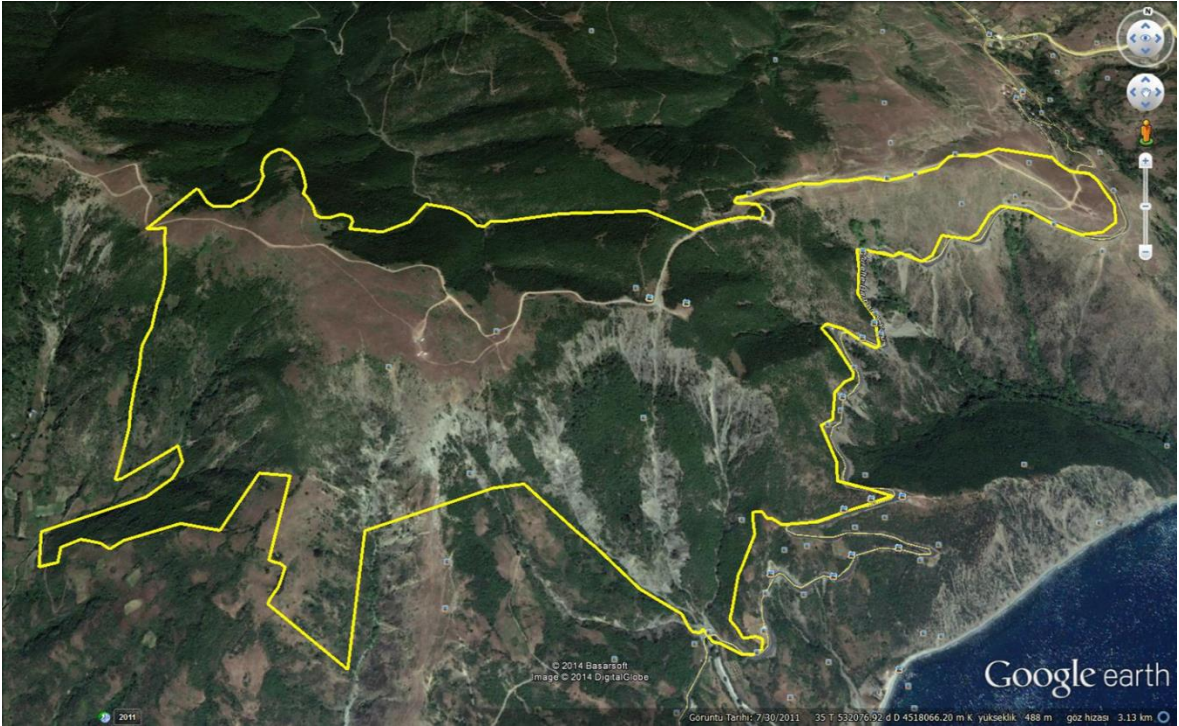
Çamlıkoy Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florası, Bölgede ağaç ve çalılarından; Karaçam, Macar Meşesi, Saçlı Meşe, Doğu Gürgeni, Kara Gürgen, Dışbudak, Kayın, Akçaağaç, Ihlamur, Kızılağaç, Menengiç, Ardiç, Kocayemiş, Funda, Alıç, Yabani Muşmula, Ahlat, Kuşburnu, Böğürtlen, otsu türlerden; Orman Sarmaşığı, Papatya, Hindiba, Uyuz Otu, Sütleğen, Ayrık Otu, Çiğdem, Sinir Otu, Sığır Kuyruğu, Yapışkan Otu, Çuha Çiçeği, Menekşe vs. bulunmaktadır. Alanda bulunan kumul, zengin bitki çeşitliliğine sahiptir. Kasatura kumulları olarak bilinen bu kumullarda; *Asperulla littoralis*, *Centaurea kilea*, *İsatis arenaria*, *Linum tauricum ssp.*, *Bosphori*, *Silena sangaria* gibi endemik kumul bitkileri bulunmaktadır. (Kaynak: Türkiye'nin Kuzey Kumullarının Korunmasına Dair Rapor)

Kartaltepe Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florasında, orman vejetasyonu bulunmaktadır. Bu vejetasyonda kayın, meşe, gürgen, dişbudak, akçayıhlamur, kocayemiş, süpürge çalısı, eğrelti, orman sarmaşığı, katır tırnağı, böğürtlen, ardıç, yemişgen, çayır otları bulunmaktadır

Resim D.7 Tabiat Parkı Görüntüleri

D.4. Çayır ve Mera

İldeki çayır ve mera alanı 325.782 da.'dır. Toplam arazi varlığı içindeki payı %5,16'dır. IV.sınıf araziler, bitki seçimini çok daraltan ve ancak çok yoğun koruyucu önlemler altında işlemeli tarımda kullanılabilen topraklardan dik eğim, şiddetli erozyon, sığ profil gelişimi, tuzluluk, alkalilik, düşük su tutma kapasitesi gibi sorunlardan birine veya birkaçına sahiptir. Bu araziler birkaç sene otağa bırakılmadıktan sonra bir iki yıl için tahıllar ile ekim nöbetine alınabilir. Genellikle bu topraklar mer'a arazisi olmaya uygundur ve uzun zaman işlenmemelidir; bazı özel durumlarda işlendiği zaman çok dikkatli olunması gerekir. Bu sınıfın bazı toprakları meyva ağaçları, çalı, ağaç veya süs bitkileri yetiştirmeye elverişli olabilir. Bu durum bile, bu arazilerin yetenek sınıflarının değişmesine neden olamaz.

V.sınıf araziler, eğimsiz yerlerde ve dolaylı olarak erozyon sorununa sahip olmayan; buna karşın drenaj sorununun yoğun olduğu, sık sık sel baskınına uğrayabilen, taşlı veya kayalık nedeniyle işlemeli tarıma uygun olmayan topraklardan kuruludur. Nehir yataklarında görülen bu topraklar daha ziyade çayır arazisi olarak değerlendirilir. Bazı özel durumlarda ağaç yetişebilir.

VI.sınıf araziler, işlemeli tarımda kullanılmayan ve dik eğim, şiddetli erozyon, sığlık, drenaj, taşlılık veya çoraklık gibi faktörlerin etkilediği toprakları içerir. Çayır, orman ve av hayvanlarının barındığı araziler olarak kullanılabilir. Orman yetiştiriciliği, arazinin şartlarına ve iklimine bağlıdır.

Tekirdağ Süleymanpaşa İlçesi, Şarköy İlçesi sınırlarında (Uçmakedere, Yeniköy) yer alan Kartaltepe Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florasında, orman vejetasyonu bulunmaktadır. Bu

vejetasyonda kayın, meşe, gürgen, dişbudak, akçaihlamur, kocayemiş, süpürge çalısı, eğrelti, orman sarmaşığı, katır tırnağı, böğürtlen, ardıç, yemişgen, çayır otları bulunmaktadır.

D.5. Sulak Alanlar

Melen Gölü Sulak Alanı 19.09.2023 tarihli ve 11200688 sayılı Makam Olur'u ile onaylanmıştır.

Melen Gölü, Ganos Dağı üzerinde bulunan, sığ ve küçük bir doğal göldür. Melen Gölü'nün yer aldığı havza bölümü, Ganos Dağlarının üzerinde olması nedeniyle denizden yüksek rakıma sahip dağın yüksek kesimlerinde bulunan düzlüklere sahiptir. Melen Gölü, mevsimsel yağışlara bağlı olarak genişliği değişen, büyük oranda çayırılık-bataklık karakteri taşıyan ve çamur düzlükleri ve ormanla ile çevrilidir. En fazla 945 metreye yükselen tepelerle çevrili Göl'ün yakın çevresinde orman arazisi ve meralar bulunmaktadır. Etrafında çok fazla yerleşimin olmaması su kuşlarının konaklaması, yaban hayvanlarının su ihtiyacının giderilmesi için oldukça uygun ortam sunmaktadır. Bu özellikler kuşlar ve memeli yaban hayvanlarının bölgede konaklaması için uygun ortam sağlamasından dolayı önemlidir.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

D.6.1. Tabiat Anıtları

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde Tabiat Anıtı bulunmamaktadır.

D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde Tabiat Koruma Alanı bulunmamaktadır.

D.6.3. Anıt Ağaçlar

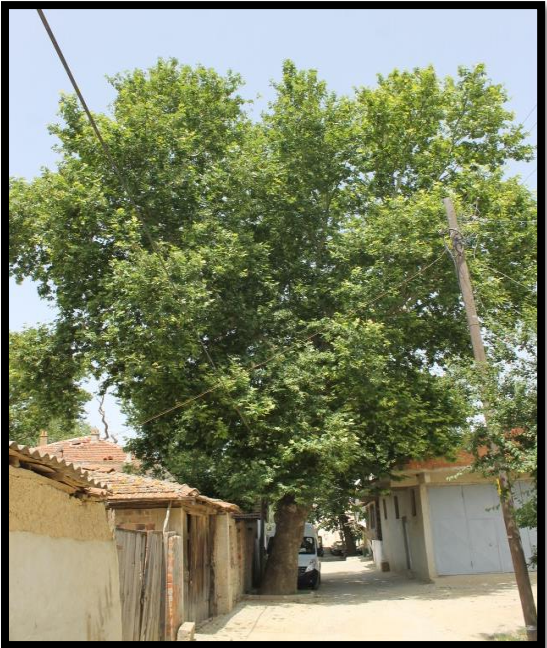
Yaş, çap ve boy itibariyle kendi türünün alışılmış ölçüleri üzerinde boyutlara sahip olan, yöre folkloründe, kültür ve tarihinde özel yeri bulunan, doğal ve uzun ömre sahip olan ağaç olması itibariyle koruma altına alınmaktadır.

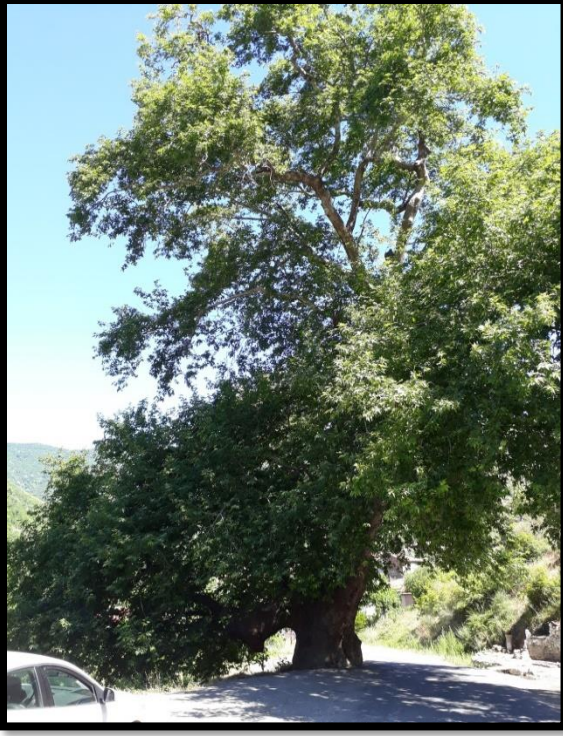
İlimizde tescilli 32 adet anıt ağaç bulunmaktadır.

TEKİRDAĞ İLİ ANIT AĞAÇ ENVANTERİ BİLGİLERİ

NO	ALAN BİLGİSİ			ANIT AĞAÇ TÜRÜ	ANIT AĞAÇ TESCİL TARİH NO	BOYUTSAL ÖZELLİKLERİ			
	İLİ	İLÇESİ	MAHALLE / MEVKİİ			YAŞI	BOYU (m)	TEPE ÇAPI (m)	GÖVDE ÇAPI (cm)
1	TEKİRDAĞ	Şarköy	Mürefte Mahallesi (Hamam Önünde)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	19.09.1991 114	284	18,5	22	142
2	TEKİRDAĞ	Şarköy	Mürefte Mahallesi (Sağlık Ocağı Yanı)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	19.09.1991 114	244	24	25	147
3	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Gündoğdu Mahallesi YK. Anaokulu Bahçesi 151 Ada 5 Nolu Parsel	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	15.01.1992 1044	499	27	27	147
4	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ortacami Mahallesi Namık Kemal Caddesi 98 Ada	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	06.05.1992 1110	184	19	18	123
5	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Kumbağ Mah. Sütlüce Manastırı Mevkii	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	24.02.1993 1344	719	23	24,5	200
6	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Girişi Muhtarın Kahvesi Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	234	21	18	108
7	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Güney Girişi Dere yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	244	21	18,5	124
8	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köprü Üstü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	129	20	11,5	64
9	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kasap Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	149	20	16	75
10	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köy Meydanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	229	22	19	128
11	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Çoşkun Market Üst Kahve Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	184	15,5	7,3	94
12	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kurtkan Kahve Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	214	19	17	109
13	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi 4no'lu Kahve Yanı Köşe	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	159	18	11,5	80
14	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Bayram Kasap Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	194	20	13	99
15	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Bakkal Önü Camii Karşısı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	329	21	17,5	170
16	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Cami Önü Çeşme Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	149	16,5	16,5	75
17	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Cami Arkası Kuzey Dere Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	274	18	17,5	135
18	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kasap Bayram Sokağı 1.ağaç	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	179	19	18,5	90
19	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Su Kuyusu Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	144	18	11	70

20	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köy İçi Çeşme Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1429	219	20	17,5	112
21	TEKİRDAĞ	Şarköy	Güzelköy Mahallesi Köy Camii Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1429	219	23	21	137
22	TEKİRDAĞ	Şarköy	Uçmakdere Mahallesi Tekirdağ girişi	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1429	524	25	24,5	255
23	TEKİRDAĞ	Şarköy	Güzelköy Mahallesi Köy Kahvesi Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	20.10.1993/1579	234	20	23	147
24	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Yavuz Mahallesi 1461 Ada 179 Nolu Parsel	Dut Ağacı (Morus alba)	01.12.2000/6516	--	9	13	118
25	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Barbaros Mahallesi 2538 Nolu Parsel İçinde Kocaçeşme Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	02.03.2001/6721	169	19	16	101
26	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Yavuz Mahallesi 390 Ada 103 Nolu Parsel Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	12.05.2006/867	209	17	17	94
27	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 365 Ada 3 Nolu Parsel İçinde (Harf Devrim Heykeli Yanı)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	94	15	16	64
28	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 365 Ada 3 Nolu Parsel İçinde (Harf Devrim Heykeli Yanı)	Çitlembik (Celtis australis)	09.06.2006/917	69	15	14,5	65
29	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 366 Ada 2 Nolu Parselde (Rüstem Paşa Cami Avlusunda)	Çitlembik (Celtis australis)	09.06.2006/917	229	15	16,5	89
30	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 279 Ada 16 Nolu Parsel İçinde (Eski Cami Avlusunda)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	434	17	16,5	113
31	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ortacami Mahallesi 99 Ada 1 Nolu Parsel İçinde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	159	21	22	105
32	TEKİRDAĞ	Şarköy	Uçmakdere Mahallesi Şarap Fabrikasının Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	184	21	21,5	142

Resim D.8 Tescilli Anıt Ağaçlar Doğu Çınarı (*Platanus orientalis*) / Şarköy - Süleymanpaşa İlçesi, (Tekirdağ Ç.Ş.İ.D.M.,2023)

D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde; 05.11.2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 4758 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmiştir.

5 Kasım 2021 CUMA

Resmî Gazete

Sayı : 31650

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 4758

Bazı alanların Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmesine ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulmasına, 2872 sayılı Çevre Kanununun 9 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

4 Kasım 2021

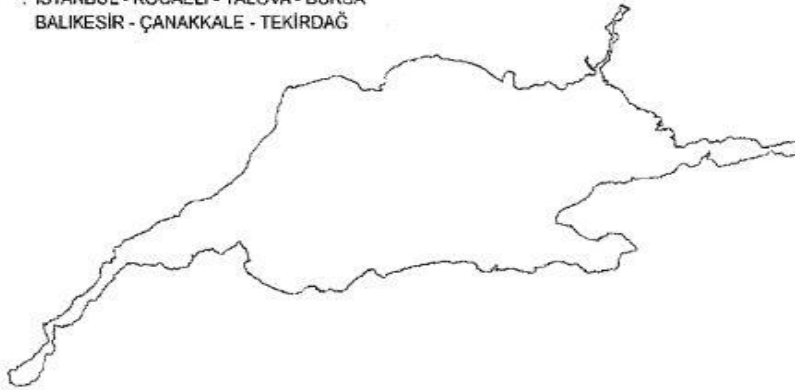
Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Ekolojik önemi olan bu alanlarda doğal süreçlere yapılacak aşırı müdahaleler, telafisi mümkün olmayan tahribatlara, hassas habitatların parçalanmasına, habitata bağlı flora ve fauna ve ekosistemin zarar görmesine neden olacaktır.

KROKİ

MARMARA DENİZİ VE ADALAR ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ

İLİ : İSTANBUL - KOCAELİ - YALOVA - BURSA
BALIKESİR - ÇANAKKALE - TEKİRDAĞ

■ MARMARA DENİZİ VE ADALAR ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ SINIRI

* Alana ait koordinat bilgileri www.says.gov.tr adresinde mevcuttur.

**4/11/2021 TARİHLİ VE 4758 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ EKİ
KARAR**

MADDE 1- (1) Kıyı kenar çizgisi esas alınarak hazırlanan ekli krokide sınırları gösterilen alan, Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiştir.

MADDE 2- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde 19/10/1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır. İstanbul İli, Adalar İlçesi (Prens Adaları) ile Balıkesir İli, Erdek ve Marmara ilçeleri sınırlarındaki mevcut her ölçekteki plan, plan kararları ve projeler konusunda mezkûr Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılacak değerlendirme sonuçlanıncaya kadar herhangi bir uygulama yapılamaz.

MADDE 3- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde ilgili mevzuat hükümlerine göre çevrenin araştırılması, korunması ve izlenmesine ilişkin belirlenecek usul ve esaslar ile bunların yansıtıldığı planlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanır ve onaylanır. Söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde bölgedeki faaliyetlerle ilgili tedbirlerin alınması, kontrolü ve izlenmesi yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir.

MADDE 4- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde bu Kararın yayımı tarihinden önce onaylı planlarına veya mevzuata uygun olarak ruhsatı alınmış ve inşaatı su basman seviyesinde tamamlanmış yapıların inşaatına ruhsat ve eklerine göre devam edilir.

MADDE 5- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde noktasal ve/veya yayılı olarak atık su deşarjları, debisine bakılmaksızın deşarj standartları sağlanarak yapılır.

MADDE 6- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde; harekât eğitim sahaları ile askeri yasak ve güvenlik bölgelerinde yürütülecek faaliyetler, Milli Savunma Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülür.

MADDE 7- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde; 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun, 14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanunu, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 31/10/2012 tarihli ve 28453 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Limanlar Yönetmeliği ile belirlenen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı veya liman başkanlıklarına verilen görev, yetki ve sorumluluklar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığıyla koordineli olarak yürütülür.

MADDE 8- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde su ürünleri istihsaline yönelik olarak 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunuyla Tarım ve Orman Bakanlığına verilen görev, yetki ve sorumluluklar Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülür.

MADDE 9- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- (1) Bu Karar hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

D.6.5. Doğal Sit Alanları

Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yer altında ve veya su altında bulunan korunması gerekli alan olarak ilimizde tescilli 7 tane doğal sit alanı vardır.

SIRA NO	İLÇESİ	(MEVKİİ)	NEV'İ	TESCİL	
				TARİH	NO
1	Süleymanpaşa	İsmail Yazıcı Mesire Yeri Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	12.03.2021	509925
2	Süleymanpaşa	Kumbağ Mahallesi, Dut Limanı ve Sütlüce Manastırı Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	11.09.2020	191763
3	Çerkezköy Ergene	Veliköy Antik Su Yolu Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88178
4	Şarköy	Uçmaktdere Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88190
5	Şarköy	Kızılcaerzi Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	11.09.2020	191777
6	Saray	Kavacık Mahallesi, Güneşkaya Vadisi Mağaraları Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88175
7	Saray	Güngörmez Mahallesi, Galata Deresi Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	21.10.2019	246739

Çizelge D.64 - Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları
(Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2022)

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Doğa korumanın en temel taşlarından biri olarak önemli yaşam alanlarının ve doğal kaynakların korunduğu, sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin uygulandığı ve insan faaliyetlerinin kısıtlandığı veya tamamen yasaklandığı alanlar olarak tanımlanan korunan alanlar besin, içme suyu, balıkçılık ve ormancılık gibi insanların sosyal ve ekonomik refahı için gerekli doğal kaynakların korunmasını sağlarlar. Korunan alanlar olmaksızın dünyamızın sağlıklı bir geleceği olabileceğini düşünmek bile mümkün değildir.

Kaynaklar

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2021

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>

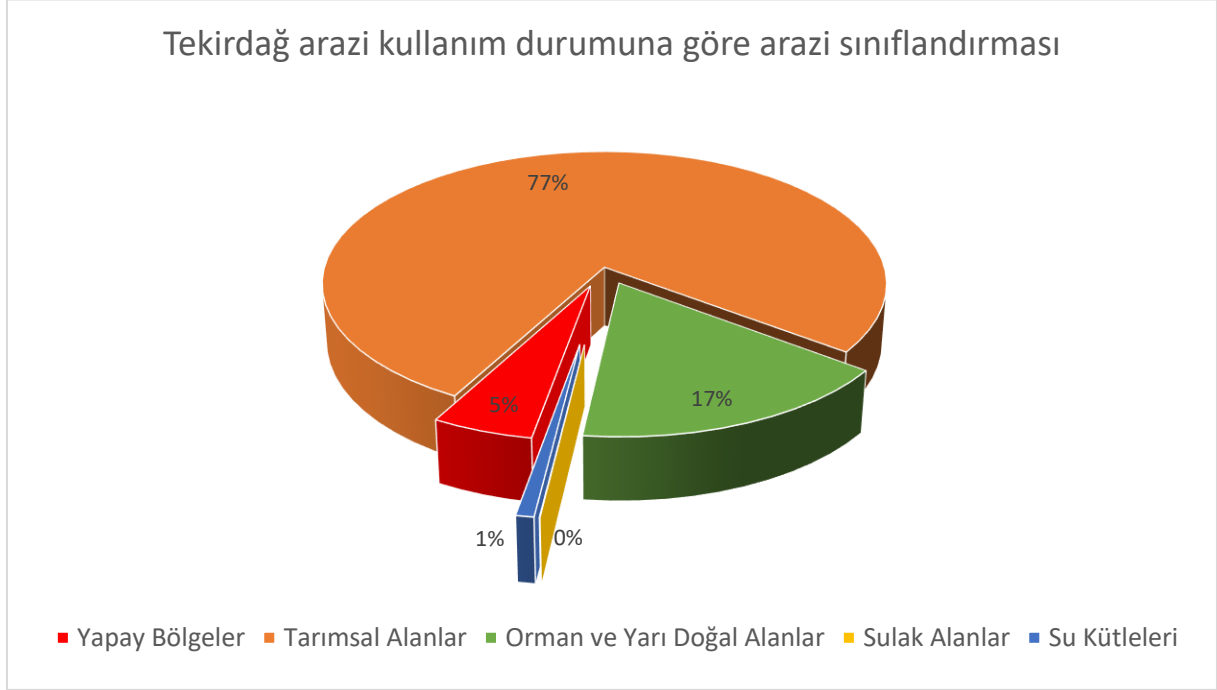
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>

<https://ockb.csb.gov.tr/>

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik E.59 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, yıl)

Çizelge E.65 – Arazi kullanım sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2022)

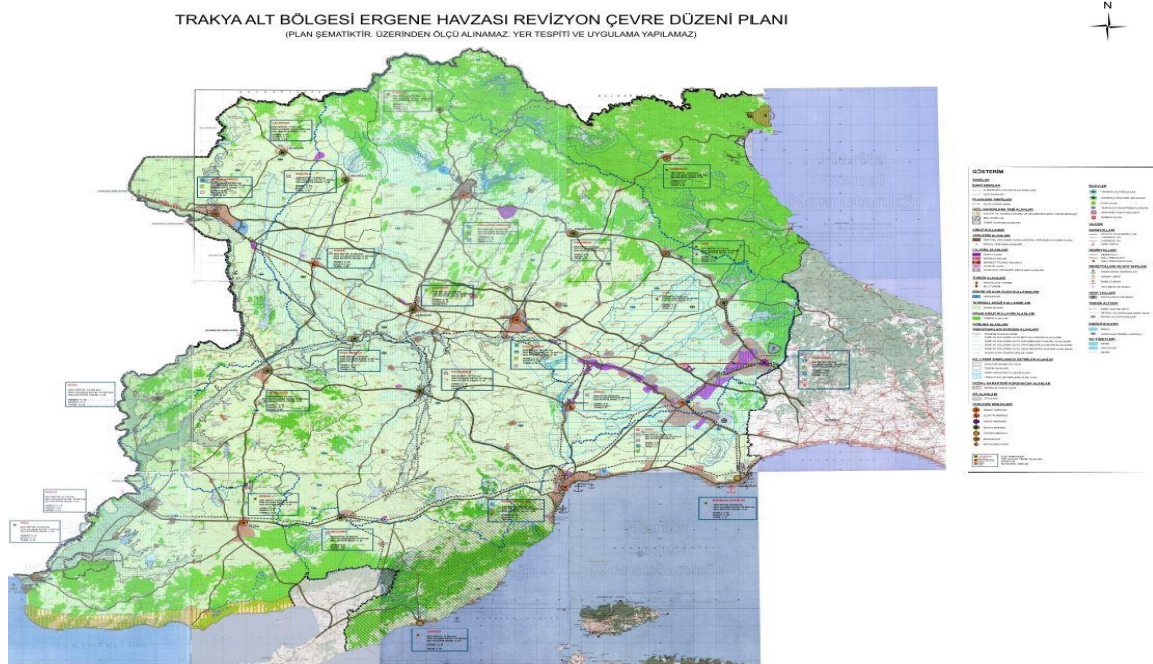
	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	15.809,11	2,55	25.384,19	4,10	28.389,38	4,59	30.093,74	4,86	31.613,83	5,11
2) Tarımsal Alanlar	493.629,88	79,76	483.887,82	78,19	478.745,19	77,35	480.780,68	77,68	479.116,59	77,41
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	107.052,42	17,30	106.951,95	17,28	108.814,57	17,58	103.198,76	16,67	102.675,94	16,59
4) Sulak Alanlar	125,38	0,02	110,42	0,02	134,16	0,02	141,07	0,02	141,07	0,02
5) Su Yapıları	2.280,67	0,37	2.563,07	0,41	2.814,14	0,45	4.683,21	0,76	5.350,04	0,86
TOPLAM	618.897,46		618.897,45		618.897,44		618.897,46		618.897,47	

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Planlı ve çevreye duyarlı kalkınma ilkeleri doğrultusunda İlimiz sınırlarını da kapsayacak şekilde hazırlanmış olan 1/100.000 ölçekli Trakya alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı tamamlanarak Bakanlığımızca 24.08.2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı ile birlikte, İlimiz içinde planlı dönem başlamış olup, Çevre Düzeni Planı ile gerek kentsel, gerek tarımsal arazinin kullanımında koşullar, sınırlar ve olanaklar belirtilmiştir. Bu doğrultuda, İlimizde kapsayan 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı 22.08.2011 tarihinde onaylanmıştır.

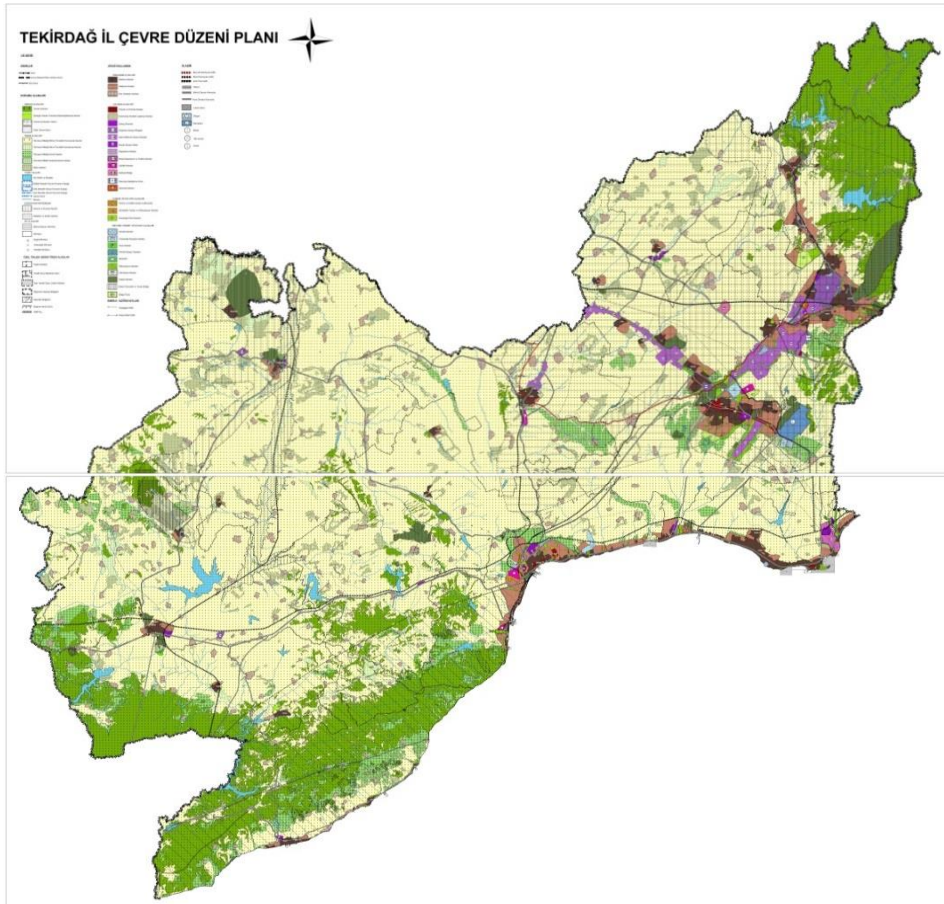
Harita E. 7 – 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı

Revizyon Çevre Düzeni Planı ile özellikle yeni sanayileşmeye belli kısıtlamalar getirilmiş olup OSB dışında kalan alanlarda 18 adet sektör artık Trakya Bölgesinde yapılması yasaklanmıştır.

- Metal sertleştirme (tuz ile),
- Metal kaplama,
- Yüzey temizleme (asit ile),
- Tekstil boyama-yıkama ve emprime baskı,
- Madenin işlenmesine yönelik ağır sanayiler,
- Lifli yıkama-yağlamacılar,
- Selüloz ve/veya saman kullanarak Kâğıt üretimi,
- Asit imal ve dolumu,
- Pil, batarya-akü imal yerleri,
- Ham deri işleme

- Kömüre dayalı termik santral,
- İlaç sentez fabrikaları,
- Gres yağ fabrikaları (petrol türevi),
- Demir-çelik üretimi,
- Ağır metal tuzu üretimi,
- Petrokimya,
- Klor-alkali,
- Rafineri.

1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planına 31.12.2019 tarihinde eklenen '2.10.41' plan notunda; "Planlama alanında, 4562 sayılı OSB Kanunu kapsamında ilan edilmiş OSB veya Islah OSB alanlarında doluluk %100 oranına ulaşmaya kadar; OSB alanları dışındaki mevcut planlı sanayi alanlarında yeni sanayi yatırımlarına izin (ÇED, Ruhsat, Yapı Belgesi vb.) verilemez. Ancak OSB veya Islah OSB olarak ilan edilmiş alanlarda, ilgili OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı tarafından OSB'de talep edilen tesis için uygun büyüklükte parsellerin bulunmadığına ilişkin yazılı belgenin Bakanlığımıza sunulması durumunda, Valiliğin teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü ile mevcut planlı sanayi alanlarında yer seçimi yapılabilir." hükmü gereği, OSB alanları dışında yapılması planlanan sanayi faaliyetlerine kısıtlama getirilmiştir.

Harita E.8- 1/25.000 Ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ İli Büyükşehir ve ilçe sınırları dahilinde yerleşim alanı içerisinde mevcut durum itibariyle 11 İlçe ve bunlara bağlı mahalleleri ile yerleşim deseni temel yapısını oluşturmaktadır. Kırsal alanlardaki yerleşim yoğunluğu, yörenin tarıma dayalı toprak yapısı ile yörede yer alan sanayi kuruluşlarının etkisi altında farklı yoğunluklar göstermektedir. Bu itibarla, bölge içerisindeki kırsal yerleşim alanlarında tarım topraklarının byklği içerisinde sırasıyla yer alan Malkara, Hayrabolu, Saray İlçeleri büyük yoğunluk göstermekte olup, şarköy, Muratlı ve Marmara Ereğlisi İlçeleri sıralamayı takip etmektedir. Sanayi alanları çorlu, şerkezky, Muratlı, Kapaklı, Ergene ilçelerinde yoğunlaşmıştır. 1/100.000 lçekli Revizyon çevre Düzeni Planı '2.10.41' plan hükmüyle sanayi gelişiminin OSB alanlarında gerçekteşmesi sağlanmaya çalışılmaktadır.

Kaynaklar

- Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
- Tekirdağ Çevre, şehircilik ve İklim Değişikliği İl Mdrlğ, 2023
- Tekirdağ Valiliği Resmi web Sitesi, 2023

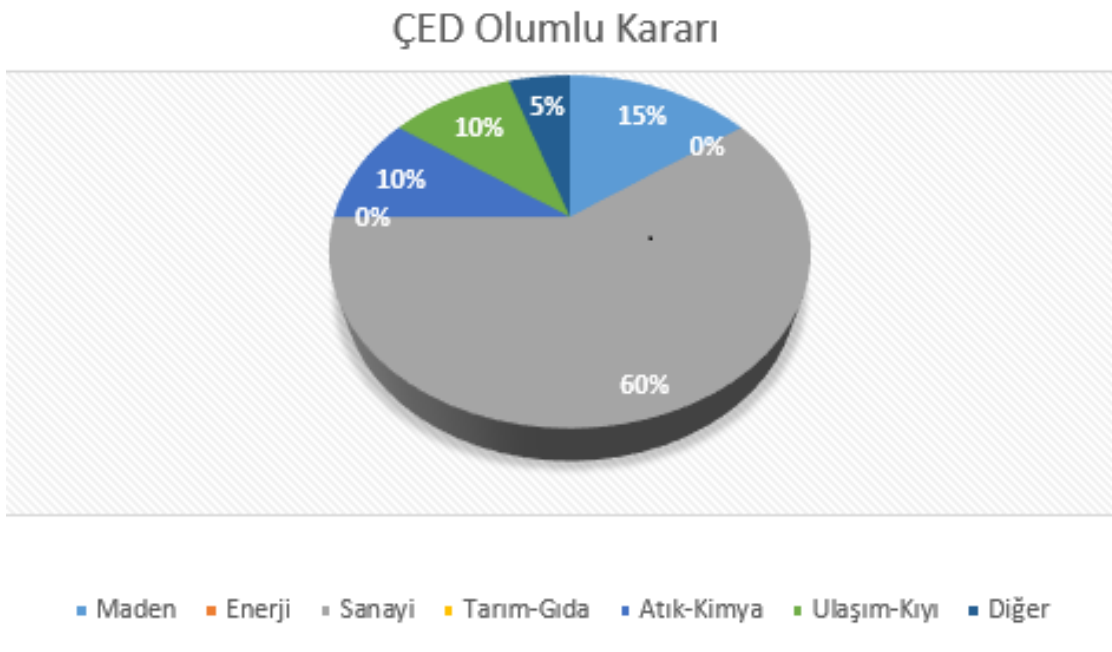
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge F.66 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2022 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2023)

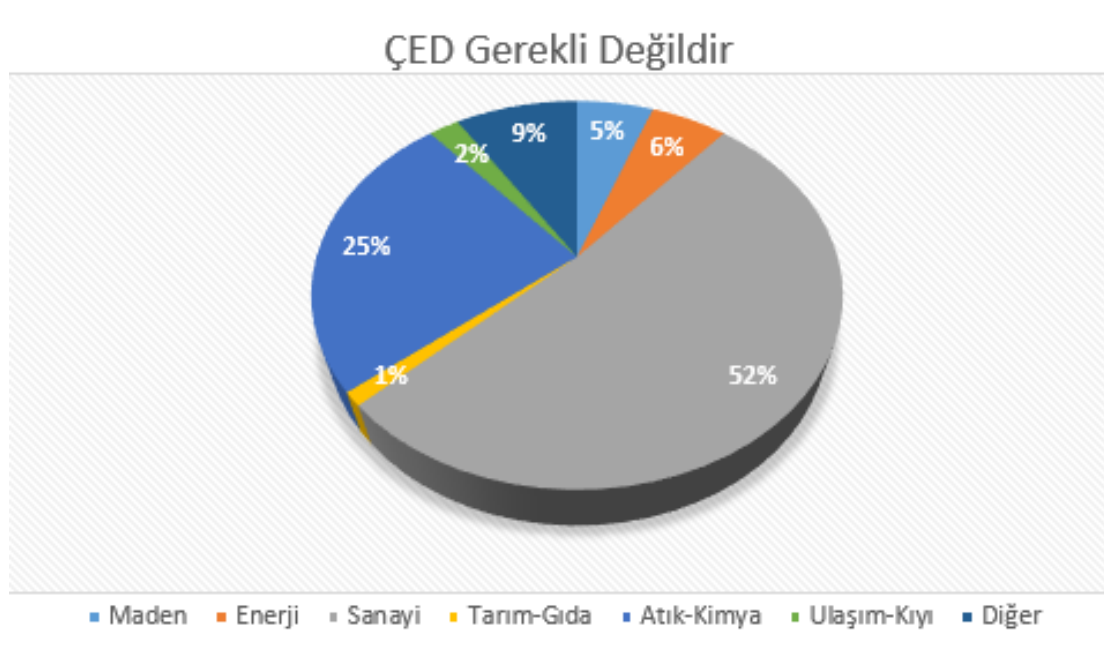
Karar	Maden	Enerji	Sanayi Tekstil Metal	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Diğer	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	5	5	46	1	22	2	8	89
ÇED Gereklidir	-	-	6	-	-	-	-	6
ÇED Olumlu Kararı	3	-	12	-	2	2	1	20
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-
İade/İptal	10	1	5	2	3	-	1	22

Grafik F.60– 2022 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2023)

Grafik F.61–2022 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2023)

Çizelge F.67– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2022 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2023)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda-Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
71	171	304	35	884	17	16	1498

Çizelge F.68 – 2014-2022 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2023)

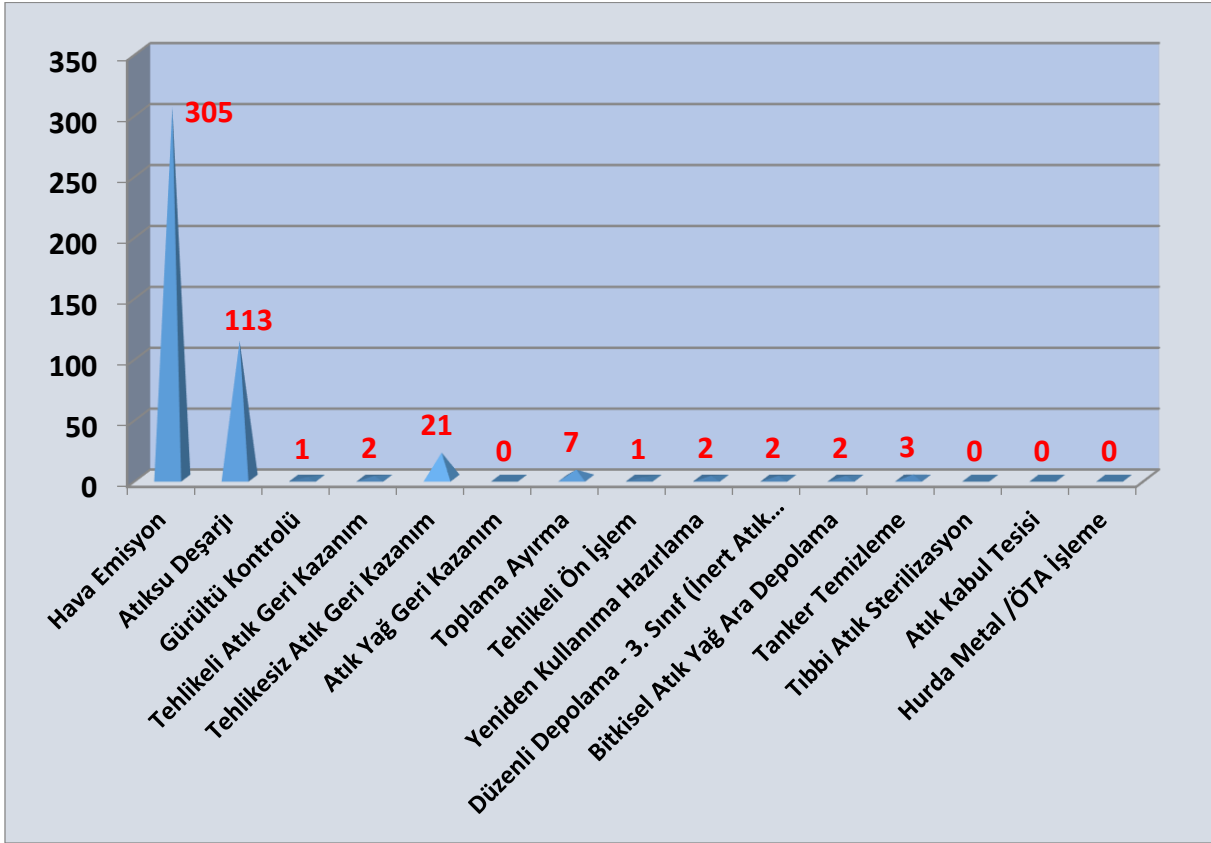
Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
35	5	34	5	15	5	1	100

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

2022 yılında Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında 238 geçici faaliyet belgesi ve 245 Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiştir.

Çizelge F.69 – 2022 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2023)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	55	183	238
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	58	187	245
Çevre İzni Muafiyet Sayısı	79		79
TOPLAM	113	370	483

Grafik F.62 – 2022 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı

(e-izin yazılımı, 2023)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne 2022 yılında 89 projeye ÇED Gerekli Değildir Kararı, 6 projeye ÇED Gereklidir Kararı, Bakanlık tarafından 20 projeye ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Ayrıca, Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız tarafından 238 işletmeye Geçici Faaliyet Belgesi, 245 işletmeye Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi verilmiştir.

Kaynaklar

2023 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-ÇED Yazılımı
e-İzin Yazılımı

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

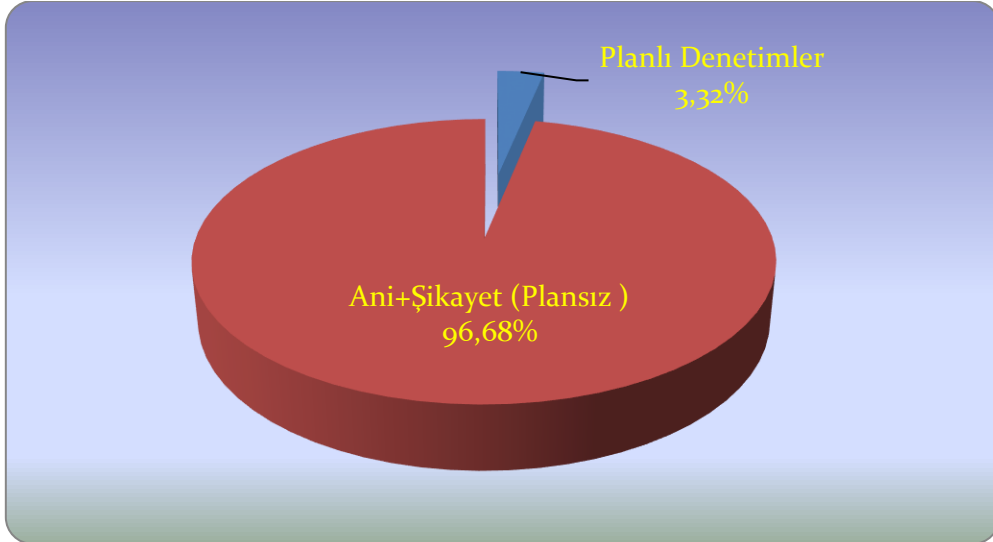
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.70– 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2023)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	101
Plansız (ani+şikayet) denetimler	2940
Genel toplam	3041

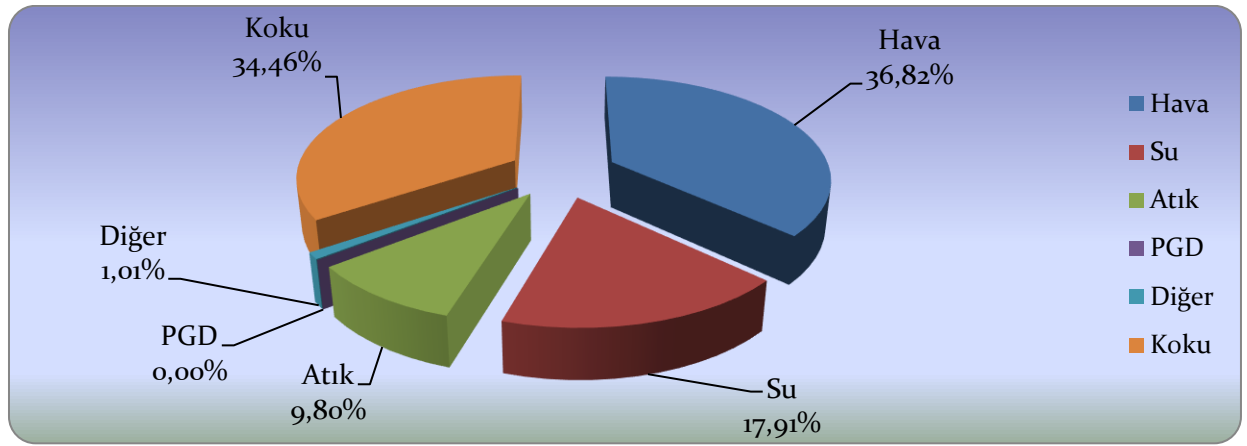
Grafik G.63 - ÇŞİDİM tarafından 2022 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.

(e-denetim yazılımı, 2023)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.71– 2022 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Şikâyetler	Hava	Su	PGD	Atık	Koku	Diğer	TOPLAM
Şikâyet sayısı	109	53	0	29	102	3	296
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	31	26	0	7	7	3	64
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	28,44	49,05	0	24,13	6,86	100	21,62

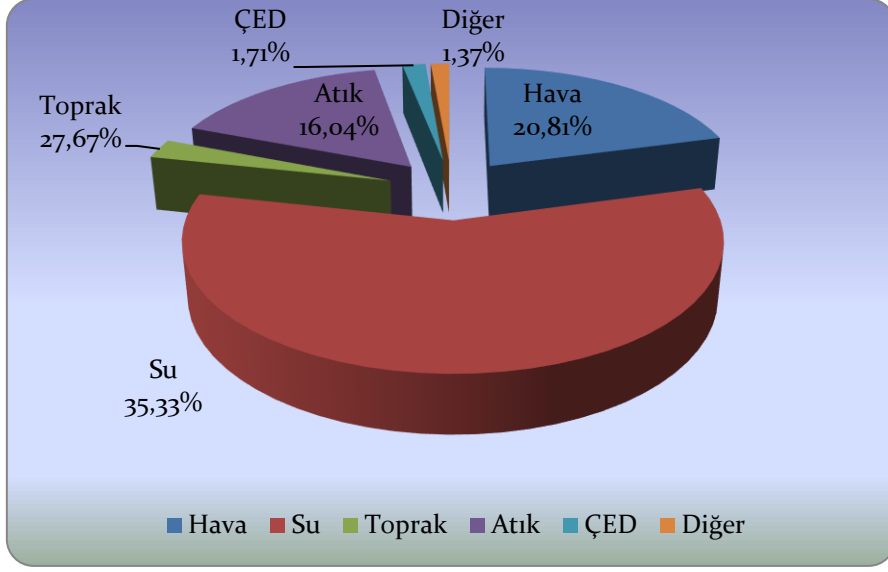
Grafik G.64– 2022 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

G.3. İdari Yaptırımlar

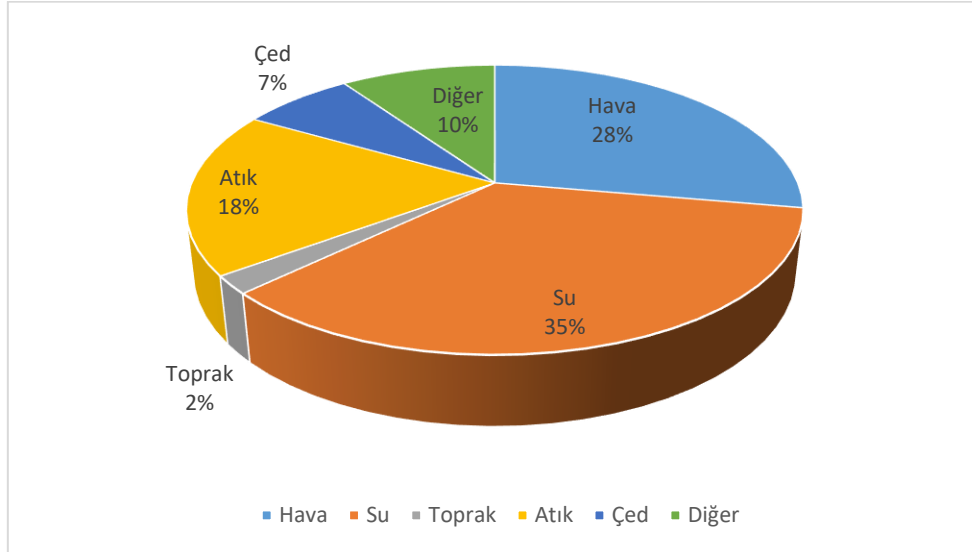
Çizelge G.72– 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim yazılımı, 2023)

	Hava	Su	Toprak	Atık	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	7.549.789,00	20.866.309,00	920.612,00	5.818.660,00	619.829,79	496.841,00	36.272.040,79
Uygulanan Ceza Sayısı	83	105	6	55	21	29	299

Grafik G.65– 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2022)

Grafik G.66- 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı (e-denetim yazılımı, 2022)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2022 yılı içerisinde Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 55 tane işletmeye 11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 15. Maddesi ve 10.09.2014 tarihli ve 29115 resmi gazete sayılı Çevre İzin Lisans Yönetmeliği kapsamında faaliyet durdurma kararı alınmıştır.

12 işletmeye ise; 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne aykırılık gerekçesiyle faaliyet durdurma/kapatma kararı verilmiştir.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 2022 yılı içerisinde yapılan denetimlerde; çevrenin kalkınma ile birlikte sürdürülebilirlik ilkesi bütününde gelecek nesillere bırakılması, bu kapsamda denetlenen kişi, kurum ve kuruluşlarda Çevre Mevzuatı bilincinin oluşturması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede; 2022 yılı içerisinde Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 3.041 adet denetim neticesinde; 299 işletmeye 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında 36.272.040,79TL idari para cezası verilmiştir.

Kaynaklar:

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

Müdürlüğümüzce 08.03.2022 tarihinde Özel Arslan Anaokulu öğrencilerine (70) “Sıfır Atık” konusunda, 14.03.2022 tarihinde Kredi ve Yurtlar Eğitim programları çerçevesinde Çorlu Erkek Yurdunda barınan öğrencilere (48) “Sıfır Atık ve İsrar” konusunda, 1-7 Haziran 2022 Türkiye Çevre Haftası programı kapsamında 01.06.2022 tarihinde Ticaret Borsası İlkokulu ve Ortaokulu öğrencileri (250) ile 57. Alay Anadolu Lisesi öğrencilerine (95), 02.06.2022 tarihinde Fatih Anadolu Lisesi öğrencilerine (60) ve 03.06.2022 tarihinden Şehit Halil Tuna Akgöz İlkokul (80) öğrencilerine “Sıfır Atık ve Çevre” konusunda eğitim verilmiştir.

Kaynaklar:

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü